

Хмельницький національний університет

ІСТОРІЯ УКРАЇНИ

Збірник тестових завдань для абітурієнтів

Укладачі: Григорчук М.М., ст. викл.;
Дячок В.В., к. і. н., доц.;
Мручко Є.Є., к. і. н., доц.;
Олійник М.П., к. і. н., доц.;
Ткачук І.Х., к. і. н., доц.;
Чупира В.В., к. пед. н., доц.;
Яременко В.І., к. і. н., доц.

ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ІСПИТУ

ІСТОРІЯ УКРАЇНИ

Стародавня історія України

Початок людського життя в Україні. Поява і розселення людей на території України. Найдавніші стоянки. Життя архантропів періоду раннього палеоліту. Освоєння людьми теренів України за середнього палеоліту. Палеоантропи (неандертальці), заняття та початок духовного життя. Поява людини розумної, її заняття. Найвідоміші стоянки пізнього палеоліту.

Найдавніші землероби та скотарі на території України. Криза мисливського суспільства. Поширення землеробства і скотарства за неоліту та енеоліту. Трипільська культура. Прабатьківщина та території розселення трипільців. Господарство і побут. Духовне життя. Скотарі Степу. Середньостогівська та Ямна культури. Індоевропейці.

Ранній залізний вік на українських землях. Світ кочовиків. Кімерійці. Кочове життя. Походи проти землеробів Лісостепу. Чорнольська культура. Скіфи: розселення та заняття. Розквіт скіфської держави. Духовний світ Великої Скіфії. Сармати.

Античні міста-колонії в Північному Причорномор'ї. Причини та особливості грецької колонізації. Найголовніші міста-колонії. Забудова грецьких міст. Державне життя. Господарство. Духовне життя. Боспорське царство. Занепад грецьких міст-держав Північного Причорномор'я.

Давні слов'яни. Прабатьківщина слов'ян. Речові пам'ятки давніх слов'ян. Писемні джерела. Суспільне життя. Господарство давніх слов'ян: рільництво та скотарство, ремесло.

Слов'яни під час Великого переселення народів. Під владою готів та гунів. Військові походи слов'ян проти Візантії. Переселення на Балканський півострів. Розселення слов'янських племен на Дунай. Розселення на північ. Зародження сучасних східнослов'янських народів. Витоки українського народу.

Виникнення та розквіт Давньоруської держави

Східнослов'янські племена – предки українців – напередодні утворення держави. Розселення східнослов'янських племінних союзів – предків українців. Формування апарату влади. Дулібський племінний союз. Державотворчі процеси в Середньому Подніпров'ї. Виникнення Києва. Князь Кий. Духовне життя давніх українців. Сусіди східнослов'янських племен.

Київська держава за перших князів. Утворення держави з центром у Києві. Походження назви “Русь”. Князь Аскольд, його походи на Візантію. Утвердження династії Рюриковичів. Правління Олега. Розширення меж Київської держави. Зовнішньополітична діяльність. Князь Ігор. Походи проти Візантії.

Київська Русь за князування Ольги та Святослава. Княгиня Ольга, її внутрішньополітичні реформи. Спроби впровадження християнства. Відносини із сусідами. Князь Святослав. Похід проти Хозарії. Балканські походи. Внутрішня політика Святославовичів.

Київська Русь за часів князя Володимира Великого. Запровадження християнства як державної релігії. Початок правління князя Володимира. Формування державної території. Територіальний поділ. Захист південних рубежів. Зміцнення великокнязівської влади. Внутрішньополітичні реформи. Розбудова столиці. Запровадження християнства як державної релігії: передумови, заходи, значення.

Київська Русь за часів правління князя Ярослава Мудрого. Міжусобна боротьба між синами Володимира Великого. Утвердження Ярослава в Києві. Зміцнення великокнязівської влади та стабілізація внутрішнього життя. “Руська правда”. Культурно-освітнє та церковне життя. Зовнішньополітична діяльність.

Київська Русь за наступників Ярослава. Володимир Мономах. Правління Ярославичів. Боротьба з кочовиками. Повстання киян 1068 р. Боротьба за київський стіл між Ярославичами. Любецький з’їзд князів. Володимир Мономах – людина і політик. Утвердження Мономаха на київському столі, його державні заходи. Правління Мстислава Володимировича.

Київська Русь за часів роздробленості. Галицько-Волинська держава – правонаступник Київської Русі

Роздробленість Київської Русі. Причини і сутність роздробленості Київської Русі. Політичний і економічний розвиток Київського, Чернігово-Сіверського, Переяславського князівств середини XII – першої половини XIII ст. Боротьба за київський стіл. Ідея єдності Русі у “Слові о полку Ігоревім”.

Утворення Галицько-Волинської держави. Галицька і Волинська землі: утворення і зростання князівств. Піднесення Галицького князівства за Ярослава Осмомисла. Об’єднання Волинського і Галицького князівств 1199 р. Держава Романа Мстиславича. Становище Галицько-Волинського князівства по смерті Романа Мстиславича. Утвердження Данила Романовича в Галичі.

Монгольська навала на українські землі. Битва на р. Калці. Похід на Русь орд хана Батия. Взяття Переяслава та Чернігова. Оборона й падіння Києва. Похід на галицько-волинські землі. Золотоординське ярмо.

Галицько-Волинська держава за князя Данила Галицького та його наступників. Внутрішня і зовнішня політика Данила Романовича. Ярославська битва. Відносини із Золотою Ордою. Коронація Данила. Правління Юрія I Львовича. Останні галицько-волинські князі. Занепад Галицько-Волинської держави.

Політичний устрій, соціально-економічний і культурний розвиток Київської Русі та Галицько-Волинської держави IX – XIV ст.

Політичний, соціальний устрій і господарське життя Київської Русі та Галицько-Волинської держави. Політичний устрій. Соціальна піраміда: основні верстви та система залежності. Феодальне землеволодіння. Феодальні повинності. Розвиток сільського господарства, ремесел, торгівлі. Міста. Гроші.

Писемність, освіта, наукові знання, література, театральні діїства, музика Київської Русі та Галицько-Волинської держави. Розвиток української мови. Виникнення східнослов'янської писемності. Епіграфічні та книжні пам'ятки. Школи. Бібліотеки. Природничі та математичні знання. Усна народна творчість. Билини. Перекладна та оригінальна література церковного й світського спрямування. Літописання. Нестор. “Слово о полку Ігоревім”. Розвиток музичної творчості. Скоморохи, музичні інструменти.

Архітектура й образотворче мистецтво Київської Русі та Галицько-Волинської держави. Будівництво фортець та міських укріплень. Забудова міст. Кам'яне храмове будівництво Київської Русі. Особливості архітектури Галицько-Волинського князівства. Замки. Монументальне мистецтво. Іконопис. Розвиток книжкової мініатюри. Ювелірна справа.

Історичне значення Київської Русі та Галицько-Волинської держави. Місце Київської Русі та Галицько-Волинської держави в історії українського народу. Походження і поширення назви “Україна”. Походження і розвиток національної символіки. Міжнародне значення Київської Русі та Галицько-Волинської держави, їх внесок до скарбниці духовної культури людства.

Українські землі у складі Великого князівства Литовського та інших держав (у другій половині XIV – першій половині XVI ст.)

Початок литовського та польського володарювання на українських землях. Боротьба Польщі, Угорщини та Литви за галицько-волинські землі. Вхідження Волині, Київщини, Чернігово-Сіверщини, Поділля до складу Литовської держави. Особливості суспільно-політичного устрою українських земель у складі Великого князівства Литовського. Кревська унія. Остаточне встановлення влади Польщі в Галичині.

Українські землі під владою Литви та Польщі наприкінці XIV – в першій половині XVI ст. Ліквідація Вітовтом удільних українських князівств. Боротьба з Тевтонським орденом. Городельська унія. Повстання литовсько-руської знаті на чолі з князем Свидригайлом проти Польщі. Утворення Українсько-Білоруської держави. Відновлення та остаточна ліквідація Київського і Волинського удільних князівств. Змова князів 1481 р.

Українські землі в складі Угорщини, Молдавії та Московської держави. Крим і українське Причорномор'я. Закарпаття у складі Угорщини. Буковина у складі Молдавського князівства. Московсько-литовські війни кінця XV – початку XVI ст. Завоювання Московською дер-

жавою Чернігово-Сіверських земель. Татари в Криму та Причорномор'ї. Утворення Кримського ханства.

Соціальний устрій та господарське життя в Україні у другій половині XIV – першій половині XVI ст. Основні групи привілейованого стану: князі, пани, шляхта. Князь К. Острозький. Становище інших соціальних станів. Національні й соціальні рухи на українських землях. Розвиток сільського господарства, ремесла і торгівлі. Міста. Магдебурзьке право.

Культурне й церковне життя у другій половині XIV – першій половині XVI ст. Умови і стан розвитку культури. Розвиток української мови. Усна народна творчість. Освіта. Ю. Дрогобич. Початок українського книгодрукування. Літописання. Архітектура й містобудування. Мalarство та книжкова мініатюра. Становище православної церкви на землях Великого князівства Литовського та Польського королівства.

Українські землі під владою Речі Посполитої. Наростання національно-визвольної боротьби українського народу

Люблінська унія. Початок польського володарювання на українських землях. Політичне становище українських земель у середині XVI ст. Збереження українською шляхтою державотворчих традицій. Князь В.К. Острозький. Передумови об'єднання Великого князівства Литовського і Польського королівства. Люблінський сейм 1569 р. Суспільно-політичні зміни на українських землях після Люблінської унії.

Виникнення українського козацтва та Запорозької Січі. Причини виникнення українського козацтва. Господарська діяльність козаків. Поява перших січей. Д. Вишневецький. Утворення козацької держави – Запорозької Січі. Козацька символіка.

Наростання національно-визвольної боротьби. Повстання 90-х років XVI ст. Зростання ролі козацтва в житті України. Утворення реєстрового козацтва. Молдавський похід І. Підкови. Повстання 1591–1596 рр. під проводом К. Косинського та С. Наливайка. Місце повстань кінця XVI ст. в національно-визвольному русі.

Українське козацтво у першій чверті XVII ст. Зростання ролі козацтва в суспільному житті України. Військове мистецтво козацтва. Морські походи козаків. Політична, військова та просвітницька діяльність гетьмана П. Конашевича-Сагайдачного. Участь українського козацтва у Хотинській війні.

Національно-визвольні повстання українського народу 20–30-х років XVII ст. Соціально-економічне та політичне становище України 20–30-х років XVII ст. Польсько-козацький збройний конфлікт 1625 р.

Повстання під проводом Т. Федоровича (Трясила) (1630 р.), І. Сулими (1635 р.).

Національно-культурний рух в Україні в другій половині XVI – першій половині XVII ст.

Церковне життя в другій половині XVI ст. Берестейська церковна унія. Становище православної церкви. Православні братства. Реформаційні та контрреформаційні рухи в Україні. Церковні собори в Бересті 1596 р., утворення Української греко-католицької церкви.

Церковне життя у першій половині XVII ст. Вплив Берестейської унії на розвиток церковного життя в Україні. Становище греко-католицької та православної церков. Відновлення вищої православної ієрархії. Й. Борецький. Митрополит П. Могила, його заходи щодо впорядкування церковного життя. Спроби церковного порозуміння.

Культура України в другій половині XVI – першій половині XVII ст. Розвиток освіти та науки. Умови і стан розвитку культури. Розвиток української мови. Пересопницьке Євангеліє. Стан шкільництва. Острозька академія. Братські школи. Утворення Києво-Могилянської академії. Книгодрукування. Діяльність І. Федорова в Україні. Перші друковані підручники.

Розвиток літератури, музики, архітектури, образотворчого мистецтва в Україні в другій половині XVI – першій половині XVII ст. Усна народна творчість. Література. Латиномовна поезія. Розквіт поемічної літератури. І. Вишенський. Літописання. Драматична література й театр. Музика. Архітектура й містобудування. Оборонні споруди. Скульптура. Живопис. Мистецтво гравюри.

Національно-визвольна війна українського народу проти Речі Посполитої середини XVII ст. Відродження української держави

Передумови і початок Національно-визвольної війни українського народу проти польського панування. Причини Національно-визвольної війни. Б. Хмельницький – людина і політик. Підготовка збройного виступу проти Речі Посполитої. Битви на Жовтих Водах та під Корсунем.

Розгортання Національно-визвольної війни в 1648–1649 рр. Битва під Пилявцями. Визвольний похід українського війська в Галичину. Програма розбудови української Козацької держави. Відновлення воєнних дій 1649 р. Збарзько-Зборівська кампанія. Укладення Зборівської угоди.

Утворення української Козацької держави – Гетьманщини. Органи державної влади. Адміністративно-територіальний устрій. Ук-

раїнська армія. Сподвижники Б. Хмельницького. Фінансова система. Судочинство. Місце України в міжнародних відносинах тогочасної Європи. Зовнішня політика Гетьманщини. Зміни в соціально-економічному житті українського народу.

Воєнно-політичні події Національно-визвольної війни 1650–1653 рр. Відновлення воєнних дій. Берестецька битва. Білоцерківський мирний договір. Перший молдавський похід Б. Хмельницького. Батозька битва. Молдавські походи 1652–1653 рр. Жванецька облога. Внутрішнє і зовнішньополітичне становище Гетьманщини наприкінці 1653 р.

Українсько-російський договір 1654 р. Продовження Національно-визвольної війни. Відносини між українською державою і Росією. Українсько-російська міждержавна угода 1654 р. Перебіг воєнних дій проти Польщі в 1654–1655 рр. Похід в Галичину 1655 р. Віленське російсько-польське перемир'я 1656 р. Зміна зовнішньополітичної орієнтації Б. Хмельницького. Дії українського війська в Польщі 1656–1657 рр. Б. Хмельницький: політик, дипломат, полководець.

Українські землі в другій половині XVII ст. Поділ Гетьманщини та боротьба за незалежність

Україна в роки правління гетьмана Івана Виговського. Становище в українській державі після смерті Б. Хмельницького. Гетьман І. Виговський, його зовнішня та внутрішня політика. Гадяцька угода. Російсько-українська війна 1658–1659 рр. Конотопська битва.

Порушення територіальної цілісності української держави Гетьманщини. Гетьман Ю. Хмельницький. Переяславський договір 1659 р. Чуднівська кампанія 1660 р. та укладення Слободищенської угоди. Гетьман П. Тетеря, його діяльність. Боротьба за владу на Лівобережній Україні. Гетьман І. Брюховецький. Андрусівське перемир'я.

Правобережна та Лівобережна Україна в 60–80-х роках XVII ст. Гетьман П. Дорошенко, його боротьба за об'єднання України. Гетьман Д. Многогрішний. Гетьман Лівобережної Гетьманщини І. Самойлович, його внутрішнє і зовнішня політика. Військово-політичний союз гетьмана П. Дорошенка з Туреччиною. Боротьба за гетьманство між П. Дорошенком, П. Суховієм і М. Ханенком. Похід султанського війська на Україну. Зречення П. Дорошенком гетьманства. Чигиринські походи турецько-татарського війська. Бахчисарайський мир. “Вічний мир”. Перший Кримський похід.

Запорозька Січ у другій половині XVII ст. Запорозька Січ у складі Гетьманщини. Участь запорожців у війнах проти Польщі, Османської імперії та Кримського ханства. Кошовий отаман І. Сірко. По-

літика московського уряду щодо Запорозької Січі. Економічне життя Запорозької Січі.

Господарське життя і політичний устрій Лівобережної Гетьманщини та Слобідської України у другій половині XVII ст. Масова колонізація українцями Слобожанщини. Заснування слобідських міст. Адміністративно-територіальний устрій Лівобережної Гетьманщини та Слобідської України. Органи влади. Соціальні стани. Землеволодіння. Розвиток сільського господарства, ремесел і промислів, торгівлі. Підпорядкування Української православної церкви Московському патріархатові.

Українські землі наприкінці XVII – у першій половині XVIII ст.

Гетьманщина та землі Правобережної України наприкінці XVI – на початку XVIII ст. Гетьман І. Мазепа: людина і політик. Коломацькі статті 1687 р. Зовнішня та внутрішня політика. Культурно-освітні заходи гетьмана І. Мазепа. Другий кримський похід. Відродження козацького устрою на Правобережній Україні. С. Палій. Національно-визвольне повстання 1702–1704 рр.

Україна в подіях Північної війни. Повстання гетьмана І. Мазепа. Участь українських полків у Північній війні. Похід Карла XII в Україну. Українсько-шведський союз. Воєнно-політичні акції російського царя проти українців. Приєднання запорожців до шведсько-українського союзу.

Зруйнування Чортомлицької Січі. Полтавська битва. Місце гетьмана І. Мазепа в українському національно-визвольному русі.

Гетьман Пилип Орлик і його Конституція. П. Орлик – гетьман в еміграції. Ухвалення “Пактів і Конституцій законів і вольностей Війська Запорозького”. Створення Орликом антиросійської коаліції. Похід на Правобережну Україну 1711 р. Прутський похід Петра І. Наслідки Прутського мирного договору для України. Спроби створити нову антиросійську коаліцію.

Україна після Полтавської битви. Посилення колоніальної політики Російської імперії. Становище в Україні після Полтавської битви. Заходи, спрямовані на підрив економіки Гетьманщини. Наступ царату на українську мову, культуру. Решетилівські статті. Гетьман І. Скоропадський. Діяльність Малоросійської колегії. Боротьба козацької старшини за відновлення державних прав України. П. Полуботок. Відновлення гетьманства. Гетьман Д. Апостол, його реформи. Діяльність “Правління гетьманського уряду”. Відновлення гетьманства 1750 р. Гетьман К. Розумовський, його діяльність. Заснування Нової Січі.

Культура України другої половини XVII – першої половини XVIII ст.

Розвиток культури України у другій половині XVII – першій половині XVIII ст. Особливості розвитку культури. Освіта і книгодрукування. Києво-Могилянська академія. Колегіуми в Чернігові, Переяславі, Харкові. Розвиток літератури: поезія, богословські твори, літописна та історична проза. Козацькі літописи. Графіка. Живопис. І. Руткевич. Й. Конзилевич. Музика. Театр. Архітектура. Бароко. Скульптура.

Українські землі у другій половині XVIII ст. Ліквідація Російською імперією української державності

Правобережжя та західноукраїнські землі. Національно-визвольна боротьба. Причини національно-визвольної боротьби. Розгортання гайдамацького руху. Коліївщина. М. Залізняк. Опришківський рух. Поділи Речі Посполитої та українські землі. Зміни у політичному становищі правобережних і західноукраїнських земель.

Лівобережна та Слобідська Україна. Ліквідація Гетьманщини. Остаточна ліквідація гетьманства. Діяльність П. Рум'янцева на Лівобережній Україні. Скасування козацького устрою на Слобожанщині. Ліквідація решток автономного устрою Гетьманщини. Історичне значення української козацької держави – Гетьманщини.

Південна Україна. Адміністративно-територіальний поділ та освоєння запорозьких земель Нової (Підпільненської) Січі. Ліквідація козацької республіки – Запорозької Січі. Історичне значення Запорозької Січі. Доля запорозців після ліквідації Запорозької Січі. Участь українських козаків у російсько-турецьких війнах другої половини XVIII ст. Заселення Південної України.

Кримське ханство у XVIII ст. Особливості суспільно-політичного, соціально-економічного розвитку Криму. Культура і побут кримсько-татарського народу. Приєднання Криму до Росії.

Культура України другої половини XVIII ст.

Розвиток культури України у другій половині XVIII ст. Особливості розвитку культури. Освіта. Внесок Києво-Могилянської академії в культурно-освітній розвиток. Книгодрукування та розвиток літератури. Розвиток філософських ідей. Г. Сковорода. Природничі науки. Музика. А. Ведель. М. Березовський. Д. Борзнянський. Театр. Архітектура. Бароко. А.С. Ковнір. І. Григорович-Барський. Скульптура. Графіка. Живопис.

Українські землі у складі Російської імперії наприкінці XVIII – у першій половині XIX ст.

Включення українських земель до складу Російської імперії.

Адміністративно-територіальний устрій та регіональний поділ українських земель. Чисельність населення та його етнічний склад. Національне і соціальне становище українців.

Наддніпрянська Україна в системі міжнародних відносин першої половини XIX ст. Україна в російсько-турецькій війні 1806–1812 рр. Російсько-французька війна 1812 р. і Україна. Україна в планах Наполеона. Місце України в російсько-турецькій війні 1828–1829 рр. Азовське козацьке військо.

Економічне становище в першій половині XIX ст. Стан сільського господарства та розвиток аграрних відносин. Початок промислової революції. Українські промисловці. Міста. Зростання морських портів. Розвиток внутрішньої торгівлі. Місце України в зовнішній торгівлі Російської імперії.

Початок національного відродження наприкінці XVIII – на початку XIX ст. Національна ідея в суспільно-політичному русі України. Заходи українського дворянства щодо відновлення автономії України. Місія В. Капніста в Берліні. Новгород-Сіверський гурток. “Історія Русів”. Українське культурне відродження на Слобожанщині.

Російський визвольний та польський національно-визвольний рух на українських землях у 20–30 роках XIX ст. Масонство в Україні. Україна в програмних документах декабристів. Повстання Чернігівського полку. Пропаганда вольнолюбних ідей у навчальних закладах. Польське повстання 1830–1831 рр. та Україна.

Український національний рух наприкінці 40-х років XIX ст. Кирило-Мефодіївське братство, час та умови створення. Програмні документи і громадсько-політична діяльність братчиків. Значення Кирило-Мефодіївського братства для розгортання національно-визвольного руху. Місце Т. Шевченка в українському національному відродженні.

Соціальна боротьба в першій половині XIX ст. Характер політики російського царизму щодо України. Посилення національного та соціального гніту, форми і характер протесту українського населення. Найбільші заворушення козаків, селян та військових поселенців. Селянські виступи під проводом У. Кармелюка. “Київська козаччина” 1855 р.

Західноукраїнські землі наприкінці XVIII – у першій половині XIX ст.

Включення західноукраїнських земель до складу Австрійської імперії. Адміністративно-територіальний устрій та регіональний поділ. Чисельність населення та його етнічний склад. Політика австрійського уряду щодо українців. Реформи Марії-Терезії та Йосифа II.

Соціально-економічне становище та соціальні рухи. Стан сільського господарства. Промислове виробництво. Торгівля. Селянські виступи в Галичині, на Буковині, в Закарпатті.

Українське національне відродження наприкінці XVIII – у першій половині XIX ст. Поширення ідей Просвітництва. Пробудження національного життя. Поширення української національної ідеї в середовищі греко-католицьких священників. “Руська трійця”, її діяльність. М. Шашкевич. “Русалка Дністрова”. Значення “Руської трійці” для розгортання національно-визвольного руху.

Національно-визвольний рух на західноукраїнських землях під час революції 1848–1849 рр. у Австрійській імперії. Утворення та діяльність Головної руської ради. “Зоря Галицька”. Рух за національно-територіальну автономію Східної Галичини. “Руський Собор”. Перший з’їзд діячів української культури та науки у Львові. Українське питання на Слов’янському з’їзді у Празі. Вибори до австрійського парламенту. Визвольний рух на Буковині та в Закарпатті. Селянське повстання під проводом Л. Кобилиці. Наслідки та значення подій 1848–1849 рр. на західноукраїнських землях.

Культура України кінця XVIII – першої половини XIX ст.

Особливості розвитку культури. Освіта. Відкриття вищих і середніх навчальних закладів у містах України. Наука. Праці з історії України: М. Бантиш-Каменського, М. Маркевича, М. Костомарова, М. Максимовича. Видатні українські вчені: М. Максимович, М. Остроградський. Нова українська література. І. Котляревський, Т. Шевченко, Г. Квітка-Основ’яненко, П. Гулак-Артемівський, Є. Гребінка, П. Куліш. Усна народна творчість. Кобзарі. Музика. Театр. Архітектура та містобудування. Живопис. Графіка.

Наддніпрянська Україна у другій половині XIX ст.

Економічний розвиток. Формування ринкових відносин. Особливості соціально-економічного розвитку українських земель напередодні селянської реформи 1861 р. Кримська війна і загострення соціально-економічної ситуації. Селянська реформа в Україні. Реформи адміністративно-політичного управління 60–70-х років. Економічна політика російського царизму в Україні в пореформений період. Аг-

рарні відносини. Поширення вільнонайманої праці. Українські підприємці. Особливості індустріалізації в Україні. Міста. Розширення внутрішнього ринку. Торгівля.

Суспільно-політичний рух наприкінці 50–60-х років XIX ст. Виникнення громад. Початок громадівського руху. Петербурзька громада. “Основа”. П. Куліш. Діяльність Київської та інших громад. В. Антонович. Валуєвський циркуляр. Польське повстання 1863–1864 рр. і Україна.

Суспільно-політичний рух у 70–90-х роках XIX ст. Національна політика російського царизму щодо України. Відродження громадівського руху. Стара Київська громада. Заснування і діяльність “Південно-Західного відділу Російського географічного товариства”. “Київський телеграф”. Ємський указ. М. Драгоманов, його діяльність за кордоном. Братство тарасівців. Створення Загальноукраїнської безпартійної організації (ЗУБО). Російський громадсько-політичний рух народників в Україні.

Західноукраїнські землі у складі Австрійської імперії у другій половині XIX ст.

Соціально-економічне становище. Формування ринкових відносин. Вплив аграрної реформи 1848 р. на розвиток економіки. Зміни в сільському господарстві. Початок трудової еміграції українців. Формування фабрично-заводської промисловості. Нафтові промисли в Бориславі та Дрогобичі. Розвиток торгівлі. Розвиток галицьких міст. Львів.

Суспільно-політичний розвиток у 60 – першій половині 70-х років XIX ст. Суспільно-політична ситуація 1850–1860-х роках. Основні течії суспільно-політичного руху: москвофіли та народовці. Заснування і діяльність культурно-освітнього товариства “Просвіта” і літературного товариства ім. Т. Шевченка.

Піднесення національно-визвольного руху на західноукраїнських землях у другій половині 70–90-х років XX ст. Діяльність галицьких народовців у другій половині 70–80-х років. Розгортання руху народовців на Буковині та в Закарпатті. Радикальний рух у Галичині. “Новоєрівська” політика народовців. Утворення першої політичної партії в Україні. Іван Франко, його роль у розвитку суспільно-політичної думки. “Україна ірредента” Ю. Бачинського. Утворення УНДП та УСДП. Самостійницька позиція партій Західної України.

Культура України у другій половині XIX ст.

Особливості розвитку культури. Освіта. Недільні школи в Наддніпрянській Україні. Діяльність у Галичині товариства “Просвіта”. Відкриття вищих навчальних закладів. Відкриття кафедри історії України у Львівському університеті. Наука. Створення Наукового товариства ім. Т. Шевченка, його творчий доробок. М. Грушевський – організатор української науки. І. Полуй. В. Гнатюк. С. Томашівський. І. Горбачевський. Література. Драматургія. Архітектура та містобудування. Живопис. Музика. Народження національного гімну “Ще не вмерла Україна”. Українські підприємці-благодійники.

Наддніпрянська Україна на початку ХХ ст.

Економічний розвиток. Основні галузі промисловості. Утворення монополістичних об’єднань. Економічна криза 1900–1903 рр. Розвиток сільського господарства. Посилення міграції українських селян. Передвоєнне економічне піднесення. Економічний визиск України.

Створення українських політичних партій. Н. Наддніпрянський. Створення Революційної української партії (РУП) – першої політичної партії в Україні. Самостійницька і автономістська течії в національному русі. “Самостійна Україна” М. Міхновського. Українська демократична партія. Українська радикальна партія. Є. Чикаленко. Б. Грінченко, С. Єфремов. Формування української соціал-демократії. М. Порш, С. Петлюра. Українська народна партія.

Україна напередодні та в роки російської революції 1905–1907 рр. Наростання робітничого і селянського руху на початку ХХ ст. Події революції 1905–1907 рр. в Україні. Поступки царизму українству, активізація громадсько-політичного життя. Поява масових українських періодичних видань. Розгортання мережі товариств “Просвіта”. Початок процесу українізації освіти в Україні. Легалізація партій. Діяльність українських парламентських громад у I та II Державних думах.

Наддніпрянська Україна в 1907–1914 рр. Земельна реформа П. Столипіна та її вплив на Україну. Посилення національного гніту. Насадження ідеології російського великодержавного шовінізму. Ставлення загальноросійських політичних партій до українського питання. Заборона використання української мови в навчальних закладах і адміністративних установах. Закриття “Просвіт”, українських громадських установ. Створення Товариства українських поступовців (ТУП). Століпінський циркуляр (1911 р.). Незалежницька течія в українському русі. Д. Донцов. Молодоукраїнський напрямок у соціал-демократії. А. Жук.

Західноукраїнські землі на початку ХХ ст.

Соціально-економічний розвиток та політичне становище.

Характер економіки західноукраїнських земель у складі Австро-Угорської імперії. Економічне і політичне становище українського населення. Розвиток кооперативного руху.

Наростання українського політичного руху. Цілі боротьби українців Галичини і посилення руху за їх досягнення. Діяльність політичних партій Західної України за реформу виборчої системи. Зв'язки з політичними і культурними колами Наддніпрянської України. Діяльність національних і спортивно-фізкультурних організацій “Сокіл” і “Січ”. Митрополит А. Шептицький та його роль у піднесенні національного життя в західноукраїнських землях.

Культура України на початку ХХ ст.

Особливості розвитку культури. Освіта. Колегія П. Галагана. Література. О. Олесь, В. Винниченко, М. Коцюбинський, В. Стефанік. Наука. М. Грушевський. Д. Багалій. Б. Грінченко. А. Кримський. Ф. Вовк. Видатні вчені-природознавці. Українська преса та видавництва. Музеї. Театр. Архітектура. Музика. Живопис. Побут і звичаї українців. Церковне життя. Роль Української греко-католицької церкви в піднесенні національної свідомості населення Західної України.

Україна в Першій світовій війні

Початок Першої світової війни. Українські землі напередодні війни. Плани Антанти і Троїстого союзу щодо України. Заснування Головної української ради у Львові. Створення Союзу визволення України. Формування легіону Січових стрільців (УСС). Ставлення до війни на Наддніпрянщині. Воєнні дії на території України 1914 р. Захоплення російськими військами Галичини та Північної Буковини.

Українські землі в 1915–1917 рр. Воєнні дії на території України в 1915–1917 рр. Бойовий шлях легіону УСС. Участь української інтелігенції в діяльності громадських товариств і комітетів з допомоги жертвам війни. Національний рух у Наддніпрянській і Західній Україні. Назрівання глибокої економічної та політичної кризи в Російській та Австро-Угорській імперіях.

Українська революція

Початок Української революції. Україна напередодні 1917 р. Початок революції. Утворення Центральної Ради, її склад і політична програма. М. Грушевський. Початок українізації армії. Виникнення Вільного козацтва.

Проголошення автономії України. Наростання політичної боротьби в Україні у липні-жовтні 1917 р. Політичні партії в боротьбі за вплив на населення. Український національний Конгрес. II Всеукраїнський військовий з'їзд. I Універсал Центральної Ради. Утворення Генерального секретаріату. В. Винниченко. II Універсал Центральної Ради. Збройний виступ самостійників. “Тимчасова інструкція Генеральному секретаріату Тимчасового уряду на Україні”. Послаблення позицій Центральної Ради. Здобутки і прорахунки Центральної Ради в державотворчому процесі та соціальній політиці. Корніловський заколот і Україна. Загострення конфлікту Центральної Ради з Тимчасовим урядом Росії. “Демократична нарада” і позиція Центральної Ради. З'їзд народів Росії в Києві.

Проголошення Української Народної Республіки. Підсумки виборів до Установчих зборів в Україні. Тактика більшовиків в Україні. Встановлення контролю Центральної Ради над Києвом. III Універсал і проголошення Української Народної Республіки. Досягнення і невдачі Центральної Ради у зовнішній політиці.

Війна радянської Росії з Українською Народною Республікою. Проголошення незалежності УНР. Ультиматум російського Раднаркому і початок війни більшовиків із Центральною Радою. Проголошення у Харкові радянської влади. Похід більшовицьких військ на Київ. Бій під Крутами. IV Універсал Центральної Ради та проголошення незалежності УНР. Перша спроба радянзації України. Регіональні “республіки”. Ставлення населення до політичних сил в Україні.

Україна в боротьбі за збереження державної незалежності (1918–1920 рр.)

Українська держава. Мирний договір у Брест-Литовську. Вступ німецько-австрійських військ в Україну. Конфлікт Центральної Ради з німецько-австрійською адміністрацією і консервативними колами України. Прийняття Конституції УНР. Гетьманський переворот. Причини падіння Центральної Ради.

Гетьман П. Скоропадський і його уряд. Внутрішня та зовнішня політика Української держави. Ставлення політичних партій до гетьманського режиму. Селянські повстання влітку і восени 1918 р. Анулювання РСФРР Брестського миру та наслідки цієї акції для України.

Директорія УНР. Утворення Директорії. Відновлення УНР. Політичний курс Директорії. С. Петлюра. Трудовий конгрес. Отаман-

щина. Більшовицька агресія проти УНР. Війська Антанти на Півдні України. Розклад армії УНР. Активізація військових дій радянської Росії з УНР. Причини поразки Директорії.

Західноукраїнська Народна Республіка (ЗУНР). Проголошення ЗУНР. Є. Петрушевич. Організація держави на західноукраїнських землях. Злука УНР і ЗУНР. Польсько-український конфлікт. Створення Української Галицької армії. Наступ польських військ і відхід української армії до Збруча. Причини поразки ЗУНР. Поглинення Північної Буковини, Бессарабії та Закарпаття іноземними державами.

Політика радянського уряду в Україні у 1918 р. Формування більшовицького режиму в Україні. Х. Раковський. Політичний курс більшовиків в Україні у 1919 р. Націоналізація промисловості. Аграрна реформа. Продовольча диктатура, її суть. Селянські виступи. Становище українських партій.

Україна в другій половині 1919 р. Наступ білогвардійців в Україні. Контрнаступ об'єднаних українських армій. Поразка армії УНР. Денікінський режим. Боротьба в білогвардійському підпіллі. Контрнаступ радянських військ і поразка денікінців.

Україна на початку 1920 р. Відновлення більшовицького режиму. Формальне визнання радянською Росією незалежності УСРР. Всеукраїнським виборам до рад. Відновлення політики “воєнного комунізму” в економіці та суспільному житті. Напрямок комуністичного руху в Україні (КП(б)У, УКП(б), УКП).

Варшавська угода та її наслідки. Більшовицько-польська війна і Україна. Варшавська угода між УНР і Польщею. Наступ польсько-українських військ і взяття Києва. Польський режим і ставлення до нього населення. Відступ польсько-українських військ. Ризький мир. Припинення боротьби регулярних українських військ.

Розгром військ Врангеля і махновців. Початок наступу військ Врангеля. Україна у планах Врангеля. Поразка врангелівців. Терор у Криму. Розгром махновського руху.

Культура і духовне життя в Україні 1917–1920 рр. Чинники розвитку культури в 1917–1920 рр. Культурно-освітня діяльність громадських організацій. Загальноосвітня школа за Центральної Ради, Гетьманату П. Скоропадського, Директорії. Освітня політика більшовиків. Стан науки. Відкриття Української Академії наук (УАН) і національних університетів у період Української Держави. Нові тенденції в розвитку культури. Визначні українські письменники. Театральне, музичне і хорове мистецтво та їх кращі представники. Українська Академія мистецтв. Радянський план монументальної пропаганди і початок його виконання. Ставлення більшовиків до старовини.

Українська СРР в умовах нової економічної політики (1921–1928 рр.)

Економічне і соціальне життя в роки НЕП. Внутрішнє і міжнародне становище. Політична криза на початку 1921 р. Державний статус України в 1921–1922 рр. Юридичне оформлення Союзу РСР. Статус УСРР у складі Радянського Союзу. Ставлення політичних сил і населення України до її членства в СРСР. НЕП і особливості його впровадження в Україні. Причини і масштаби голоду 1921–1923 рр. Діяльність радянських і зарубіжних організацій допомоги голодуючим. Наслідки нової економічної політики. Відбудова народного господарства. Початок курсу на індустріалізацію.

Культура і духовне життя в роки НЕП. Політика більшовиків у царині культури. Українізація (коренізація). Г. Гринько, О. Шумський, М. Скрипник. Опір українізації. Кампанія з ліквідації неписьменності дорослих. Література і мистецтво. Українське національне відродження в літературі та мистецтві. С. Єфремов. Літературно-художні об'єднання. Літературна дискусія 1925–1928 рр. М. Хвильовий. Образотворче мистецтво. Кінематограф. О. Довженко. Релігійне життя в Україні. Виникнення Української автокефальної православної церкви (УАПЦ).

Радянська модернізація України (1929–1938 рр.)

Сталінська індустріалізація України. Перехід до форсованої індустріалізації. Директивне господарювання. Результати перших п'ятирічок. Промисловість України напередодні Другої світової війни.

Суцільна колективізація в Україні. Перехід до прискореної колективізації. Доля приватних сільських господарів та їхніх господарств. Зміна ставлення радянської держави до заможного селянства. “Ліквідація куркульства як класу”.

Голодомор 1932–1933 років в Україні. Причини і передумови голодомору. “Закон про п'ять колосків”. Посилення “хлібозаготівель” та їх суть. Масштаби та наслідки голодомору.

Громадсько-політичне життя. Зміни в соціальному складі населення. Соціальні деформації. Конституція УРСР 1937 р. Судові процеси. “Шахтинська справа”. “Спілка визволення України”. Масові репресії та їх жертви.

Стан культури в Україні у 1930-і роки. Становище у галузі освіти. Наука. Діяльність Академії наук. Видатні досягнення українських учених. Труднощі в розвитку науки. Художня література і мистецтво. “Розстріляне відродження”. Театральне мистецтво. Доля коб-

зарства і лірництва. Церковна політика. Ліквідація УАПЦ. Закриття і нищення храмів, культового майна і споруд.

Західноукраїнські землі в 1921–1938 рр.

Українські землі у складі Польщі. Правовий статус Східної Галичини. Становище українських північно-західних земель (Волинь, Полісся, Підляшшя) і українського населення. Характер промисловості. Українська кооперація. Аграрні відносини. Економічне становище населення. Створення Української військової організації (УВО) та її діяльність. Є. Коновалець. “Пацифікація”. Політичні партії у Східній Галичині (Українське національно-демократичне об’єднання (УНДО)). Компартія Західної України (КПЗУ). Організація українських націоналістів (ОУН). Методи діяльності ОУН. С. Бандера. Інтегральний націоналізм. Д. Донцов.

Українські землі у складі Румунії. Поглинення українських земель Румунією. Характер політики румунського уряду щодо українців. Татарбунарське повстання. Політичні партії на українських землях. Українська національна партія.

Закарпаття у складі Чехословаччини. Вхідження Закарпаття до складу Чехословаччини. Особливості політичної боротьби в Закарпатті: русофільство, русинство, українофільська течія. Надання автономії Карпатській Україні. Проголошення незалежності Карпатської України. А. Волошин.

Україна під час Другої світової війни (1939–1945 рр.)

Радянсько-німецькі договори 1939 р. і західноукраїнські землі. Радянсько-німецький пакт про ненапад від 23 серпня 1939 р. Таємний протокол до нього. Початок Другої світової війни. Вступ Червоної армії на територію Західної України; включення останньої до складу СРСР і возз’єднання з Українською РСР. Вхідження Бессарабії та Північної Буковини до СРСР. Включення до складу Української РСР Північної Буковини і придунайських українських земель. Радянізація західних областей України.

Окупація України військами Німеччини та її союзників. Напад Німеччини на СРСР. Початок Великої Вітчизняної війни. Україна в планах окупантів. Відступ Червоної армії. Мобілізаційні заходи 1941 р. в Україні. Евакуація в східні райони СРСР. Оборонні бої влітку – восени 1941 р. Поразка Південно-Західного фронту. Невдалі спроби контрнаступу під Харковом. Продовження наступу німецьких військ на Півдні.

Окупаційний режим і розгортання руху опору в Україні. Розчленування України, план “Ост”. Нацистський “новий порядок”. Концтабори і масові розстріли. Голокост. Економічне пограбування України. Вивезення працездатного населення на примусові роботи до Німеччини. Розгортання руху опору та його течії в Україні. Радянське підпілля і партизанський рух 1941–1942 рр. Оунівське підпілля 1941–1942 рр. Створення Української повстанської армії (УПА).

Україна 1943 р. Перемога Червоної армії під Сталінградом і початок вигнання окупантів з України. Курська битва. Продовження наступу на Лівобережжі. Падіння “Східного валу”. Мобілізаційні заходи 1942–1943 рр., їх особливості та наслідки. Боротьба з ворогом на окупованій території. Діяльність радянських партизанських загонів і підпілля. Політична еволюція ОУН. Стосунки між радянськими та польськими партизанами, УПА і Армією Крайовою. Евакуйовані підприємства в тилу. Героїчна праця українців. Внесок українських учених і діячів освіти та культури в Перемогу.

Україна на завершальному етапі війни (1944–1945 рр.). Січнево-лютневий наступ 1944 р. Корсунь-Шевченківська битва. Весняний наступ Українських фронтів. Кримська наступальна операція. Примусове виселення з Криму в східні райони СРСР татар, греків, вірмен. Завершення вигнання окупантів з України. Завершальний етап боротьби в тилу. Радянський партизанський рух. ОУН та УПА на завершальному етапі війни. Становище в західних областях України. 9 травня – День Перемоги. Завершення Великої Вітчизняної війни. Втрати України в роки війни.

Культура України в роки війни. Освіта. Наука. Українська преса. Евакуація вищих навчальних закладів та їх діяльність у радянському тилу. Література і мистецтво. Внесок представників творчої інтелігенції у перемогу над Німеччиною та її союзниками.

Післявоєнна відбудова і розвиток України в 1945 – на початку 1950-х рр.

Україна в період повоєнної відбудови. Внутрішньополітичне та економічне становище України. Адміністративно-територіальні зміни. УРСР – співзасновниця Організації Об’єднаних Націй, інших міжнародних організацій. Перехід до мирного будівництва. Особливості відбудови промисловості. Післявоєнне село. Голод 1946–1947 рр., його причини, масштаби та наслідки. Матеріальне становище населення.

Радянізація західних областей України. Відновлення радянської влади в західних областях України. Колективізація західноукраїнського села. Доля Української греко-католицької церкви (УГКЦ).

Боротьба ОУН та УПА. Р. Шухевич (Тарас Чупринка). Операція “Вісла”. Наслідки радянізації.

Культурне життя в Україні у другій половині 40 – на початку 50-х років. Відбудова системи освіти. Впровадження обов’язкового семирічного навчання дітей. Наука. Розгром генетики та “лісенківщина” в Україні. Розвиток літератури і мистецтва. Становище творчої інтелігенції. Боротьба влади з “космополітизмом”.

Україна в умовах десталінізації (1953–1964 рр.)

Україна на початку 1950-х рр. Внутрішньополітичне становище України на початку 50-х рр. Початок десталінізації в Україні. Вхідження Кримської області до складу УРСР. Стан промисловості. Укрупнення колгоспів.

XX з’їзд КПРС і Україна. Початок політичних реабілітацій. Наростання опору десталінізації з боку сталіністських сил. Масштаби демократизації державного життя. Ставлення в суспільстві до діяльності М. Хрущова. Робітничі виступи. Позиція вищого партійного керівництва України при усуненні М. Хрущова від влади. Л. Брежнев і Україна. Розширення повноважень України у складі СРСР.

Стан економіки України наприкінці 50 – у першій половині 60-х років. Раднаргоспи, їх вплив на економічний розвиток України. Розвиток машинобудування. Стан легкої та харчової промисловостей. Аграрна політика наприкінці 50 – у першій половині 60-х років. Обмеження індивідуальної трудової діяльності селянства. Рівень життя населення. Стан продовольчого і товарного забезпечення.

Культура і духовне життя в Україні. Ідеологізація культурного життя. Посилення русифікації. Науково-технічна революція і наука в Україні. Розвиток кібернетики. Стан суспільних наук. Початок десталінізації та пожвавлення літературно-мистецького життя. “Відлига”. “Шістдесятники”: В. Симоненко, Л. Костенко, Є. Сверстюк, І. Світличний, І. Драч та ін. Музичне мистецтво. Живопис, архітектура, театр.

Національно-визвольний рух в Україні у післявоєнний час. Українська робітничо-селянська спілка. Л. Лук’яненко. І. Кандиба. Клуб творчої молоді у Києві. А. Горська. В. Чорновіл. Стаття Дзюби “Інтернаціоналізм чи русифікація?”

Україна у період загострення кризи радянської системи (середина 60 – початок 80-х років ХХ ст.)

Політико-ідеологічна криза радянського ладу в Україні. Ідеологічні орієнтири партійно-державного керівництва та їх ілюзор-

ність. Зростання всевладдя комуністичної партії. Криза партійно-державного керівництва в СРСР і УРСР. Дві лінії в українському керівництві: націонал-комуністична і проімперська. Усунення П. Шелеста. В. Щербицький. Політико-правовий статус України у складі СРСР. Конституція УРСР 1978 р.

Стан економіки України та визрівання економічної кризи.

Спроби реформування економіки в другій половині 60-х років та причини її невдач. Особливості індустріального розвитку УРСР. Економіка України в загальносоюзному комплексі. Визрівання економічної кризи. Деструктивні процеси на селі.

Зміни чисельності, соціального та національного складу населення України. Рівень життя трудящих мас. Шляхи розв'язання житлової проблеми. Здобутки і проблеми розвитку соціальної сфери. Привілейоване становище партійно-державної номенклатури.

Опозиційний рух. Причини активізації опозиційного руху в другій половині 60 – на початку 70-х років. В. Стус. М. Руденко. О. Тихий. М. Литвин. В. Марченко. Форми діяльності дисидентів. Репресії проти правозахисників. Утворення Української Гельсінської спілки (УГС) та її діяльність. Релігійне дисидентство. В. Романюк. Посилення переслідувань опозиції наприкінці 70 – на початку 80-х років.

Культура і духовне життя. Народна освіта. Русифікація в Україні. Середня спеціальна та вища школи. Становище науки: здобутки і проблеми. Зростання ідеологічного тиску на освіту і науку. Розвиток літератури. Формування опозиційних напрямків і репресії щодо письменників. Основні тенденції розвитку українського мистецтва. Наступ тоталітаризму на українську культуру.

Розпад Радянського Союзу і відродження незалежності України

Перебудова в Радянському Союзі та Україна. Необхідність суспільних перетворень. Прихід до влади М. Горбачова. Початок “перебудови”, її особливості в Україні. Поглиблення перебудовчих процесів і падіння авторитету компартії України. Чорнобильська катастрофа – національна трагедія України. Наростання економічної кризи в Україні у першій половині 80-х років.

Погіршення економічної ситуації в Україні в другій половині 80-х років. Провал політики прискорення. Спроби реформування економіки наприкінці 80-х років, причини їх невдач. Фінансове становище і рівень життя населення. Загострення економічної кризи у 1989–1990 рр. Неспроможність союзних структур здійснювати ефективне управління економікою республіки.

Розгортання національно-визвольного руху в Україні. Загострення національного питання в СРСР у другій половині 80-х років. Активізація національного руху в Україні. Формування національних громадських організацій і об'єднань. Початок релігійного відродження. Активізація діяльності заборонених церков. Розгортання робітничого руху. Шахтарський страйк 1989 р. Формування Народного руху України.

Спроби політичних реформ і зростання активності українського суспільства. Реформи в політичній системі СРСР. Гласність і лібералізація. Політичні зміни в Україні. Зростання народної ініціативи. Мітинги та демонстрації. Формування багатопартійної системи, розвал компартії України.

Формування передумов незалежності України. Політичні передумови суверенізації. Вибори до Верховної Ради УРСР 1990 р. Декларація про державний суверенітет України 16 липня 1990 р. Політична конфронтація восени 1990 р. Провал спроб збереження федерації радянських республік. Суверенізація України.

Здобуття Україною незалежності. Суспільно-політичні процеси у першій половині 1991 р. Спроби державного перевороту в СРСР 19 серпня 1991 р. Державний комітет з надзвичайного стану (ДКНС) і Україна. Проголошення незалежності України. Референдум 1 грудня 1991 р. і вибори Президента України. Розпад СРСР.

Україна в умовах незалежності

Початок державотворчих процесів. Об'єктивна необхідність державотворення. Особливості розбудови законодавчої, виконавчої та судової влади в Україні. Л. Кравчук – Президент України. Формування місцевих органів влади і самоврядування. Проблеми розбудови української державності. Дострокові вибори в 1994 р. Президента та Верховної Ради України.

Державотворчі процеси в Україні в 1994–2004 рр. Президентські вибори 1991, 1994, 1999 років. Епоха Президента Л. Кучми. Президентські вибори 2004 р. Вибори до Верховної Ради України 1994, 1998, 2002, 2006 років, їх особливості та наслідки. Причини та наслідки Помаранчевої революції.

Конституційний процес в Україні. Конституція України 1996 р. Конституційний процес наприкінці 80 – у першій половині 90-х років: здобутки, проблеми. Конституційний договір 1995 р. Прийняття Конституції України (1996 р.). Конституційна реформа 2004 р.

Економічне життя України в першій половині 90-х років. Зміни умов розвитку економіки після розпаду СРСР. Спроби реформування економіки і причини їх невдач. Становлення індустріального комплексу та аграрного виробництва. Роздержавлення, приватизація та фінансова система України. Загострення економічної кризи.

Сучасний стан, проблеми української економіки та пошук шляхів їх розв'язання. Основні тенденції розвитку української економіки в другій половині 90-х років. Фінансова та макроекономічна стабілізація. Суперечності здійснення аграрної реформи. Проблеми і прорахунки у реформуванні економіки. Пошуки шляхів виходу з економічної кризи.

Етносоціальні процеси та рівень життя населення України. Демографічні зміни. Падіння рівня життя населення. Соціальна диференціація суспільства. Стан навколишнього середовища. Міжнародні відносини. Етнічні меншини України.

Духовне розкріпачення і початок національного відродження. Релігійне життя України в умовах незалежності. Історичні передумови духовного розкріпачення. Повернення історичної пам'яті народу. Зростання соціальної активності інтелігенції. “Закон про мови” та проблеми його реалізації. Релігійне життя на початку 90-х років. Розкол українського православ'я та його наслідки. Особливості релігійного життя в Україні на межі тисячоліть.

Культурні процеси в незалежній Україні. Історичні умови розвитку культури. Стан та проблеми освіти. Реформування освітньої сфери. Наука незалежної України. Українська література. Здобутки мистецтва. Фізична культура, спорт. Проблеми розвитку української культури та пошук шляхів їх подолання.

Зовнішня політика та міжнародні зв'язки незалежної України. Вихід України на міжнародну арену. Основні принципи зовнішньої політики. Ядерне роззброєння. Участь у діяльності міжнародних організацій. Співробітництво незалежної України з іноземними державами.

ІСТОРІЯ УКРАЇНИ

БЛОК 1.

(Містить питання, які передбачають одну правильну відповідь)

1. Давній кам'яний вік має назву:

а) палеоліт; б) мезоліт; в) енеоліт; г) бронзовий вік.

2. Первісна релігія у формі магії, тотемізму, фетишизму сформувалася у:

а) палеоліті; в) неоліті;
б) мезоліті; г) бронзовому віці.

3. Винахід якого механічного пристрою допоміг первісній людині забезпечувати себе постійними запасами їжі?

а) ручного рубила; в) лука та стріл;
б) гостроконечника; г) зернотерки.

4. Кожні 50 років трипільці:

а) будували нові культові споруди;
б) спалювали старі поселення та освоювали нові ґрунти;
в) замінювали технологію гончарних виробів;
г) обирали нового старійшину роду.

5. Стоянка – це:

а) розташування храму людей мезоліту;
б) місце тимчасового мешкання людей кам'яного віку;
в) залишки спорудженого житла;
г) місце постійного мешкання прадавніх людей.

6. Головним заняттям трипільців було:

а) землеробство; в) торгівля;
б) скотарство; г) військова справа.

7. Окремі риси фізичного типу, любов до землі, повагу до жінки, тип житла, пращури українців успадкували від:

а) венедів; в) германських племен;
б) трипільців; г) скіфів.

8. Трипільські поселення розташовувались на:

а) лісових галявинах;
б) рівних місцях поблизу річок чи потоків;
в) гірських полонинах;
г) степових просторах.

9. Стійке об'єднання людей, що склалось на певній території на ґрунті спільного походження, характеризується єдиними мовою, культурою, побутом, самосвідомістю, назва якого вживається у значенні “народ”, називається:

а) етнос; в) етногенез;
б) нація; г) національність.

10. Антський союз племен розпався внаслідок вторгнення у другій половині VI ст.:

- а) сарматів;
- б) готів та гепідів;
- в) аварів;
- г) Склавінського союзу.

11. Першими на теренах України освоїли виплавляння заліза з болотяної руди, винайшли горно та навчилися виготовляти високоякісну сталь:

- а) скіфи;
- б) анти;
- в) сармати;
- г) кіммерійці.

12. Як називали себе скіфи?

- а) іранцями;
- б) борисфенітами;
- в) слов'янами;
- г) індоевропейцями.

13. У межах якого сучасного міста розташовуються археологічні рештки Херсонеса?

- а) Сімферополя;
- б) Херсона;
- в) Севастополя;
- г) Керчі.

14. Велика грецька колонізація Північного Причорномор'я датується:

- а) кін. VI ст. до н.е. – кін. V ст. до н.е.;
- б) сер. VII ст. до н.е. – сер. VI ст. до н.е.;
- в) сер. VII ст. до н.е. – V ст. до н.е.;
- г) V ст. до н.е. – III ст. до н.е.

15. Повстання скіфа Савмака в 107 р. до н.е. відбулося у:

- а) Боспорському царстві;
- б) Малій Скіфії;
- в) Ольвії;
- г) Понтійському царстві.

16. Першою археологічною культурою слов'ян була:

- а) Комарівська;
- б) Чорноліська;
- в) Зарубинецька;
- г) Пеньківська.

17. Вперше давні слов'яни згадуються у творах римських авторів під назвою:

- а) словени;
- б) склавіни;
- в) венеди;
- г) скіфи.

18. У VII – VIII ст. формується Полянський союз, який створили:

- а) поляни, сіверяни, древляни; в) самі поляни;
б) сіверяни, древляни, тиверці; г) поляни і тиверці.

19. У VIII – IX ст. формується територіальне об'єднання господарств, пов'язаних між собою колективною власністю на землю і угіддя, що підлягали періодичному перерозподілу між сім'ями і воно носило назву: община...

- а) сільська; б) родова; в) племінна; г) державна.

20. Заснування Києва припадає на:

- а) V ст.; в) I половину VII ст.;
б) VI ст.; г) IX ст.

21. Віче – це:

- а) народні збори; в) племінна верхівка;
б) назва військового союзу; г) племінне об'єднання.

22. Автором “Повісті минулих літ” вважають:

- а) Никона; в) Сільвестра;
б) Нестора; г) Никодима.

23. На рубежі VIII – IX ст. Київське князівство було відоме під назвою:

- а) Славія; б) Артанія; в) Полянія; г) Куявія.

24. У 800 р. перший морський похід проти Візантії здійснив:

- а) Аскольд; б) Дір; в) Олег; г) Кий.

25. Новою загрозою для Київської держави з поч. X ст. стали набіги:

- а) печенігів; в) хозарів;
б) половців; г) візантійців.

26. Хто був одним з перших християн на Русі?

- а) Аскольд; б) Дір; в) Кий; г) Ігор.

27. Хозарський каганат був зруйнований військами:

- а) Святослава; в) Володимира;
б) Олега; г) Аскольда.

28. Першим русином – митрополитом “Київським і вся Русі” за наказом Ярослава Мудрого було обрано:

- а) Никона; в) Іларіона;

- б) Нестора; г) Сільвестра.

29. Перша велика битва з половцями на р. Альта в 1068 р. закінчилась:

- а) перемогою тріумвірату Ярославовичів;
б) поразкою тріумвірату Ярославовичів;
в) укладенням перемир'я;
г) Ярославовичі поступились половцям Київщиною та Переяславщиною.

30. Яке рішення Любечського з'їзду 1097 р. було втілене в життя?

- а) угода про спільну боротьбу проти половців;
б) запровадження засад отчинності у володінні (столами) князівствами;
в) припинення князівських міжусобиць;
г) рішення про удосконалення системи політичних відносин.

31. На чолі мирного посольства до Візантії у 946 р. стояв:

- а) князь Ігор; в) князь Святослав;
б) княгиня Ольга; г) князь Володимир.

32. Реформи, які впорядковували норми полюддя (данини), були проведені за князювання:

- а) Ольги; б) Святослава; в) Ігоря; г) Олега.

33. Де розташовувалось Тмутараканське князівство?

- а) на Таманському півострові; в) в гирлі р. Дон;
б) в Подунав'ї; г) в Побужжі.

34. Від 980 до 1015 рр. – час правління Руською державою:

- а) князя Володимира Святославовича;
б) Святополка Ізяславовича;
в) Ярослава Мудрого;
г) княгині Ольги.

35. Яка подія відбулась у 988 р.?

- а) хрещення Русі;
б) проголошення Перуна верховним божеством;
в) об'єднання Київської держави;
г) вокняжіння Володимира Великого.

36. Володимир був посаджений батьком княжити у:

а) Чернігові; б) Новгороді; в) Пскові; г) Ростові.

37. Хто з князів включив до складу Давньоруської держави червенські міста?

а) Володимир Великий; в) Володимир Мономах;
б) Ярослав Мудрий; г) Данило Галицький.

38. Першим християнським храмом у Києві була церква:

а) св. Софії; в) св. Пророка Іллі;
б) Десятинна; г) Михайлівська.

39. Князь Ярослав був посаджений батьком правити у:

а) Чернігові; б) Новгороді; в) Переяславі; г) Галичі.

40. Християнство в Київській Русі як державну релігію запровадив:

а) Володимир Великий; в) Ярослав Мудрий;
б) княгиня Ольга; г) Володимир Мономах.

41. Перше писемне зібрання норм давньоруського права має назву:

а) “Слово про закон і благодать”;
б) “Руська правда”;
в) “Правда Ярославичів”;
г) “Повчання дітям”.

42. Ініціатором проведення кодифікаційних робіт у Києві, завдяки чому з’явилося перше писемне зібрання норм давньоруського права, був князь:

а) Володимир Великий; в) Володимир Мономах;
б) Ярослав Мудрий; г) Святослав Ігоревич.

43. Якої реформи не здійснював Володимир Великий?

а) релігійної; в) військової;
б) адміністративної; г) освітянської.

44. Який давньоруський твір не входить до складу “Руської правди”?

а) “Правда Ярослава”;
б) “Правда Ярославичів”;
в) “Повчання” Володимира Мономаха;
г) “Статут” Володимира Мономаха.

45. Першими князівством, що вийшло з-під влади Києва було:

- а) Чернігівське; в) Галицько-Волинське;
б) Володимиро-Суздальське; г) Новгород-Сіверське.

46. Яка подія трапилась 12 березня 1169 р.?

- а) було обрано київським митрополитом Кліма Смолятича;
б) розпочалась громадянська війна;
в) учинено погром в Києві військом князя Андрія Боголюбського;
г) розгром печенізьких військ.

47. Які події лягли в основу твору “Слово о полку Ігоревім”?

- а) невдалий похід в 1185 р. проти половців новгород-сіверського князя Ігоря Святославовича;
б) смерть в 945 р. князя Ігоря від древлян;
в) нищівна перемога руських військ над половцями в 1111 р. у битві на р. Дон біля м. Сугрова;
г) поразка руських князів в битві з монголами на р. Калка.

48. Монгольське військо, яке захопило в 30-40-х роках XIII ст. руські землі, очолював:

- а) Чінгісхан; б) Темучин; в) Бату (Батий); г) Джучі.

49. До причин занепаду Київської Русі не відноситься:

- а) міжусобні війни між руськими князями;
б) монголо-татарська навала;
в) релігійний фанатизм;
г) відсутність сильної централізованої влади.

50. Монгольське військо розгромило Київ у:

- а) 1240 р.; б) 1241 р.; в) 1250 р.; г) 1251 р.

51. Яка подія відбулась в 1201 р.?

- а) об'єднання Галицько-Волинського князівства з Київським;
б) половці взяли в облогу Київ;
в) монгольська орда захопила Київ;
г) відбулась битва на р. Калці.

52. Столицею Галицького князівства було місто:

- а) Львів; б) Галич; в) Холм; г) Дрогобич.

53. Галичину і Волинь в єдину державу об'єднав князь:

- а) Іван Берладник; в) Роман Мстиславович;
б) Данило Галицький; г) Ярослав Осмомисл.

- 54.** Намісником Данила Галицького у Києві був:
- а) воєвода Дмитро;
 - б) Іван Калита;
 - в) Іван Берладник;
 - г) воєвода Роман.
- 55.** Данило Галицький в 1238 р. розбив німецький орден тевтонів-хрестоносців під:
- а) Ярославом;
 - б) Києвом;
 - в) Дорогочином;
 - г) Галичем.
- 56.** Хто не претендував на володіння Галицько-Волинською державою в XIII ст.?
- а) Чернігівське князівство;
 - б) Угорщина;
 - в) Володимиро-Суздальське князівство.
- 57.** Київщина, Переяславщина та Чернігівщина:
- а) ввійшли до складу Золотої Орди;
 - б) перебували у васальній залежності від Орди;
 - в) були незалежними від Золотої Орди;
 - г) після монгольської навали зникли з тогочасної політичної карти світу.
- 58.** Яка подія відбулася у 1245 р.?
- а) утворення Золотої Орди;
 - б) коронація Данила Галицького Папою Римським;
 - в) перетворення Галицько-Волинської держави в незалежну державу;
 - г) битва під Ярославом на р. Сян проти спільних сил поляків, угорців і галицького боярства.
- 59.** Галицько-Волинська держава припинила своє існування у:
- а) 1340 р.;
 - б) 1264 р.;
 - в) 1270 р.;
 - г) 1362 р.
- 60.** Хто із володарів у 1349 р. заволодів Галичиною?
- а) Юрій-Болеслав II;
 - б) Казимир III Великий;
 - в) Людовік Угорський;
 - г) Любарт.
- 61.** Чорною Руссю називались такі сучасні землі:
- а) західноукраїнські міста;
 - б) Холмщина та Підляшшя;
 - в) північно-західні білоруські землі;
 - г) південно-східні російські землі.
- 62.** Принцип сюзеренітету – васалітету передбачає:

- а) незалежність васала від сюзерена;
- б) рівність прав сюзерена і васала;
- в) верховне право сюзерена щодо васала;
- г) верховне право васала щодо сюзерена.

63. Князівські військові загопи називались:

- а) кошами;
- б) дружинами;
- в) ополченням;
- г) сотнями.

64. Провідну роль у становленні феодального землеволодіння відігравала:

- а) держава (великий князь);
- б) бояри;
- в) князівська дружина;
- г) удільні князі.

65. З кінця XI ст. в Київській Русі розпочалося посилення такої форми феодального землеволодіння як:

- а) державне;
- б) боярське;
- в) вотчинне;
- г) церковне.

66. До відомих центрів виробництва ювелірних емалей не відноситься:

- а) Київ;
- б) Вишгород;
- в) Чернігів;
- г) Галич.

67. Вотчинним правом на володіння землею користувалися лише ті князі, які:

- а) правили у Київському князівстві;
- б) стали ізгоями;
- в) отримували від батька владу – князівський стіл;
- г) володіли певним майновим цензом.

68. У Руській державі не було такого торговельного шляху як:

- а) “грецький”; б) “залозний”; в) “соляний”; г) “гривенний”.

69. Перша бібліотека була відкрита в:

- а) 1037 р.; б) 988 р.; в) 1051 р.; г) 1064 р.

70. Найбільша книгописна майстерня містилась:

- а) при великокнязівських палатах в Києві;
- б) при соборі Святої Софії;
- в) у Києво-Печерській лаврі;
- г) при Михайлівському соборі.

71. Виберіть літературну пам'ятку, яка відноситься до християнської літератури:

- а) “Слово о полку Ігоревім”;
- б) “Повчання” Володимира Мономаха;
- в) “Ізборнік”;
- г) “Повість минулих літ”.

72. В якому літературному творі розміщено перший груповий портрет реальних людей?

- а) в “Ізборніку”;
- б) в “Остромировому Євангелії”;
- в) у “Радзивіловському літописі”;
- г) у “Слові о полку Ігоревім”.

73. Першим литовським князем, який об'єднав литовські племена в єдину державу став:

- а) Міндовг;
- б) Ольгерд;
- в) Гедимін;
- г) Михайло-Коріат.

74. Першої великої поразки монголо-татари зазнали 1362 р.:

- а) на р. Сян;
- б) під Кревом;
- в) поблизу р. Сині Води;
- г) в пониззі р. Південний Буг.

75. Столицею Подільської землі в XIV ст. стає:

- а) Вінниця;
- б) Кам'янець;
- в) Меджибіж;
- г) Брацлав.

76. Кревська унія 1385 р. була укладена між:

- а) Московською державою і Литвою;
- б) Литвою і Польщею;
- в) Литвою і Угорщиною;
- г) Польщею і Московією.

77. У Грюнвальдській битві зазнали поразки:

- а) поляки;
- б) литовці;
- в) тевтонський орден;
- г) московські війська.

78. Вількомирська битва 1435 р. стала вирішальним моментом у боротьбі:

- а) українсько-білоруської знаті на боці Свидригайла проти поляків і литовців за незалежність;
- б) литовської знаті, очолюваної Вітовтом проти поляків;
- в) Свидригайла і литовської знаті за незалежність від Польщі;

г) литовсько-польської знаті проти Лівонського ордену.

79. Останній організований виступ в 1508 р. української знаті проти польсько-литовського панування очолив:

- а) Сигізмунд Корибут;
- б) Михайло Глинський;
- в) Свидригайло;
- г) Федір Кориатович.

80. Відродження в XIV ст. удільних князівств в Україні:

- а) сприяло посиленню Української держави;
- б) стало поштовхом відродження державного життя в Україні;
- в) призвело до захоплення українських земель литовцями;
- г) не принесло особливих наслідків.

81. Утворене в XV ст. польською владою воєводство на територіях Галицького князівства мало назву:

- а) Галицьке;
- б) Руське;
- в) Белзьке;
- г) Українське.

82. Право на місцеве самоврядування називалось:

- а) Руським;
- б) Магдебурзьким;
- в) Німецьким;
- г) Земським.

83. Кримське ханство виникло у:

- а) 1410 р.;
- б) 1413-1420 рр.;
- в) 1428 р.;
- г) 1428-1430 рр.

84. “Похожі” селяни – це селяни, які:

- а) поселилися у дворах заможних селян;
- б) були позбавлені права відходу від феодала;
- в) мали право відходу від феодала;
- г) колишні кріпаки.

85. Ухвала польського сейму про те, що селяни не можуть переселятись без дозволу феодала (тобто закріпачувалися), з'явилась:

- а) в кін. XIV ст.;
- б) на поч. XV ст.;
- в) на поч. XVI ст.;
- г) в кін. XVI ст.

86. Ректором Болонського університету був український науковець:

- а) Юрій Котермак (Дрогобич);
- б) Павло Русин;
- в) Іван Федоров;
- г) Станіслав Оріховський.

87. Перша книга, переведена з церковнослов'янської на українську мову (близьку до розмовної) – це:

- а) “Часослов”;
- б) “Псалтир”;
- в) “Октоїх”;
- г) Пересопницьке Євангеліє.

88. Магдебурзьке право – це:

- а) право міста на самоврядування;
- б) підпорядкування німецькому місту Магдебургу;
- в) дозвіл чужим купцям торгувати в містах;
- г) об'єднання ремісників у цехи.

89. У результаті укладення Люблінської унії:

- а) Польща загарбала Київщину і Волинь;
- б) до складу Польщі ввійшли Галичина і Західна Волинь;
- в) відбулось остаточне приєднання Волині, Київщини, Брацлавщини, Підляшшя;
- г) становище українських земель не змінилось.

90. Назвіть правильний варіант: Сейм Речі Посполитої – це...

- а) король, канцлер, магнати;
- б) король, сенат, канцлер;
- в) король і сенат;
- г) король, сенат і посольська ізба.

91. У складі новоствореної Речі Посполитої на українських землях було створено:

- а) області;
- б) полки і сотні;
- в) воєводства і повіти;
- г) губернії і повіти.

92. Позитивним наслідком Люблінської унії для України було:

- а) зменшення повинностей і податків селян та міщан;
- б) об'єднання більшості українських земель в одній державі;
- в) посилення військового потенціалу України;
- г) набуття українською знаттю польських ознак.

93. У XV–XVI ст. Польське королівство було:

- а) шляхетською республікою, яку очолював виборний монарх;
- б) федеративною феодальною республікою;
- в) демократичною республікою;
- г) абсолютистською монархією.

94. Поява у XV ст. українського козацтва була зумовлена:

- а) потребою захисту Речі Посполитої;
- б) особливими умовами життя населення середнього та нижнього Подніпров'я;
- в) рішеннями уряду Великого князівства Литовського;

г) потребою грабування купецьких караванів.

95. Вилучіть назву, яка не має відношення до виникнення українського козацтва:

- а) уходники;
- б) Великий Луг;
- в) Таврія;
- г) городці.

96. Виникнення українського козацтва пов’язане із:

- а) господарським освоєнням Дикого Поля;
- б) тиском Великого князівства Московського на Велике князівство Литовське;
- в) розширенням Речі Посполитої;
- г) боротьбою за нові володіння.

97. Територія, що прилягала до Причорномор’я та Приазов’я, у XVI ст. називалася:

- а) Скіфія;
- б) Сарматія;
- в) Дике Поле;
- г) Таврія.

98. Перші дерев’яні укріплення запорозьких козаків називалися:

- а) Великий Луг;
- б) січі;
- в) фортеці;
- г) кочів’я.

99. Засновником першої фортечної Січі вважається:

- а) староста Остап Дашкевич;
- б) князь Богдан Глинський;
- в) князь Дмитро Вишневецький;
- г) воєвода Дмитро Путятич.

100. Обставини загибелі якого козацького провідника відбилися в народній пісні про Байдю (“В Цареграді на риночку”)?

- а) Петра Сагайдачного;
- б) Дмитра Вишневецького;
- в) Петра Дорошенка;
- г) Івана Підкови.

101. Військово-господарською одиницею Запорозької Січі були:

- а) коші;
- б) курені;
- в) паланки;
- г) сотні.

102. “Реєстром” під кінець XVI ст. називали:

- а) опис земель, підвладних короні;
- б) опис маєтностей феодала і повинностей селян;
- в) козаків, прийнятих на службу короні;
- г) фіксацію народжених дітей у Речі Посполитій.

103. До козацької символіки не відноситься:

- а) печатка;
- б) бунчук;
- в) каламар;
- г) булава;
- д) фібула;
- е) клейноди;
- ж) хоругви.

104. Реєстр українських козаків в 1578 р. утворено за рішенням короля:

- а) Казимира III Великого;
- б) Жигимонта Августа;
- в) Стефана Баторія;
- г) Владислава IV.

105. Що не відноситься до політичних та моральних цінностей запорожців?

- а) демократизм;
- б) лицарське самоусвідомлення;
- в) військове побратимство;
- г) ігнорування релігії.

106. Яке твердження є неправильним?

- а) Запорозька Січ заклала основи українського державотворення на середину XVII ст.;
- б) Військо Запорозьке ґрунтувалося на республікансько-демократичних порядках;
- в) поява реєстрових козаків юридично означала появу нового соціального стану в Україні;
- г) запорожці не мали власного військового мистецтва, а запозичували все у татар.

107. Збройну боротьбу з коронним військом в 1625 р. очолив:

- а) Марк Жмайло;
- б) Тарас Федорович (Трясило);
- в) Кшиштоф Косинський;
- г) Павло Павлюк (Бут).

108. Масовий козацький рух 1594-1596 рр. закінчився облогою і захопленням козацького табору:

- а) біля Білої Церкви;
- б) на річці Солониця біля Лубен;
- в) під П'ятками на Житомирщині;
- г) біля Курукового озера, неподалік сучасного Кременчука.

109. Внаслідок козацьких повстань 1591-1596 рр.:

- а) почалося масове покозачення селян і міщан;
- б) була створена козацька держава;
- в) було знищено магнатсько-шляхетське землеволодіння;
- г) почалося переселення козаків з України Правобічної на Лівобережжя.

110. Хто з козацьких гетьманів здійснив найбільше морських походів проти Османської імперії?

- а) С. Наливайко;
- б) П. Конашевич-Сагайдачний;

- в) Д. Байда-Вишневецький;
- г) П. Дорошенко.

111. Яке з міст не було об'єктом морських нападів козаків?

- а) Синоп; г) Стамбул;
- б) Трапезунд; д) Бахчисарай.
- в) Кафа;

112. До Київського братства разом з Військом Запорозьким вступив гетьман:

- а) Богдан Хмельницький; в) Петро Сагайдачний;
- б) Петро Дорошенко; г) Богдан Ружинський.

113. Козацькі полки в Хотинській битві очолював:

- а) Я. Остренин; в) С. Наливайко;
- б) Я. Бородавка; г) П. Конашевич-Сагайдачний.

114. “Ординація війська Запорозького” 1638 р. не передбачала наступне:

- а) реєстрове військо обмежувалось 6 тис. козаків;
- б) заборонялось козацьке судочинство;
- в) два полки реєстрових поперемінно перебували на Запоріжжі;
- г) козакам дозволялось селитись будь-де, окрім столиці.

115. Річ Посполита за допомогою козаків була врятована від турецького поневолення завдяки перемозі у битві під:

- а) Хотиним; в) Корсунем;
- б) Цецорою; г) Віднем.

116. Яке із тверджень є неправильним?

- а) фільваркове господарство формувалося за рахунок селянських наділів і орієнтувалося на ринок;
- б) слободи – це поселення мешканців, які спочатку звільнялися від податків;
- в) козаки з 1610 р. мали право брати участь в обранні короля Речі Посполитої;
- г) запорозькі козаки на початку XVII ст. вже не замикалися на своїх станових інтересах.

117. “Диким полем” називали:

- а) порубіжні землі із Московією;
- б) прилеглі до Причорномор'я і Приазов'я території;
- в) Таврію;

г) південно-західні білоруські землі.

118. Кого із козацьких гетьманів четвертували у Варшаві після козацького руху 1637 р.?

- а) Павла Буга (Павлюка); в) Івана Сулиму;
б) Северина Наливайка; г) Якова Іскру (Остринина).

119. Козацький рух 1638 р. очолювали:

- а) Северин Наливайко і Микита Шаула;
б) Марк Жмайло і Тарас Федорович;
в) Яків Іскра (Остринин) і Дмитро Гуня;
г) Іван Сулима і Павло Бут.

120. Характерною ознакою повстання 1637-1638 рр. є:

- а) боротьба козацтва за свої станові інтереси – основна мета;
б) відсутність основної ідеї повстання;
в) відсутність підтримки з боку селян;
г) керівництво повстання вперше закликала до боротьби усі верстви українського населення.

121. Найбільшими владними повноваженнями в Козацькій державі були наділені:

- а) козацька старшинська рада; в) гетьман;
б) Січова (Військова) рада; г) кошовий отаман.

122. Де було створене перше церковне братство?

- а) у Луцьку; б) у Львові; в) у Києві; г) у Кам'янці.

123. Засновниками першої братської школи (близько 1585 р.) були:

- а) Юрій Рогатинець і Дмитро Красовський;
б) Іван Федоров;
в) Юрій Котермак (Дрогобич);
г) Петро Могила.

124. Коли виникло Богоявленське братство у Києві?

- а) 1586 р.; б) 1615 р.; в) 1516 р.; г) 1573 р.

125. До наслідків укладення Берестейської унії не належать:

- а) утворення греко-католицької церкви;
б) підпорядкування нової церкви Папі Римському;
в) зміцнення позицій православної церкви;

г) збереження православної обрядовості.

126. Що не характерно для діяльності українських братств?

- а) влаштування храмових свят;
- б) ініціювання відкриття бібліотек, друкарень та шкіл;
- в) виступи на захист православ'я;
- г) переважно дбали про покращення добробуту церкви, її матеріальне забезпечення.

127. Право підпорядковуватись безпосередньо патріарху називається:

- а) євхаристія;
- б) “уніатське” право;
- в) ставропігія;
- г) “церковне право”.

128. Яке із положень не стосувалося церковних реформ київського митрополита Петра Могили?

- а) створення митрополичої консисторії;
- б) укладення православних Катехізису і Требника;
- в) запровадження поглибленого вивчення у православних школах латинської мови;
- г) запровадження елементів латинського обряду і визнання деяких католицьких догматів.

129. Створена у 1593 р. Замойська академія – це:

- а) вищий навчальний заклад єзуїтів;
- б) навчальний заклад, який став центром поширення ідей реформації в Україні;
- в) навчальний заклад, заснований Львівським Успенським братством;
- г) вищий навчальний заклад греко-католицької церкви.

130. Показником контрреформації в Україні XVI ст. було:

- а) втручання міщанських братств у справи Церкви;
- б) розгортання діяльності ордену єзуїтів;
- в) утворення уніатської Церкви;
- г) церковні реформи Петра Могили.

131. Рішучим противником Берестейської унії був:

- а) король Сигизмунд;
- б) князь Костянтин Острозький;
- в) єпископ Іпатій Потій;

г) митрополит Михайло Рогоза.

132. Засновником і покровителем Київської братської школи був:

- а) митрополит Петро Могила;
- б) гетьман Петро Конашевич-Сагайдачний;
- в) митрополит Йов Борецький;
- г) Мелетій Смотрицький.

133. Пересопницьке Євангеліє 1556-1561 рр. є визначною пам'яткою української культури, бо:

- а) його переклали з церковнослов'янської мови на українську;
- б) це перша друкована книга в Україні;
- в) має найкраще оздоблення;
- г) є найдавнішою літературною пам'яткою.

134. Найбільшою і найпотужнішою друкарнею в Україні XVI–XVII ст. стала друкарня:

- а) Львівська, Івана Федорова;
- в) Київського братства;
- б) Острозької академії;
- г) Києво-Печерської лаври.

135. Хто з перерахованих осіб не видавав підручників з граматики?

- а) Памва Беринда;
- в) Лаврентій Зизаній;
- б) Петро Могила;
- г) Мелетій Смотрицький.

136. З розвитком книгодрукування в Україні стало розвиватися мистецтво:

- а) фрески;
- в) іконопису;
- б) гравюри;
- г) портретного живопису.

137. До причин Визвольної війни-революції під проводом Б. Хмельницького не відноситься:

- а) захоплення шляхтичем Чаплинським родового хутора Суботів, що належав Б. Хмельницькому;
- б) посилення соціально-економічного гніту;
- в) загострення релігійних утисків православного населення;
- г) нехтування станових інтересів козацтва.

138. Початок козацької війни-революції під проводом Б. Хмельницького пов'язаний із:

- а) прибуттям на початку січня 1648 р. Б. Хмельницького на Запорозжя;
- б) битвою під Жовтими Водами (29 квітня – 16 травня 1648 р.).

в) оволодінням Б. Хмельницьким на початку лютого 1648 р. Запорозькою Січчю;

г) укладенням в лютому – березні 1648 р. між козаками і кримським ханом Ісламом-Гіреєм III військової угоди.

139. Богдан Хмельницький походив з:

а) шляхти; б) козаків; в) міщан; г) духовенства.

140. Першим важливим дипломатичним кроком Б. Хмельницького було:

а) одруження сина з молдавською принцесою;

б) укладення союзу з Московською державою;

в) укладення воєнно-політичного союзу з кримським ханом Ісламом-Гіреєм;

г) підписання угоди з урядом Речі Посполитої.

141. Яка битва відбулася 21-23 вересня 1648 р. на Поділлі?

а) під Баром;

в) під Кам'янцем;

б) під Вінницею;

г) під Пилявцями.

142. Яке місто було взято в облогу військом Б. Хмельницького в листопаді 1648 р.?

а) Варшава;

б) Краків;

в) Збараж;

г) Замостя.

143. Яка подія підбила підсумок блискучим тріумфальним перемогам козацької зброї у 1648 р.?

а) битва під Корсунем;

б) обрання королем Яна Казимира;

в) прибуття козацької делегації до Варшави;

г) урочистий в'їзд Б. Хмельницького до Києва через Золоті ворота напередодні Різдва.

144. Коли Б. Хмельницький оприлюднив програму розриву з Річчю Посполитою і створення власної держави?

а) під час в'їзду до Києва наприкінці 1648 р.;

б) у лютому 1649 р. після переговорів з польською делегацією;

в) під час облоги Львова у жовтні 1648 р.;

г) після укладення Зборівського договору у серпні 1649 р.

145. У боях під Збаражем загинув оспіваний у народній пісні полковник козацького війська:

а) Іван Богун;

в) Максим Кривоніс;

б) Данило Нечай;

г) Станіслав Мрозовицький (Морозенко).

146. Територія козацької держави за Зборівським миром 1649 р. включала наступні воєводства:

- а) Київське, Чернігівське, Волинське;
- б) Київське, Подільське, Волинське;
- в) Київське, Волинське, Брацлавське;
- г) Київське, Чернігівське, Брацлавське.

147. За яким договором вперше було досягнуто міжнародно-правового визнання козацької держави, яка постала в ході Хмельниччини?

- а) Білоцерківським договором;
- б) Зборівським договором;
- в) Переяславським перемир'ям;
- г) Березневими статтями.

148. Гетьманщину, що виникла на середину XVII ст., можна називати республікою, тому що:

- а) всі органи влади були виборними;
- б) функції столиці виконувало місто Чигирин;
- в) держава була поділена на полки і сотні.
- г) держава мала чіткі кордони і конституцію (П. Орлика).

149. Що не належало до вищих органів державної влади Гетьманщини?

- а) генеральна (Військова) Рада;
- б) гетьман;
- в) генеральна старшина;
- г) війт.

150. Магнатські та шляхетські маєтності в ході Хмельниччини перейшли у відання:

- а) полкової старшини;
- б) Військового скарбу;
- в) ратушних урядників;
- г) Генеральної канцелярії.

151. Дипломатичною службою Гетьманщини керував гетьман і:

- а) Генеральна канцелярія;
- б) Військовий скарб;
- в) Генеральна Рада;
- г) Генеральний обозний.

152. Хто не належав до сподвижників Б. Хмельницького?

- а) Іван Богун;
- б) Кіндрат Бурляй;
- в) Філон Джеджалій;
- г) Мартин Калиновський;
- д) Станіслав Кричевський.

153. Виникнення Гетьманщини:

- а) порушило рівновагу сил у Центрально-Східній Європі;
- б) сприяло перемозі Англійської буржуазної революції;
- в) зміцнювало Річ Посполиту;
- г) ослаблювало Московську державу.

154. Під час оборони містечка Красного в лютому 1651 р. загинув козацький полковник:

- а) Іван Богун;
- б) Максим Кривоніс;
- в) Данило Нечай;
- г) Станіслав Мрозовицький (Морозенко).

155. У червні 1651 р. відбулася найбільша битва періоду Хмельниччини під:

- а) Батогом;
- б) Білою Церквою;
- в) Пилявцями;
- г) Берестечком.

156. За Білоцерківським договором 1651 р. козацькою вважалася територія воєводств:

- а) Київського, Чернігівського, Волинського;
- б) Київського;
- в) Київського і Брацлавського;
- г) Київського, Чернігівського, Брацлавського.

157. Яку перемогу Б. Хмельницького порівнювали з перемогою Ганнібала над римлянами під Каннами?

- а) під Жовтими Водами;
- б) під Корсунем;
- в) під Пилявцями;
- г) під Батогом.

158. Метою чотирьох молдавських походів Б. Хмельницького у 1650-1653 рр. було:

- а) одержати військову допомогу від господаря Василя Лупула;
- б) династичний шлюб Тимоша з Розандою для піднесення державницького статусу Гетьманщини;
- в) посварити Річ Посполиту і Туреччину;
- г) збагачення за рахунок пограбування Молдови.

159. Коли кримський хан, союзник Б. Хмельницького, замирився з королем Речі Посполитої?

- а) під час облоги Львова;
- б) під час Жванецької облоги в 1653 р.;
- в) після битви під Берестечком;

г) після битви під Батогом.

160. Згідно з Березневими (Московськими) статтями 1654 р. Україна:

- а) стала федеративною частиною Московської держави;
- б) зберігала державну самостійність на засадах протекторату в межах васалітету;
- в) ліквідувалася як держава;
- г) повернулася в лоно Речі Посполитої.

161. Якою угодою Московська держава вперше грубо порушила Березневі статті 1654 р.?

- а) “Вічним миром”;
- б) Білоцерківським договором;
- в) Полянівським договором;
- г) Віленським перемир’ям.

162. Зовнішньополітична діяльність Б. Хмельницького в 1656-1657 рр. була спрямована на:

- а) підписання нової угоди з Московською державою;
- б) створення нової антипольської коаліції з України, Швеції, Трансільванії (Семиграддя) та інших країн всупереч намірам Москви;
- в) замирення з Річчю Посполитою;
- г) досягнення нейтралітету щодо України з боку сусідніх держав.

163. Яке із положень не було характерним для діяльності Б. Хмельницького?

- а) твердо тримав владу в умовах потрясінь і не допустив громадянської війни;
- б) створив одну з найсильніших армій;
- в) вмів керувати закордонною політикою;
- г) ігнорував проблему міжнародного узаконення Гетьманщини;
- д) умів приховувати наміри, діяв і прораховував ситуацію.

164. Кому наприкінці гетьманування Богдан Хмельницький хотів передати владу?

- а) московському царю;
- б) синові Юрію;
- в) генеральному писарю Івану Виговському;
- г) польському королю.

165. Заколот проти гетьмана Івана Виговського у 1658 р. полковник Мартин Пушкар і запорозький отаман Яків Барабаш підняли за політичної підтримки з боку:

- а) Польщі;
- б) Московії;
- в) Туреччини;
- г) Трансільванії.

166. На початку гетьманування Іван Виговський дотримувався зовнішньополітичного курсу, орієнтованого на:

- а) Польщу;
- б) Туреччину;
- в) Москву;
- г) Молдову.

167. Згідно з Гадяцьким договором 1658 р. Україна мала:

- а) отримати автономію у складі Польщі;
- б) утворити федерацію разом з Польщею і Литвою;
- в) отримати автономію у складі Туреччини;
- г) підтвердити автономний статус у складі Московії.

168. За умовами Гадяцької угоди з Річчю Посполитою до складу Великого князівства Руського повинні були увійти:

- а) терени Волинського, Руського та Подільського воєводств;
- б) терени колишніх Київського, Чернігівського та Брацлавського воєводств.
- в) всі терени сучасної України;
- г) терени Київського, Брацлавського і Подільського воєводств.

169. Перші два університети в Україні планувалось створити за умовами:

- а) Берестейської унії 1596 р.;
- б) Березневих статей 1654 р.;
- в) Гадяцького договору 1658 р.;
- г) Глухівських статей 1669 р.

170. У Конотопській битві в червні 1659 р. козацькі війська розгромили війська:

- а) Московії;
- б) Туреччини і Криму;
- в) Польщі;
- г) Московії в союзі з Польщею.

171. Чорною радою в Козацькій Україні називали раду:

- а) яка змушена була приймати не вигідні для суспільства рішення;
- б) в якій, крім старшини, брали участь представники іноземних держав;
- в) в якій брала участь виключно козацька старшина.
- г) в якій, окрім козаків, брали участь міщани та селяни – посполиті.

172. Юрій Хмельницький підписав у 1659 р. у Переяславі договір, що:

- а) повторював статті Богдана Хмельницького;
- б) значно розширював автономію Війська Запорозького;

- в) призвів до отримання, хоча і на короткий час, самостійного статусу Української держави;
- г) значно обмежував автономію Війська Запорозького.

173. Чуднівською кампанією в історії України називають военні дії українських військ Юрія Хмельницького і:

- а) московських військ Шереметьєва проти турецького війська;
- б) поляків проти московських військ Шереметьєва;
- в) московських військ Шереметьєва проти шведів;
- г) московських військ Шереметьєва проти поляків.

174. За Слободищенською угодою 1660 р. Україна мала стати:

- а) частиною Московії з обмеженою автономією;
- б) частиною Речі Посполитої з обмеженою автономією;
- в) частиною Туреччини з обмеженою автономією;
- г) територією під подвійним протекторатом Московії та Польщі.

175. Чигиринська рада 1663 р. обрала гетьманом Правобережної України:

- а) Якіма Сомка;
- б) Івана Брюховецького;
- в) Мартина Пушкаря;
- г) Павла Тетерю.

176. Чорна рада в 1663 р. обрала гетьманом Лівобережжя:

- а) Якіма Сомка;
- б) Павла Тетерю;
- в) Мартина Пушкаря;
- г) Івана Брюховецького.

177. Гетьман Іван Брюховецький у своїй зовнішній політиці орієнтувався на інтереси:

- а) Москви;
- б) незалежності Війська Запорозького;
- в) Речі Посполитої;
- г) Туреччини.

178. При спробі П. Тетері у 1663 р., поширити свою владу на Лівобережну Україну, Іван Богун:

- а) підняв повстання проти П. Тетері;
- б) не втручався у події;
- в) об'єднався з московським військом проти Польщі і П. Тетері;
- г) підтримав П. Тетерю.

179. У результаті зростаючої повстанської боротьби, спричиненої польськими репресіями, Тетеря відмовився від влади у 1665 р. Новим гетьманом Правобережної України став:

- а) Петро Дорошенко; в) Іван Самойлович;
б) Михайло Вишневецький; г) Яким Сомко.

180. Хто першим з українських гетьманів у 1665 р. відвідав Москву та підписав Московський договір?

- а) Павло Тетеря; в) Петро Дорошенко;
б) Юрій Хмельницький; г) Іван Брюховецький.

181. Річ Посполита і Московія уклали перемир'я в Андрусові на 13 з половиною років, умови якого:

- а) максимально враховували інтереси України;
б) реалізували інтереси Московії;
в) по суті, були компромісом між московитами і поляками та не враховували інтересів українців;
г) максимально враховували інтереси Польщі та не враховували інтереси Московії.

182. За умовами Андрусівського перемир'я Польща закріпила за собою:

- а) Правобережну Україну, Московія – Лівобережну, землі Запорозької Січі переходили під контроль обох держав;
б) Правобережну Україну, Московія – Лівобережну, землі Запорозької Січі переходили під контроль Османської імперії;
в) Правобережну Україну, Московія – Лівобережну і землі Запорозької Січі;
г) Правобережну Україну і землі Запорізької Січі, Московія – Лівобережжя.

183. Постійне військо, підпорядковане гетьману, що складалось з найманої козацької піхоти-сердюків, запровадив:

- а) Богдан Хмельницький; в) Петро Дорошенко;
б) Іван Мазепа; г) Іван Брюховецький.

184. Спираючись на антипольське повстання на Правобережжі та на антимосковське на Лівобережжі, у 1668 р. під однією владою об'єднав Україну:

- а) Дем'ян Многогрішний; в) Петро Дорошенко;
б) Іван Брюховецький; г) Іван Сірко.

185. Київський митрополит Йосиф Нелюбович-Тукальський підтримував політику, спрямовану на об'єднання та досягнення незалежності козацької України, яку проводив гетьман:

- а) Іван Брюховецький; в) Дем'ян Многогрішний;

б) Петро Дорошенко;

г) Іван Самойлович.

186. Під військовим тиском Москви і прихильної до неї частини старшини Дем'ян Многогрішний погодився повернутись під зверхність царя. Умови було визначено статтями:

а) Коломацькими;

в) Глухівськими;

б) Березневими;

г) Московськими.

187. Гетьман Дем'ян Многогрішний для посилення власної влади сформував наймане кінне військо, що мало назву:

а) компанійці;

б) гайдамаки;

в) дейнеки;

г) левенці.

188. Конотопські статті, підписані гетьманом Іваном Самойловичем у 1672 р., порівняно з Глухівськими статтями Многогрішного:

а) скасовували автономію козацької України;

б) ще більше обмежили автономію України;

в) розширювали автономію України та владу гетьмана;

г) тільки підтверджували глухівські статті.

189. Іван Самойлович для посилення влади гетьмана опирався на запроваджене ним бунчукове товариство, яке являло собою:

а) наймане військо, що підпорядковувалось виключно гетьману;

б) привілейовану групу козацької еліти, до якої переважно входили діти козацької старшини;

в) групу іноземців, що служили в козацькому війську;

г) військо, що складалось з московських стрільців та українських козаків.

190. Зіткнувшись з посиленням загрози з боку Польщі, Кримського ханства та Московії, а також з внутрішнім розбратом, Петро Дорошенко, для досягнення єдності козацької держави, вирішив укласти союз з:

а) Швецією;

в) Семиградям;

б) Туреччиною;

г) Молдовою.

191. У війні 1672 р., що закінчилась підписанням Бучацького миру, українські козаки на чолі з гетьманом Дорошенком були на боці:

а) Польщі;

в) Московії;

б) Кримського ханства;

г) Туреччини.

192. За умовами Бучацького миру 1672 р.:

а) Подільське воеводство і Брацлавщина відійшли Туреччині, Волинь і частина Київщини – під булаву Дорошенка;

б) Подільське воєводство відійшло Туреччині, Брацлавщина і частина Київщини – під булаву Дорошенка;

в) Подільське воєводство, Брацлавщина і частина Київщини відійшли Туреччині, а Лівобережна Україна і частина Київщини під булаву Дорошенка;

г) Подільське воєводство відходило Туреччині, Волинь і Брацлавщина – Польщі, а Київщина – Московії.

193. У боротьбі за гетьманство у Правобережній Україні з Дорошенком суперничав:

а) Михайло Ханенко;

в) Гнат Галаган;

б) Іван Богун;

г) Юрій Хмельницький.

194. Ставлеником Запорозької Січі у боротьбі за гетьманство на Правобережжі у 70-х рр. XVII ст. був:

а) Лазар Баранович;

в) Петро Суховій;

б) Павло Тетеря;

г) Іван Сірко.

195. У 1673 р. московські війська Ромадановського та українські козаки Самойловича почали бойові дії проти:

а) польського короля Яна Казимира;

б) шведського короля Карла XII;

в) Запорозьких козаків на чолі з Іваном Сірком;

г) гетьмана Петра Дорошенка.

196. Турецьке союзництво виявилось занадто руйнівним для України, тому гетьман Петро Дорошенко вирішив змінити турецький протекторат на:

а) шведський;

в) польський;

б) кримський;

г) московський.

197. Після зречення влади гетьманом Петром Дорошенком, об'єднати обидва береги Дніпра під своєю владою вдалось у 1676 р.:

а) Д. Многогрішному;

в) І. Самойловичу;

б) Ю. Хмельницькому;

г) І. Мазепі.

198. З метою поновлення панування на території козацької України, турки у 1677 р. висунули на гетьмана свого ставленика:

а) Стефана Яворського;

в) Івана Сірка;

б) Юрія Хмельницького;

г) Михайла Ханенка.

199. Чигиринськими походами в історії України називають:

а) воєнні дії між Польщею та козацько-московським військом;

- б) війну між Угорщиною та козацькою Україною;
- в) воєнні дії між Московією та козацьким військом на чолі з П. Дорошенком;
- г) воєнні дії між Туреччиною та козацько-московським військом.

200. “Великий згін” 1678-1679 рр. – це події, пов’язані з насильницьким переселенням українців за наказом:

- а) гетьмана Самойловича з Середньої та Південної Київщини в Лівобережну Україну;
- б) султана з Середньої та Південної Київщини в Туреччину;
- в) царя з Середньої та Південної Київщини в Московію;
- г) Ю. Хмельницького з Правобережної України в Лівобережну.

201. Бахчисарайський мир у 1681 р. був укладений між:

- а) Туреччиною і Кримом, з одного боку, та Московією, з іншого;
- б) Польщею, з одного боку, та Україною і Московією, з іншого;
- в) Туреччиною і Польщею, з одного боку, та Україною і Московією, з іншого;
- г) Туреччиною з одного боку, та з Україною, Польщею і Московією з іншого.

202. За умовами Бахчисарайського миру Туреччина порівняно з умовами Бучацького миру:

- а) втрачала територію України, якою володіла раніше;
- б) збільшувала свою територію за рахунок України;
- в) територіальні зміни відбувались не за рахунок України;
- г) втрати окремих регіонів України компенсувалися інкорпорацією інших.

203. “Вічний мир” у 1686 р. було укладено:

- а) Польщею, з одного боку, та Московією, з іншого;
- б) Туреччиною і Польщею, з одного боку, та Україною і Московією, з іншого;
- в) Туреччиною і Кримом, з одного боку, та Московією, з іншого;
- г) Туреччиною, з одного боку, та Московією і Україною, з іншого.

204. Поділля залишалось під владою Туреччини до:

- а) 1681 р.; б) 1686 р.; в) 1699 р.; г) 1701 р.

205. За умовами “Вічного миру” Північна Київщина була в складі:

- а) Литви; б) Польщі; в) Московії; г) Туреччини.

206. Кримський похід був наслідком укладення:

- а) Бахчисарайського договору між Туреччиною та Московією;
б) “Вічного миру” між Польщею та Московією;
в) Бучацького договору між Туреччиною та Україною;
г) Глухівських статей між Україною (Д. Многогрішний) і Московією.

207. Івана Самойловича позбавили гетьманства і заарештували у зв’язку з провалом походу:

- а) Чигиринського; в) Молдавського;
б) Кримського; г) Глухівського.

208. Найбільш успішним в боротьбі проти турецько-татарської загрози у другій половині XVII ст. кошовим отаманом Запорозької Січі був:

- а) Дмитро Вишневецький (Байда); в) Іван Сірко;
б) Семен Палій; г) Яким Сомко.

209. Північно-Східна Україна відома як “Слобідська Україна” (Слобожанщина) називається так тому, що:

- а) у цій назві відбито славу українських козаків як борців за свободу України;
б) у назві підкреслено статус тих земель України, що добились незалежності;
в) назва походить від “слобод”, як називали поселення, звільнені від податків, для заохочення переселенців;
г) населення цих земель сплачувало лише деякі види податків, але особисто залишались вільними.

210. Займанщиною в XVII ст. називали:

- а) право привілейованої частини козацтва займати державні посади;
б) право привласнювати собі землі і угіддя, які переселенець на новій землі міг обробити;
в) право на частку воєнної здобичі у запорожців під час походів;
г) частину землеволодінь, які надавались козакам за службу московському царю.

211. Генеральна військова рада в Гетьманщині – це рада, в якій брали участь:

а) представники від всього козацького війська;
б) тільки генеральні старшини;
в) крім козаків, і посполиті – селяни і міщани;
г) тільки генеральні старшини і представники вищого духовництва.

212. Вищою посадовою особою на Слобідській Україні, якій підпорядковувались полковники, був:

- а) белгородський воевода; в) кошовий отаман;
б) козацький гетьман; г) курінний отаман.

213. На відміну від Гетьманщини на Слобожанщині не було:

- а) поділу полків на сотні; в) генеральної старшини;
б) козацького реєстру; г) курінного отамана.

214. Київський митрополит, який погодився вийти із підпорядкування константинопольського патріарха і визнати зверхність московського патріарха:

- а) Йосип Нелюбович-Тукальський;
б) Гедеон Четвертинський;
в) Феофан Прокопович;
г) Петро Могила.

215. “Ранговим” землеволодінням в Гетьманщині називали:

а) спадкове землеволодіння, яке надавалось за знатність походження;
б) займанщину рядових козаків;
в) тимчасове старшинське землеволодіння;
г) довічне землеволодіння, яке надавалося козакам за службу московському царю.

216. Коломацькі статті, підписані Мазепою у 1687 р.:

а) розширювали права гетьмана і старшини у внутрішній та зовнішній політиці;
б) обмежували права гетьмана і старшини у внутрішній та зовнішній політиці;
в) суттєво не змінювали автономних прав гетьмана і старшини;
г) розширювали права гетьмана і старшини у внутрішній, але суттєво обмежували у зовнішній політиці.

217. Столицею Гетьманщини за часів гетьмана Івана Мазепи був:

- а) Глухів; в) Батурин;

б) Коломак;

г) Київ.

218. Другий Кримський похід здійснили московські війська на чолі з:

- а) Голіциним і козаки з гетьманом Іваном Мазепою;
- б) Голіциним і козаки з гетьманом Іваном Самойловичем;
- в) Петром I і козаки з гетьманом Іваном Самойловичем;
- г) Петром I і козаки з гетьманом Іваном Мазепою.

219. У внутрішній політиці Мазепа намагався:

- а) розширити демократичні засади козацького устрою;
- б) зблизити устрій козацької держави із становим устроєм московської держави;
- в) поширити демократичні засади козацького устрою;
- г) укріпити станову державу на зразок західноєвропейських, але на основі козацького устрою.

220. Гетьман Мазепа намагався посилити козацьку еліту за рахунок:

- а) запровадження статусу значкових і військових товаришів для родичів старшини, що не мала військових посад і прагнення розмежувати козаків і посполитих;
- б) надання пільг і привілеїв більшості козацтва та обмеження прав посполитих;
- в) перетворення козацтва в замкнений привілейований стан і позбавлення посполитих прав особистої свободи;
- г) удосконалення адміністративно-територіального устрою Української держави.

221. В якій царині внутрішньої політики Мазепі вдалось досягти найпомітніших успіхів?

- а) у царині культури – опікуванням освітою, книгодрукуванням та архітектурою;
- б) у військовій реформі – перетворенні козацтва на регулярне військо західноєвропейського зразка;
- в) у створенні флоту, який би міг забезпечити захист Гетьманщини від турецько-татарської небезпеки;
- г) у царині реформування звичаєвого права.

222. Повстання козацьких правобережних полків проти Речі Посполитої у 1702-1704 рр. було спричинено спробою польського короля:

- а) поширити козацькі привілеї на все селянство Правобережжя у зв'язку із загостренням турецької небезпеки;
- б) переселити козаків на північ для боротьби з Швецією, що почала війну з Польщею;
- в) ліквідувати правобережне козацтво у зв'язку з послабленням турецької небезпеки;
- г) поширити козацькі привілеї на міщан Правобережжя у зв'язку із загостренням турецької небезпеки.

223. Хто очолив повстання правобережного козацтва проти Речі Посполитої у 1702-1704 рр.?

- а) Кость Гордієнко;
- б) Іван Мазепа;
- в) Гнат Галаган;
- г) Семен Палій.

224. Повстання правобережного козацтва проти Речі Посполитої у 1702-1704 рр. було придушено у 1704 р.:

- а) польськими військами на чолі з королем Августом II;
- б) московським військом на чолі з царем Петром I;
- в) лівобережними козаками на чолі з гетьманом І. Мазепою.
- г) спільними польсько-російськими військами.

225. Придушення повстання на чолі із Семеном Палієм дало можливість Мазепі:

- а) посилити свій авторитет серед польської шляхти, чого й добивався Мазепа;
- б) підготувати умови для переходу в підданство польського короля;
- в) об'єднати Лівобережну і Правобережну частини України під владою гетьмана;
- г) отримати для Лівобережної України більшу політичну незалежність.

226. Яким чином козацьке військо використовувалось під час Північної війни?

- а) не використовувалось у бойових діях, але не позбавлялось частки воєнних трофеїв;
- б) використовувалось як елітні війська на найважливіших, але найнебезпечніших ділянках воєнних дій;
- в) не використовувалось у бойових діях і таким чином позбавлялось частки здобичі на полі битви;
- г) не зважаючи на бойові якості і традиції козацтва, як "гарматне м'ясо" і робоча сила;

227. За умовами договору, підписаного Мазепою та шведським королем Карлом XII в жовтні 1708 р., Україна ставала:

- а) автономією Речі Посполитої; в) провінцією Швеції;
б) незалежним князівством; г) васалом Швеції.

228. Гетьманську столицю Батурин було взято і знищено військами Меншикова внаслідок:

- а) зради одного із старшин;
б) успішного штурму;
в) тривалої та виснажливої облоги;
г) добровільної здачі гарнізоном міста.

229. Запорожці на чолі з отаманом Костем Гордієнком у 1709 р.:

- а) виступили проти Мазепи;
б) підтримали Мазепу;
в) усунулись від визначення чіткої позиції;
г) виступили на боці Московії, але в боях проти Мазепи участі на брали.

230. Наступним після Мазепи гетьманом України став:

- а) Павло Полуботок; в) Іван Скоропадський;
б) Данило Апостол; г) Пилип Орлик.

231. У Полтавській битві чисельна перевага сил була на боці:

- а) Петра I;
б) Карла XII;
в) була рівновага сил;
г) військ союзників: Карла XII та І. Мазепи.

232. Гетьманом у вигнанні після смерті Мазепи було обрано:

- а) Пилипа Орлика; в) Івана Скоропадського;
б) Костя Гордієнка; г) Данила Апостола.

233. У 1711 р. Пилип Орлик створив антимосковську коаліцію, до якої увійшли:

- а) Швеція, Туреччина та Пруссія;
б) Швеція, Крим, Туреччина та поляки, що підтримували короля Августа II;
в) Пруссія, Польща, Молдова та імперія Габсбургів;
г) Швеція, Крим, Туреччина та поляки, що підтримували короля Станіслава Лещинського.

234. Чим закінчився Прутський похід царя Петра I у 1711 р.?

- а) перемогою Московії над військами Туреччини, які за хабара змогли на переговорах виправити наслідки розгрому;
- б) воєнне протистояння не принесло перемоги жодній із сторін;
- в) перемогою Московії над військами Туреччини, які за сприяння Польщі уникнули розгрому;
- г) цілковитою поразкою Московії, яка за хабара на переговорах виторгувала право повернутись назад.

235. За умовами султанського указу 1712 р. Туреччина визнала над землями Правобережної України і Запорозької Січі владу:

- а) царя Петра I;
- б) гетьмана Пилипа Орлика;
- в) короля Августа II;
- г) царя Петра I і гетьмана Івана Скоропадського.

236. В наслідок Прутського миру, Пилип Орлик:

- а) через договір Туреччини і Польщі 1714 р. втратив контроль над Правобережною Україною;
- б) за згодою Туреччини у 1714 р. поширив свою владу на всю Правобережну Україну;
- в) у 1714 р. поширив свою владу на терени всієї Козацької України.
- г) у 1714 р. вперше проголосив на козацькій раді “Конституцію”.

237. Пилип Орлик після створення несприятливої ситуації для досягнення самостійності України:

- а) відійшов від активної політики;
- б) перейшов на бік переможців і служив Гетьманщині у складі Московії;
- в) до кінця життя намагався створити антимосковську коаліцію для досягнення самостійності України;
- г) здійснив постриг у монахи.

238. Іван Скоропадський після обрання його гетьманом у 1708 р.:

- а) поновив автономію Гетьманщини в попередньому обсязі та закріпив відповідними статтями;
- б) автономію Гетьманщини значно обмежив і не закріпив статтями.
- в) в зв'язку із загрозою загального козацького повстання при підтримці Петра I дещо розширив автономію;
- г) повністю поновив автономію Гетьманщини, але не закріпив відповідними статтями.

239. Яку мету переслідував Петро I, увівши значні економічні обмеження на українську торгівлю з країнами Центральної та Східної Європи?

- а) обмеження європейського впливу на Московію;
- б) забезпечити розвиток української економіки через її інтеграцію в російську;
- в) забезпечити розвиток російської економіки та її інтеграцію в українську;
- г) підриг економіки Гетьманщини, а відтак її зазіхань на політичну самостійність.

240. Запорожці Гордієнка, що підтримали Мазепу, не повернулись в Україну, а залишились у вигнанні і заснували у 1711 р.:

- а) Дунайську Січ;
- б) Олешківську Січ;
- в) Чортомлицьку Січ;
- г) Базавлуцьку Січ.

241. За наказом Петра I 1720 р. з України почали вивозити давні рукописи, книги, документи тощо. Це робилось для того, щоб:

- а) забезпечити краще їх збереження;
- б) позбавити українців їх історичної пам'яті і підстав для вимог повернути давні привілеї;
- в) вивчити їх, систематизувати і впорядкувати на їх підставі кращі закони для Гетьманщини;
- г) для перевидання, поширення та кращого розвитку освіти в Російській державі.

242. Малоросійська колегія, запроваджена у 1722 р., мала повноваження, що:

- а) дублювали повноваження гетьмана і мали дорадчий характер;
- б) були ширшими за повноваження гетьмана;
- в) не виходили за межі військових справ і не мали адміністративного характеру;
- г) не виходили за межі адміністративних справ і не мали політичного і воєнного характеру.

243. Першу Малоросійську колегію, створену 1722 р., очолював:

- а) український гетьман;
- б) російський чиновник;
- в) російський офіцер;
- г) представник української старшини.

244. Обрання Павла Полуботка наказним гетьманом означало, що він був:

- а) цивільним чиновником середнього рангу;
- б) гетьманом з розширеними правами адміністративної влади;
- в) тимчасово виконуючим обов'язки гетьмана;
- г) гетьманом із значним обмеженням адміністративної влади.

245. “Коломацькі чолобитні”, подані Петру I – це документ, підписаний козацькою старшиною у 1723 р., в якому:

- а) старшина домогалась надання їй привілеїв в обмін на відмову від автономії Гетьманщини;
- б) старшина домогалась повернення давніх козацьких привілеїв і відновлення автономії;
- в) старшина домогалась зрівняння в правах з російським дворянством;
- г) старшина присягала на вірність Петру I.

246. “Рішительні пункти” 1728 р. були:

- а) повноправним двостороннім договором між рівноправними державами;
- б) статтями, що поновлювали автономію України;
- в) урядовим розпорядженням Російської імперії, а не двостороннім договором;
- г) указом українського гетьмана.

247. Гетьман Данило Апостол у 1729-1731 рр. провів генеральне слідство про маєтності, що означало:

- а) повернення в державне користування незаконно захопленої землі;
- б) надання частини державних земель у приватне володіння старшині;
- в) селяни і прості козаки були позбавлені землі;
- г) запровадження майнового цензу для бажаючих придбати державні землі.

248. Гетьман Данило Апостол проводив політику, результатом якої стало:

- а) пригальмування на деякий час процесу перетворення Гетьманщини на адміністративну одиницю імперії;
- б) ще більше обмеження автономії Гетьманщини;
- в) перетворення Гетьманщини на звичайну провінцію Російської імперії;
- г) відновлення на певний час автономії Гетьманщини на рівноправних засадах з Російською імперією.

249. Після смерті Данила Апостола у 1734 р.:

- а) обрали нового гетьмана;
- б) правила в Гетьманщині Малоросійська колегія, що складалась з російських офіцерів на чолі з бригадиром Вільяміновим;
- в) створили Правління гетьманського уряду, що складалось з трьох старшин та трьох російських офіцерів на чолі з князем Шаховським;
- г) створено російський уряд на чолі з фельдмаршалом Мініхом.

250. Правління гетьманського уряду в Лівобережній Гетьманщині було створено після смерті гетьмана:

- а) Івана Скоропадського;
- в) Данила Апостола;
- б) Івана Мазепи;
- г) Пилипа Орлика.

251. Засновану запорожцями у 1734 р. Нову Січ називали:

- а) Олешківською;
- в) Чортомлицькою;
- б) Підпільненською;
- г) Дунайською.

252. У результаті діяльності Правління гетьманського уряду на чолі з князем Шаховським, в Україні в середині XVIII ст.:

- а) погіршилась ситуація у всіх сферах суспільного життя;
- б) покращилась ситуація у всіх царинах суспільного життя;
- в) покращилось економічне життя, але було обмежено політичну автономію;
- г) погіршилась ситуація у політичному житті, але покращився стан у всіх інших царинах суспільного життя.

253. У 1735 р. на початку російсько-турецької війни реєстр козацького війська було:

- а) збільшено;
- в) скасовано;
- б) залишено без змін;
- г) скорочено.

254. Як змінювалась влада гетьмана Кирила Розумовського під впливом політики Катерини II?

- а) збільшувалась і наближалась до влади суверенного правителя;
- б) була уявною, для палацових парадів;
- в) була дещо збільшена лише в сфері зовнішньої політики;
- г) послідовно обмежувалась.

255. Реформаторські заходи гетьмана Кирила Розумовського проявились найбільше у:

- а) зовнішній політиці;
- в) судовій системі;
- б) фінансовій системі;
- г) військовій галузі.

- 256.** Ліквідація гетьманства була спровокована у 1764 р.:
- а) особистим конфліктом Розумовського з Катериною II;
 - б) прагненням гетьмана перетворити гетьманство на спадкове;
 - в) надмірним збагаченням гетьмана і зловживанням владою;
 - г) палацовими інтригами найближчого оточення Катерини II.

257. Після скасування гетьманства у 1764 р., для управління Лівобережною Україною та Запоріжжям було створено:

- а) Малоросійську колегію на чолі з Вільяміновим;
- б) Правління гетьманського уряду на чолі з Шаховським;
- в) Малоросійську колегію на чолі з Румянцевим;
- г) Правління гетьманського уряду на чолі з Розумовським.

258. Військова і територіально-адміністративна одиниця Нової Січі мала назву:

- а) паланка; б) полк; в) курінь; г) кіш.

259. У XVIII ст. українці в Російській імперії:

- а) були усунені від адміністративної і духовної діяльності майже повністю;
- б) займали посади тільки на терені Гетьманщини;
- в) мали можливість займати посади на теренах Великоросії, проте заборонялось – на території Гетьманщини;
- г) часто займали найвищі адміністративні та церковні посади.

260. Автором одного з найбільш популярних творів XVIII ст. серед православних слов'янських народів релігійно-енциклопедичного характеру “Четьї-Мінеї” був:

- а) Данило (Димитрій) Туптало; в) Іван Величковський;
- б) Климентій Зиновіїв; г) Йоаникій Галятовський.

261. Першим підручником з історії, що був поширений в Україні і Росії у XVIII ст. і витримав близько 30 видань, був:

- а) “Четьї-Мінеї”; в) “Синопис”;
- б) “Ключ розуміння”; г) Хроніка з літописців стародавніх.

262. Найдавнішим з-поміж козацьких літописів був “Літопис Самовидця”, автором якого вважають:

- а) Григорія Граб'янку; в) Романа Ракушку-Романовського;
- б) Самійла Величка; г) Феодосія Сафоновича.

263. Видатними представниками українського барокового малярства були:

- а) Іван Руткович та Йов Кондзилевич;
- б) Феофан Прокопович та Лазар Баранович;
- в) Климентій Зиновіїв та Іван Величковський;
- г) Олександр та Леонтій Тарасевичі.

264. Видатними українськими бароковими графіками-граверами були:

- а) брати Тарасевичі та Іван Щирський;
- б) Феофан Прокопович та Лазар Баранович;
- в) Климентій Зиновіїв та Іван Величковський;
- г) Іван Руткович та Йов Кондзилевич.

265. Києво-Могиллянський колегіум у академію реорганізував:

- а) І. Самойлович;
- б) І. Мазепа;
- в) П. Полуботок;
- г) Д. Апостол.

266. На теренах України у XVIII ст., крім Києво-Могиллянської академії, були:

- а) два університети;
- б) не було інших вищих закладів;
- в) три колегіуми;
- г) три університети та два колегіуми.

267. Перше велике гайдамацьке повстання під проводом Верлана спалахнуло у:

- а) 1702 р.;
- б) 1704 р.;
- в) 1734 р.;
- г) 1750 р.

268. Малоросійське генерал-губернаторство було утворено на землях:

- а) Правобережжя;
- б) Лівобережжя;
- в) Слобожанщини;
- г) Південної України.

269. Хто заповів написати на своїй могилі слова: “Світ ловив мене та не впіймав”?

- а) Лазар Баранович;
- б) Артем Ведель;
- в) Максим Березовський;
- г) Григорій Сковорода.

270. Останнім гетьманом Лівобережної України був:

- а) Данило Апостол;
- б) Петро Рум'янцев;
- в) Кирило Розумовський;
- г) Григорій Потьомкін.

271. Головною формою козацького землеволодіння на Запоріжжі був:

- а) зимівник; б) маєток; в) хутір; г) січ.

272. Чорноморське козацьке військо сформував:

- а) К. Розумовський; в) П. Румянцев;
б) О. Суворов; г) Г. Потьомкін.

273. Повстання під назвою “Коліївщина” відбулось у:

- а) 1734 р.; б) 1750 р.; в) 1768 р.; г) 1778 р.;

274. Кирило Розумовський гетьманував впродовж:

- а) 1734-1750 рр.; в) 1764-1786 рр.;
б) 1750-1764 рр.; г) 1762-1796 рр.

275. За умовами Кучук-Кайнарджийського мирного договору Кримське ханство:

- а) увійшло до складу Російської імперії;
б) залишилося у складі Османської імперії;
в) отримало незалежність від Османської імперії;
г) увійшло до складу Османської імперії.

276. Запорозьку Січ було ліквідовано царським урядом у:

- а) 1774 р.; в) 1776 р.;
б) 1775 р.; г) 1777 р.

277. Метою таємної місії Василя Капніста до прусського короля у 1791 р. було:

- а) здобути притулок, рятуючись від переслідувань російської влади;
б) довідатися, чи підтримає Пруссія українське повстання в разі її війни з Росією;
в) закупити зброю для українських повстанців;
г) домовитись про перехід українських земель під протекторат Пруссії.

278. На теренах якої держави знаходилась Задунайська Січ?

- а) австрійських Габсбургів; в) Османської імперії;
б) Російської імперії; г) Речі Посполитої.

279. Вищим навчальним закладом, головним осередком науки та мистецтва Наддніпрянської України у другій половині XVIII ст. є:

- а) Києво-Могилянська академія; в) Харківський університет;
б) Острозька академія; г) Київський університет.

280. Внаслідок першого поділу Польщі землі Галичини відійшли до:

- а) Австрії; б) Пруссії; в) Росії; г) Туреччини.

281. Полковий устрій на Слобідській Україні було скасовано у:

- а) 1764 р.; б) 1765 р.; в) 1774 р.; г) 1775 р.

282. Президентом другої Малоросійської колегії був:

- а) Кирило Розумовський; в) Петро Рум'янцев;
б) Олексій Шаховський; г) Григорій Потьомкін.

283. У 1781 р. на Лівобережній Україні царський уряд:

- а) перевів значну частину міщан до козацького стану;
б) закріпачив селян;
в) перетворив козацькі полки на регулярні полки російської армії;
г) ліквідував полково-сотенний устрій.

284. Останнім кошовим отаманом Нової Січі був:

- а) Павло Головатий; в) Петро Калнишевський;
б) Іван Глоба; г) Іван Білецький.

285. Визначним українським будівничим другої половини XVIII ст. був:

- а) Степан Ковнір; б) Максим Березовський;
в) Григорій Сковорода; г) Йоган Шегель.

286. Найбільший розмах опришківського руху в 1738-1745 рр. пов'язаний з ім'ям:

- а) Верлана; в) Довбуша;
б) Палія; г) Кармалюка.

287. Другу Малоросійську колегію було створено:

- а) 1764 р.; б) 1765 р.; в) 1774 р.; г) 1775 р.

288. Задунайську Січ було засновано:

- а) 1774 р.; б) 1775 р.; в) 1776 р.; г) 1777 р.

289. Найвизначнішим українським філософом другої половини XVIII ст. був:

- а) Феофан Прокопович; в) Григорій Сковорода;
б) Дмитро Бортнянський; г) Стефан Яворський.

290. Козаки, які втікали після зруйнування в 1775 р. Нової Січі, заснували:

- а) Коломацьку Січ;
- б) Задунайську Січ;
- в) Олешківську Січ;
- г) Підпільненську Січ.

291. Після російсько-турецької війни 1828-1829 рр. було створено козацьке військо:

- а) Бузьке;
- б) Задунайське;
- в) Азовське;
- г) Чорноморське.

292. Українські землі у складі Російської імперії після 1775 р. називалися:

- а) Західноукраїнські землі;
- б) Гетьманщина;
- в) Південно-Західний край;
- г) Малоросія.

293. Хто є автором “Енеїди”?

- а) Г. Сковорода;
- б) В. Капніст;
- в) П. Гулак-Артемовський;
- г) І. Котляревський.

294. Головне місце серед товарів, які вивозились у першій половині XIX ст. з України через азовсько-чорноморські порти, займали:

- а) збіжжя;
- б) продукти виноробства;
- в) худоба;
- г) цукор.

295. Найбільше повстання військових поселенців вибухнуло 1819 р. у:

- а) Катеринославі;
- б) Києві;
- в) Чугуєві;
- г) Чернігові.

296. Набором добровольців у 1812 р. в Україні керував:

- а) В. Капніст;
- б) Й. Гладкий;
- в) І. Котляревський;
- г) В. Каразин.

297. На початку XIX ст. частина українських земель входила до складу:

- а) Французької імперії;
- б) Османської імперії;
- в) Австрійської імперії;
- г) Речі Посполитої.

298. У складі Російської імперії на початку XIX ст. перебували такі українські землі:

- а) Слобожанщина, Південь, Закарпаття, Буковина;
- б) Слобожанщина, Лівобережжя, Закарпаття, Буковина;
- в) Слобожанщина, Лівобережжя, Південь;
- г) Слобожанщина, Лівобережжя, Правобережжя.

299. Війна Російської та Французької імперій розпочалася:

- а) 1812 р.; б) 1806 р.; в) 1810 р.; г) 1807 р.

300. На початку XIX ст. частина українських земель входила до складу:

- а) Пруссії; б) Туреччини; в) Росії; г) Речі Посполитої.

301. Польські повстанці, піднявши антиросійське повстання у 1830 р. на Правобережжі, мали на меті:

- а) надати кріпакам-українцям волю;
б) надати державну незалежність Україні;
в) відновлення Польської державності;
г) демократизацію Російської держави.

302. Задунайські козаки перейшли в російське підданство під час російсько-турецької війни:

- а) 1806-1812 рр.; в) 1812-1813 рр.;
б) 1828-1829 рр.; г) 1826-1827 рр.

303. Збір пожертв на допомогу війську під час війни 1812 р. на Полтавщині очолював:

- а) Г. Сковорода; в) В. Каразин;
б) І. Котляревський; г) П. Гулак-Артемовський.

304. В якому місті Наддніпрянської України було відкрито в 1805 р. університет?

- а) Харкові; б) Одесі; в) Києві; г) Катеринославі.

305. Адміністративно-територіальний поділ українських земель у складі Російської імперії в XIX – поч. XX ст. передбачав поділ на:

- а) губернії і повіти; в) області і райони;
б) намісництва і повіти; г) воєводства і повіти;

306. Українські землі у складі Російської імперії було поділено на:

- а) три воєводства; в) шість губерній;
б) п'ять областей; г) дев'ять губерній.

307. У першій половині XIX ст. Наддніпрянська Україна була втягнена у війни з:

- а) Австрією; б) Пруссією; в) Францією; г) Туреччиною.

308. Виробництво хліба на продаж у першій половині XIX ст. особливо швидко зростало в:

- а) Південній Україні;
- б) Правобережжі;
- в) Наддніпрянщині;
- г) Слобожанщині.

309. Основним автором програмних документів Кирило-Мефодіївського братства був:

- а) Тарас Шевченко;
- б) Пантелеймон Куліш;
- в) Микола Костомаров;
- г) Микола Білозерський.

310. Офіційна назва “Новоросія” використовувалася стосовно:

- а) Правобережжя;
- б) Лівобережжя;
- в) Півдня;
- г) Слобідської України.

311. Територію Правобережжя імперська влада поділила на губернії:

- а) Подільську, Волинську, Новоросійську;
- б) Малоросійську, Подільську, Волинську;
- в) Малоросійську, Київську, Подільську;
- г) Подільську, Волинську, Київську.

312. Промислова революція розпочалася на українських землях:

- а) у 60-х рр. XIX ст.;
- б) у середині XIX ст.;
- в) у 30-х рр. XIX ст.;
- г) на початку XIX ст.

313. Кирило-Мефодіївське товариство було створене у:

- а) Чернігові;
- б) Києві;
- в) Харкові;
- г) Ніжині.

314. Територію Півдня імперська влада у 1802 р. поділила на губернії:

- а) Миколаївську, Херсонську;
- б) Миколаївську, Таврійську, Катеринославську;
- в) Миколаївську, Таврійську, Херсонську;
- г) Миколаївську, Херсонську, Катеринославську.

315. На території Лівобережжя і Слобожанщини у 1802 р. існували губернії:

- а) Малоросійська і Харківська;
- б) Малоросійська, Чернігівська і Слобідсько-Українська;
- в) Малоросійська і Слобідсько-Українська;
- г) Малоросійська, Катеринославська, Слобідсько-Українська.

316. Яку назву мала Полтавська масонська ложа, що діяла в 1818-1819 рр.?

- а) “З’єднані слов’яни”;
- б) “Залізні персні”;
- в) “Понт-Евксинський”;
- г) “Любов до істини”.

317. Програмні положення Кирило-Мефодіївського товариства були викладені у документі:

- а) “Руська правда”;
- б) “Історія Русів”;
- в) “Книга бугтя українського народу”;
- г) “Заповіт”.

318. У складі Австрійської імперії наприкінці XVIII ст. опинилися наступні українські землі:

- а) Східна Галичина, Правобережжя, Закарпаття;
- б) Східна Галичина, Північна Буковина, Правобережжя;
- в) Закарпаття, Східна Галичина, Правобережжя;
- г) Північна Буковина, Закарпаття, Східна Галичина.

319. Повстання селян Буковини у 1843-1844 рр. очолював:

- а) Устим Кармалюк;
- б) Мирон Штолюк;
- в) Лук’ян Кобилиця;
- г) Олекса Довбуш.

320. Альманах “Русалка Дністрова” було видано:

- а) Руською трійцею;
- б) Кирило-Мефодіївським товариством;
- в) Товариством з’єднаних слов’ян;
- г) Головною Руською Радою.

321. Інтереси українського населення Галичини в середині XIX ст. не відстоювала:

- а) Головна Руська Рада;
- б) Центральна рада народова;
- в) Руська трійця;
- г) Громада.

322. До “Руської трійці” не входив:

- а) І. Могильницький;
- б) І. Вагилевич;
- в) М. Шашкевич;
- г) Я. Головацький.

323. Штаб-квартира “Південного товариства” була в:

- а) Києві;
- б) Василькові;
- в) Одесі;
- г) Тульчині.

324. У складі імперії Габсбургів першими опинилися землі:

- а) Східної Галичини;
- б) Волині;
- в) Північної Буковини;
- г) Закарпаття.

325. Суспільною верствою, яка змогла очолити українське національне відродження на західноукраїнських землях, були:

- а) селяни;
- б) пани-землевласники;
- в) греко-католицькі священники;
- г) міщани.

326. Перша українська газета, яка почала виходити 1848 р., мала назву:

- а) “Син Русі”;
- б) “Зоря”;
- в) “Зоря Галицька”;
- г) “Русалка Дністрова”.

327. Університет св. Володимира у Києві було засновано:

- а) 1805 р.;
- б) 1800 р.;
- в) 1855 р.;
- г) 1834 р.

328. До складу “Королівства Галичини і Лодомерії” на початку XIX ст. входили:

- а) Галичина, Буковина;
- б) Галичина, Буковина, Закарпаття;
- в) Галичина;
- г) Закарпаття, Галичина.

329. Хто із згаданих осіб входив до складу “Руської трійці”?

- а) Микола Костомаров;
- б) Іван Могильницький;
- в) Пантелеймон Куліш;
- г) Іван Вагилевич.

330. Ініціатором створення Харківського університету став відомий громадський діяч і вчений:

- а) Михайло Максимович;
- б) Василь Каразин;
- в) Микола Маркевич;
- г) Ізмаїл Срезневський.

331. Адміністративний устрій українських земель у складі Російської імперії передбачав їх поділ на:

- а) три генерал-губернаторства;
- б) шість генерал-губернаторств;
- в) дев'ять генерал-губернаторств;
- г) дванадцять генерал-губернаторств.

332. До складу якого генерал-губернаторства входила Подільська губернія?

- а) Київського;
- б) Малоросійського;
- в) Новоросійсько-Бесарабського;
- г) Королівства Галичини і Лодомерії.

333. Основною галуззю господарства західноукраїнських земель було:

- а) промислове виробництво;
- б) торгівля;
- в) сільськогосподарське виробництво;
- г) ремісництво.

334. На теренах Галичини під час революції 1848-1849 рр. у порівнянні з іншими провінціями імперії, панщину було:

- а) скасовано пізніше;
- в) скасовано раніше;
- б) взагалі не скасовано;
- г) скасовано одночасно.

335. Столицею “Королівства Галичини і Лодомерії” стало місто:

- а) Луцьк;
- б) Тернопіль;
- в) Львів;
- г) Холм.

336. Масовий селянський рух у 1848-1850 рр. найбільшого розмаху набув:

- а) на Закарпатті;
- в) на Буковині;
- б) у Галичині;
- г) у Західному Поділлі.

337. Хто вважається “батьком” нової української літератури?

- а) Євген Гребінка;
- в) Тарас Шевченко;
- б) Михайло Максимович;
- г) Іван Котляревський.

338. Один із перших українських фольклорних збірників “Досвід збирання старовинних українських пісень” (1819 р.) видав у Петербурзі:

- а) Тарас Шевченко;
- в) Петро Гулак-Артемовський;
- б) Михайло Максимович;
- г) Михайло Цертелєв (Церетелі).

339. Діяльність Головної руської ради австрійська влада заборонила у:

- а) 1851 р.;
- б) 1852 р.;
- в) 1853 р.;
- г) 1854 р.

340. Делегація Головної руської ради на Першому слов’янському з’їзді (конгресі) у Празі запропонувала:

- а) поділити Галичину на українську і польську адміністративні одиниці;
- б) об’єднати усі слов’янські землі під владою Габсбургів;
- в) створити Литовсько-Русько-Польську державу з рівними культурними правами поляків і українців;
- г) створити незалежну Західноукраїнську державу.

341. Гурток “Руська трійця” заснували студенти:

- а) Львівської семінарії;
- б) Львівського університету;
- в) Львівської політехніки;
- г) Львівського інституту Осолінських.

342. Реформи Марії-Терезії та Йосифа II обмежили панщину:

- а) шістьма днями;
- в) трьома днями;
- б) чотирма днями;
- г) двома днями.

343. “Холерні бунти” 1831 р. прокотилися:

- а) Буковиною;
- в) Галичиною;
- б) Західним Поділлям;
- г) Закарпаттям.

344. “Весна народів” на території України – це:

- а) революція 1848-1849 рр. в Галичині;
- б) рух слов’янофілів;
- в) рух західників;
- г) революція 1905-1907 рр. у Російській імперії.

345. Вищі навчальні заклади, які поєднували в собі гімназійні та університетські курси, називалися:

- а) колегіумами;
- в) семінаріями;
- б) ліцеями;
- г) коледжами.

346. Таємний комітет для підготовки селянської реформи було засновано російським урядом:

- а) 1853 р.;
- б) 1855 р.;
- в) 1856 р.;
- г) 1857 р.

347. Після проведення реформи 1861 р. економіка Наддніпрянської України:

- а) розвивалася повільними темпами;
- б) занепала;
- в) переживала добу бурхливого зростання;
- г) не зазнала змін.

348. Потужне цукробуякове виробництво набуло поширення у 60-90-х рр. XIX ст. в Наддніпрянщині на:

- а) Лівобережжі;
- в) Правобережжі;
- б) Півдні;
- г) Слобожанщині.

349. Російська революційна організація “Земля і воля” відстоювала ідею:

- а) анархізму;
- б) пролетарської революції;
- в) селянської революції;
- г) буржуазної революції.

350. У Наддніпрянській Україні дія земської реформи поширювалась на:

- а) Лівобережжя, Південь, Лівобережжя;
- б) Правобережжя і Лівобережжя;
- в) Південь і Правобережжя;
- г) Південь і Лівобережжя.

351. Промислова революція в Наддніпрянській Україні проходила під знаком:

- а) розвитку металургії;
- б) освоєння Півдня;
- в) залізничного будівництва;
- г) розвитку вугільної промисловості.

352. Головним районом товарного зернового господарства Наддніпрянської України у 60-90-х рр. XIX ст. була:

- а) Південна Україна;
- б) Лівобережна Україна;
- в) Правобережна Україна;
- г) Слобідська Україна.

353. Лідером “хлопоманів” у Наддніпрянській Україні був:

- а) Михайло Драгоманов;
- б) Володимир Антонович;
- в) Михайло Павлик;
- г) Тадей Рильський.

354. До укладання викупної угоди з поміщиком селяни:

- а) залишалися в особистій залежності від поміщиків;
- б) вважалися тимчасово зобов'язаними;
- в) переходили у залежність до держави;
- г) вважалися особисто вільними, але економічно залежними від поміщика.

355. Згідно з положенням про земську реформу членів земств обирали від:

- а) лише дворян-землевласників;
- б) усіх верств населення;
- в) дворян-землевласників і міських власників;
- г) дворян-землевласників, духівництва і міщан.

356. Першою в Наддніпрянській Україні залізницею була:

- а) Київ – Жмеринка;
- б) Київ – Катеринослав;
- в) Балта – Одеса;
- г) Юзівка – Луганськ.

357. Народницький рух у Наддніпрянській Україні завершився:

- а) скасуванням кріпацтва;
- б) виникненням соціал-демократії;
- в) замахом на Олександра II;
- г) економічним піднесенням початку XIX ст.

358. Перший український журнал, який видавався в 1861-1862 рр. у Петербурзі, мав назву:

- а) “Громада”;
- б) “Зоря”;
- в) “Основа”;
- г) “Правда”.

359. Харківсько-Київське студентське таємне політичне товариство виступало за:

- а) визволення українського народу і відновлення суверенітету України;
- б) проведення просвітницької роботи серед селян;
- в) підготовку і проведення пролетарської революції;
- г) ліквідацію самодержавства і скасування кріпацтва.

360. Викупні платежі за отримані наділи стягувалися з селян Наддніпрянської України до:

- а) 1906 р.;
- б) 1907 р.;
- в) 1912 р.;
- г) 1917 р.

361. Шкільна реформа 1864 р. передбачала:

- а) запровадження навчання у початковій школі українською мовою;
- б) запровадження безплатного навчання в гімназіях;
- в) широке залучення до університетської освіти представників селянства;
- г) створення єдиної системи початкової освіти та надання університетам автономії у питаннях внутрішнього життя.

362. За останню чверть XIX ст. поміщицьке землеволодіння в Наддніпрянській Україні:

- а) збільшилося;
- б) скоротилося;
- в) не змінилося;
- г) збільшилось несуттєво.

363. Найбільша кількість вільнонайманих робітників у сільському господарстві пореформеної Наддніпрянської України використовувалася на:

- а) Лівобережжі;
- б) Правобережжі;
- в) Півдні;
- г) Слобожанщині.

364. Унітарна Австрійська імперія перетворилася на дуальну (двоїсту) Австро-Угорську імперію у:

- а) 1815 р.; б) 1848 р.; в) 1858 р.; г) 1867 р.; д) 1878 р.

365. Після реформи 1848 р. в сільському господарстві західно-українських земель переважали:

- а) общинні господарства;
- б) селянські фермерські господарства;
- в) поміщицькі латифундії;
- г) церковні землеволодіння.

366. У західноукраїнських землях “москвофіли” у 1870 р. за-снули політичну організацію, яка називалася:

- а) Головна руська рада;
- б) Русько-українська радикальна партія;
- в) Руський собор;
- г) Руська рада.

367. Наприкінці ХІХ ст. у селянському русі на західноукраїнських землях з’явилася нова форма протестів:

- а) повстання;
- б) втечі;
- в) віче (мітинги);
- г) письмові скарги.

368. Західноукраїнські землі в економічній структурі Австро-Угорщини були:

- а) джерелом сировини та споживачем товарів із центральних і західних провінцій;
- б) ринком збуту товарів і джерелом сировини для центральних і західних провінцій;
- в) одним із промислово розвинених регіонів імперії;
- г) постачальником промислових товарів та споживачем сировини із центральних і західних провінцій.

369. Будівництво залізниць на західноукраїнських землях:

- а) спричинило бурхливу індустріалізацію краю;
- б) сприяло перетворенню краю на легкодоступне джерело сировини і ринок збуту товарів із промислово розвинутих провінцій імперії;
- в) ніяк не вплинуло на економічне життя;
- г) спричинило занепад промисловості та сільського господарства.

370. У польському визвольному повстанні 1863-1864 рр. брав участь:

- а) Потебня; б) Галаган; в) Терещенко; г) Перацький.

- 380.** Літературне товариство ім. Т.Г. Шевченка було засновано у:
 а) 1868 р. у Харкові; в) 1883 р. в Одесі;
 б) 1873 р. у Львові; г) 1893 р. у Києві.
- 381.** В Україні найбільш виразних форм світова економічна криза набула у:
 а) 1900-1903 рр.; в) 1905-1907 рр.;
 б) 1903-1906 рр.; г) 1904-1905 рр.
- 382.** Закінченням російської революції 1905-1907 рр. вважають події:
 а) 1 травня 1907 р.; в) 17 жовтня 1907 р.;
 б) 3 червня 1907 р.; г) 7 листопада 1907 р.
- 383.** Перша в Наддніпрянщині українська газета, яка почала виходити під час революції 1905-1907 рр., мала назву:
 а) “Рада”; в) “Хлібороб”;
 б) “Громадська думка”; г) “Українська хата”.
- 384.** У Наддніпрянській Україні концентрація виробництва, порівняно із західноєвропейськими країнами, була:
 а) більшою; в) набагато більшою;
 б) однаковою; г) незначною.
- 385.** Яка з перерахованих політичних партій вважалася захисником інтересів єврейського пролетаріату?
 а) РУП; б) РСДРП; в) УНП; г) БУНД;
- 386.** Наприкінці 1905 р. РУП було перейменовано в:
 а) Українську демократичну партію;
 б) Українську народну партію;
 в) Українську соціал-демократичну робітничу партію;
 г) Українську радикальну партію.
- 387.** Головною перешкодою у розвитку сільського господарства Петро Столипін вважав:
 а) сільську общину; в) заможне селянство;
 б) поміщицьке землеволодіння; г) безземельне селянство.
- 388.** Законопроект про дозвіл викладання у початкових школах “місцевостей з малоруським населенням” українською мовою III державна Дума:
 а) схвалила;
 б) відхилила;
 в) не розглядала;
 г) схвалила щодо сільських шкіл, але виступила проти викладання у міських.

- 389.** Клуб російських націоналістів було створено в 1908 р. у:
а) Харкові; б) Києві; в) Одесі; г) Полтаві.
- 390.** “Батьком” спілчанського руху у Наддніпрянщині називали:
а) Миколу Левитського; в) Мирослава Січинського;
б) Сергія Єфремова; г) Юлія Бачинського.
- 391.** У вересні 1897 р. на з’їзді делегатів місцевих громад у Києві було вирішено створити українське об’єднання громад під назвою:
а) “Самостійна Україна”; в) “Народна Рада”;
б) “Молода Україна”; г) Загальна українська організація.
- 392.** Ідею політичної автономії України в українському національному русі не поділяв:
а) Сергій Єфремов; в) Борис Грінченко;
б) Микола Міхновський; г) Михайло Грушевський.
- 393.** Перша рада робітничих депутатів під час революції виникла в:
а) Одесі; б) Києві; в) Катеринославі; г) Харкові.
- 394.** Першу в Наддніпрянській Україні “Просвіту” було створено 1905 р.:
а) в Одесі; б) у Харкові; в) у Києві; г) у Катеринославі.
- 395.** На початку ХХ ст. в українському русі у Наддніпрянщині переважали прихильники ідеї:
а) повної незалежності України;
б) виходу зі складу Росії і об’єднання із Західною Україною у складі Австро-Угорщини;
в) збереження автономії у складі Російської держави;
г) збереження існуючого статусу українських земель.
- 396.** Лейтенант Петро Шмідт очолив:
а) повсталих київських саперів;
б) повстання на головній базі Чорноморського флоту;
в) повстання на панцернику “Потьомкін”;
г) повстання на крейсері “Очаків”.
- 397.** Столипінський циркуляр в 1911 р. відносив українців до:
а) рівноправних громадян;
б) чільної нації, на яку спрямовувалась реформа;
в) безправних “інородців”;
г) іноземців.

398. В українському національному русі Наддніпрянщини започаткував самостійницьку течію:

- а) Микола Міхновський;
- б) Володимир Винниченко;
- в) Сергій Єфремов;
- г) Борис Грінченко.

399. Майже всі українські політичні партії Наддніпрянщини бачили майбутнє України у її розвитку шляхом втілення у життя ідеї:

- а) анархічної;
- б) соціалістичної;
- в) монархічної;
- г) ліберальної.

400. Великий селянський страйк, у якому взяло участь близько 200 тис. селян в 1902 р. відбувся у:

- а) Східній Галичині;
- б) Північній Буковині;
- в) Закарпатті;
- г) Західній Волині.

401. Автором повісті “Фата Моргана” є:

- а) Михайло Коцюбинський;
- б) Василь Стефаник;
- в) Володимир Винниченко;
- г) Іван Франко.

402. Хто є автором “Історії України – Русі” в 10 томах:

- а) Дмитро Баталій;
- б) Іван Крип’якевич;
- в) Микола Аркас;
- г) Михайло Грушевський.

403. Український національно-визвольний рух найповільніше розвивався в:

- а) Галичині;
- б) Закарпатті;
- в) Західному Поділлі;
- г) Буковині.

404. Зачинателем і послідовним виразником українського національного стилю в архітектурі початку ХХ ст. був:

- а) Микола Леонтович;
- б) Василь Кричевський;
- в) Владислав Городецький;
- г) Іван Городецький.

405. Українське Наукове Товариство в роки революції 1905-1907 рр. розпочало свою діяльність у Наддніпрянщині в:

- а) Харкові;
- б) Катеринославі;
- в) Одесі;
- г) Києві.

406. В яких західноукраїнських регіонах на початку ХХ ст. у політичному та культурному житті переважали “москвофіли”:

- а) на Закарпатті;
- б) у Східній Галичині;
- в) на Західному Поділлі;
- г) на Буковині.

407. Перший український стаціонарний професійний театр було створено Миколою Садовським у:

- а) Києві; б) Харкові; в) Полтаві; г) Одесі.

408. Греко-католицька церква переважала на півдавстрійських землях серед віруючих українців:

- а) Галичини; в) Закарпаття;
б) Буковини; г) Західного Поділля.

409. Основною вимогою, яку висували представники українців у австрійському парламенті, було надання українським землям:

- а) культурної автономії у складі Австро-Угорщини;
б) економічної та культурної автономії у складі Австро-Угорщини;
в) політичної автономії у складі Австро-Угорщини;
г) повної самостійності і виходу зі складу Австро-Угорщини.

410. Лідером Українського руху в Галичині на початку ХХ ст. був:

- а) М. Грушевський; в) А. Шептицький;
б) Є. Коновалець; г) І. Франко.

411. До якої країни не відбувалася масова еміграція західноукраїнських селян?

- а) Росії; б) США; в) Бразилії; г) Аргентини; д) Канади.

412. Вперше гурток молодіжної спортивно-фізкультурної організації “Січ” було засновано у:

- а) 1900 р.; б) 1905 р.; в) 1911 р.; г) 1910 р.

413. На західноукраїнських землях сільським господарством займалося приблизно:

- а) 40-50 % населення; в) 60-70 % населення;
б) 50-60 % населення; г) 70-80 % населення.

414. Відомим українським науковцем-філологом початку ХХ ст. був:

- а) Борис Грінченко; в) Михайло Коцюбинський;
б) Федір Вовк; г) Данило Заболотний.

415. Економічна криза 1900-1903 рр. в Росії означала:

- а) скорочення виробництва, зростання безробіття, погіршення умов праці, падіння життєвого рівня трудящих, наростання невдоволення населення;

б) скорочення виробництва, появу вільного часу для саморозвитку особи, зростання життєвого рівня, поліпшення охорони праці і здоров'я громадян;

в) погіршення умов життя та праці, зростання безробіття, появу нових законів, спрямованих на розв'язання назрілих проблем суспільства;

г) погіршення умов життя та праці, зростання безробіття, появу вільного часу для розвитку особистості та законів спрямованих на охорону праці трудящих.

416. Криза 1900-1903 рр. в українських губерніях порівняно з загальноросійськими була:

- а) незначною, слабо вираженою;
- б) глибокою і тривалою;
- в) частковою, не поширювалась на всі галузі;
- г) однаковою за силою та наслідками.

417. Виберіть наслідки створення монополій:

- а) пом'якшення руйнівної сили криз перевиробництва;
- б) штучна підтримка нестачі того чи іншого товару;
- в) встановлення високих цін на свою продукцію;
- г) підвищення життєвого рівня.

418. З якою метою застосовувались демпінгові ціни?

- а) оволодіння іноземними ринками;
- б) захисту власного товаровиробника;
- в) залучення іноземного капіталу;
- г) збільшення держзамовлень;
- д) зростання купівельної спроможності населення власної країни.

419. Малоземелля селян призводило до:

- а) зменшення кількості важкої землеробської праці і збільшення часу на самоосвіту, дозвілля, духовних розвиток;
- б) зростання залежності селян від поміщиків, зменшення заробітку, пошуків кращих умов життя та праці, соціального напруження;
- в) безробіття, міграції, освоєння нових земель, розвитку підприємливості та ініціативи;
- г) безробіття, розвитку ініціативи, збільшення часу на самоосвіту і духовний розвиток.

420. Назвіть ініціатора кооперативного руху в Україні:

- а) М. Драгоманов;
- б) М. Терещенко;
- в) М. Левитський;
- г) І. Франко.

421. Кого селяни України прозвали “артільним батьком”?

- а) В. Доманицького;
- б) М. Левитського;
- в) О. Юркевича;
- г) І. Франка.

422. Земства – це:

- а) місцеві органи управління царської влади;
- б) виборні органи місцевого самоврядування;
- в) урядові органи управління культурно-освітнім життям;
- г) органи місцевого самоврядування, членів яких призначала царська влада.

423. “Українським П’ємонтом” називають:

- а) Волинь;
- б) Закарпаття;
- в) Полтавщину;
- г) Східну Галичину;

424. “Бенкетна кампанія” – це:

- а) рух земців, дозволений царським урядом на підтримку нових політичних реформ, які задумувалися;
- б) рух робітників і селян за покращення свого становища;
- в) виступи ліберальної інтелігенції за розв’язання селянського питання;
- г) рух частини поміщиків за покращення становища селян.

425. Якої вимоги не висували страйкуючі під час жовтневого загальноросійського політичного страйку 1905 р.?

- а) восьмигодинного робочого дня;
- б) встановлення демократичних свобод;
- в) знищення самодержавства;
- г) передачі влади більшовикам.

426. Легіон січових стрільців отримав бойове хрещення в битві за:

- а) гору Говерла;
- б) гору Маківка;
- в) Нарцисову долину;
- г) гору Безкид.

427. Повної державної незалежності України вимагав:

- а) Сергій Єфремов;
- б) Борис Грінченко;
- в) Микола Міхновський;
- г) Михайло Грушевський.

428. Лейтенант Петро Шмідт очолив повстання:

- а) на київському заводі “Арсенал”;
- б) на головній базі Чорноморського флоту в Севастополі;
- в) робітників Горлівки в Донбасі;
- г) на панцернику “Потьомкін”.

429. Закінченням російської революції 1905-1907 рр., вважають наступні події:

- а) вибори в I державну Думу;
- б) обнародування 3 червня 1907 маніфесту про припинення роботи II Думи;
- в) придушення грудневого збройного повстання;
- г) вибори до II державної Думи.

430. Законопроекти про викладання в школах українською мовою та ведення судочинства III державна Дума:

- а) ухвалила;
- б) відхилила;
- в) не розглядала;
- г) ухвалила частково.

431. “Просвіти” – це:

- а) політичні організації українців;
- б) організації української прогресивної інтелігенції;
- в) українські самодіяльні культурно-просвітницькі організації;
- г) громадсько-політичні організації української інтелігенції.

432. Головною перешкодою у розвитку сільського господарства II. Столипін вважав:

- а) сільську общину;
- б) поміщицьке землеволодіння;
- в) заможне селянство;
- г) безземельне селянство.

433. Державна Дума Росії – це:

- а) представницька законодавча установа Російської імперії;
- б) орган місцевого самоврядування;
- в) урядова організація загальноросійського значення.
- г) виконавчий орган Російської імперії.

434. Резиденцією Центральної Ради було приміщення:

- а) Київського земства;
- б) Міської думи;
- в) Педагогічного музею;
- г) Дворянських зборів.

435. “Українська думська громада” – це організація, що відстоювала в державній Думі:

- а) селянські вимоги на землю;
- б) умови розвитку української культури;
- в) поліпшення становища робітничого класу;
- г) загальнонаціональні інтереси українців.

436. Звинувачення за справою М. Бейліса судовим процесом було:

- а) ухвалено;
- б) відхилено;
- в) не розглядалося;
- г) частково ухвалене за окремими пунктами обвинувачення.

437. “Карпато-русское общество” напередодні Першої світової війни пропагувало:

- а) необхідність боротьби за незалежність України;
- б) політику мадяризації;
- в) москвофільські погляди;
- г) автономію у складі Австро-Угорщини.

438. Першою політичною партією в Наддніпрянській Україні була:

- а) Народна українська партія (НУП);
- б) Українська демократична партія (УДП);
- в) Револьюційна українська партія (РУП);
- г) Українська радикальна партія (УРП).

439. Виразником ідеалів українського самостійництва був:

- а) М. Міхновський;
- б) М. Порш;
- в) О. Лотоцький;
- г) К. Левицький.

440. Столипінська аграрна реформа не сприяла:

- а) переселенню селян на хутори;
- б) розвитку капіталізму на селі;
- в) технічному прогресу і зростанню врожайності;
- г) розширенню політичних прав трудящих.

441. Яка з українських політичних партій вимагала повної незалежності України?

- а) революційна українська партія;
- б) революційно-демократична партія;
- в) партія українських есерів;
- г) українська народна партія.

442. Столипінська аграрна реформа в Україні:

- а) не мала успіху;
- б) мала такий самий результат, як в цілому по Росії;
- в) мала найбільший успіх;
- г) мала незначний успіх.

443. На початок ХХ ст. Західна Україна була:

- а) більш розвинута, ніж Наддніпрянська Україна в економічній, політичній та національно-культурній сферах;
- б) більш розвинута, ніж Наддніпрянська Україна в економічній, але менш в політичній та національно-культурній сферах;
- в) менш розвинута, ніж Наддніпрянська Україна в економічній, але більш в політичній та національно-культурній сферах;
- г) менш розвинута ніж Наддніпрянська Україна в політичній, але більш в економічній і культурній сферах.

444. Російська імперія в ході Першої світової війни планувала захопити такі українські території:

- а) Наддніпрянську Україну;
- б) Східну Галичину, Північну Буковину і Закарпаття;
- в) Волинь, Поділля, Східну Галичину;
- г) Наддніпрянщину і Галичину.

445. Українське питання Австро-Угорщина планувала в ході Першої світової війни вирішити так:

- а) зміцнити позиції в Західній Україні та поповнити свої території Волиню та Поділлям;
- б) приєднати Південну Україну;
- в) загарбати Галичину, Волинь і Поділля;
- г) захопити Східну і Південну Україну.

446. Для українців як Наддніпрянської, так і Західної України Першої світової війни:

- а) стала початком відродження української державності;
- б) змусила воювати українців проти українців;
- в) особливо не вплинула на українське населення;
- г) значно поліпшила національно-культурне становище України.

447. “Союз визволення України” був заснований:

- а) безпартійною громадською організацією;
- б) міжпартійною організацією;
- в) діячами українського національного руху соціалістичного спрямування;
- г) діячами Радикальної партії.

448. Відокремлення України від Росії і створення на відвоєваних українських землях Української держави під протекторатом Австро-Угорщини і Німеччини – завдання, яке ставили перед собою:

- а) “Союз визволення України”; в) Народна українська партія;
- б) Українська Радикальна партія; г) Революційна українська партія.

449. Головна Українська Рада, заснована в серпні 1914 р. у Львові західноукраїнськими партіями, вимагала:

- а) незалежності західноукраїнських земель, які до війни належали Росії;
- б) автономії західноукраїнських земель, об'єднаних в окремий коронний край у складі Австро-Угорщини;
- в) автономії цих земель в складі Російської імперії;
- г) не розглядала питання цих земель.

450. Наступ російських військ восени 1914 – весною 1915 рр. завершився:

- а) поразкою російських військ;
- б) російські війська окупували Угорщину;
- в) оволодінням російськими військами західноукраїнськими землями;
- г) значних змін не відбулося.

451. “Брусилівський прорив” – це:

- а) наступальна операція російських військ;
- б) контрнаступ німецько-австрійських військ восени 1915 р.;
- в) прорив лінії Кам'янець-Подільський – Тернопіль – Кременець – Дубно;
- г) наступальна операція Антанти.

452. Січові стрільці – це вояки:

- а) Війська Запорозького;
- б) формування в складі Австро-Угорської армії;
- в) формування в складі Російської армії;
- г) армії Антанти.

453. Вкажіть основну мету Українських січових стрільців:

- а) захист Волині, Східної Галичини, Буковини і Закарпаття від австро-угорських військ;
- б) захист усіх українських земель від військ Антанти;
- в) боротьба за незалежність України;
- г) боротьба за здобуття автономії у складі Австро-Угорщини.

454. Вкажіть неправильну відповідь:

- а) Союз визволення України опікувався полоненими;
- б) активісти Союзу виступали з лекціями з українського питання перед масовими європейськими аудиторіями;
- в) Союз визволення України закликав українців дотримуватися нейтралітету у Першій світовій війні;
- г) Союз визволення України видавав періодичні інформаційні вісники.

455. Якого положення не було в “Квітневих тезах” В. І. Леніна?

- а) вся влада повинна зосередитись в руках робітничих, селянських і солдатських депутатів;
- б) російську революцію потрібно розглядати як початок загальноєвропейської;
- в) всі нації мають право на самовизначення;
- г) більшовики будуть активно співпрацювати з усіма політичними партіями та урядами.

456. Лідером якої політичної партії був М. Грушевський в 1917 р.?

- а) УПСР;
- в) РСДРП;
- б) УСДРП;
- г) Української ліберальної партії.

457. Вкажіть свідчення того, що в Україні в 1917 р. розпочалась національно-демократична революція:

- а) утворення Центральної Ради та її популярність серед українського населення;
- б) масовий характер національно-визвольного руху, участь у ньому різних соціальних верств, об'єднаних прагненням відновити українську державність;
- в) мітинг на Софіївському майдані 19 березня 1917 р.;
- г) ненадання Тимчасовим урядом Україні права на самовизначення.

458. Утворення Української Центральної Ради було проголошено:

- а) 27 лютого 1917 р.;
- в) 14 березня 1917 р.;
- б) 3 березня 1917 р.;
- г) 1 квітня 1917 р.

459. Українську Центральну Раду як громадсько-політичне об'єднання створили:

- а) українські соціал-демократи, українські соціалісти-революціонери та українські соціалісти-федералісти;
- б) російські соціал-демократи, російські соціалісти-революціонери лівих і поміркованих течій;
- в) представники українських і російських правих партій;
- г) українські соціал-демократи та українські самостійники.

460. Навесні 1917 р. серед членів Центральної Ради переважали прихильники:

- а) самостійності;
- б) автономізму;
- в) монархізму;
- г) пріоритетності вирішення соціально-економічних питань, а не національно-культурних.

461. Хто виступив ініціатором створення українських військових частин?

- а) українські соціал-демократи; в) українські есери;
б) Тимчасовий уряд; г) українські самостійники.

462. Хто очолював в 1917 р. “Український військовий клуб імені Павла Полуботка”?

- а) С. Петлюра; в) М. Міхновський;
б) В. Винниченко; г) М. Грушевський.

463. Чіє ім'я носив перший український полк?

- а) П. Полуботка; в) Б. Хмельницького;
б) П. Дорошенка; г) І. Мазепи.

464. Де виникли перші в ХХ ст. підрозділи Вільного козацтва?

- а) на Волині; в) на Поділлі;
б) на Київщині; г) на Запоріжжі.

465. Всеукраїнський Національний конгрес, що зібрався в квітні 1917 р., забезпечив легітимність Української Центральної Ради і прийняв:

- а) самостійницький курс державотворення;
б) автономістський курс державотворення;
в) визнав право вирішення цього питання за Центральною

Радою;

- г) не визначив курсу державного будівництва.

466. I Універсал Центральної Ради було проголошено:

- а) 3 березня 1917 р.; в) 10 червня 1917 р.;
б) 6 квітня 1917 р.; г) 1 липня 1917 р.

467. Хто очолив перший український уряд?

- а) М. Грушевський; в) В. Винниченко;
б) С. Єфремов; г) П. Христюк.

468. Проголошення II Універсалу:

- а) засудив Тимчасовий уряд;
б) викликало збройний виступ українських самостійників;
в) було схвалене усіма українськими політичними силами;
г) не викликало особливої реакції в українському суспільстві.

469. Хто очолював у травні 1917 р. українську делегацію до Тимчасового уряду з проханням про автономію?

- а) М. Грушевський;
- б) С. Петлюра;
- в) В. Винниченко;
- г) С. Єфремов.

470. Як Центральна Рада оцінила більшовицький жовтневий переворот?

- а) рішуче засудила;
- б) схвально, бо це призвело до повалення Тимчасового уряду;
- в) нейтрально;
- г) негативно, але з надією на взаємодопомогу.

471. Коли був проголошений III Універсал?

- а) 25 жовтня 1917 р.;
- б) 27 жовтня 1917 р.;
- в) 7 листопада 1917 р.;
- г) 10 грудня 1917 р.

472. Про що говорилось в III Універсалі?

- а) юрисдикція УНР поширювалась на всю територію України включно із Кримом;
- б) юрисдикція УНР поширювалась на 9 українських губерній із частиною Курщини, Холмщини, Вороніжчини;
- в) юрисдикція УНР поширювалась лише на 5 українських губерній;
- г) юрисдикція УНР охоплювала 9 українських губерній (але без Криму).

473. Українська Народна Республіка була проголошена:

- а) I Універсалом Центральної Ради;
- б) II Універсалом;
- в) III Універсалом;
- г) IV Універсалом.

474. “Маніфест РНК до українського народу з ультимативними вимогами до Центральної Ради” призвів у грудні 1917 р. до:

- а) нових переговорів між більшовицькою Росією і УНР;
- б) визнання більшовицьким урядом Росії УНР;
- в) інтервенції військ Антанти в Криму;
- г) радянсько-української війни.

475. “Маніфест РНК до українського народу з ультимативними вимогами до Центральної Ради”:

- а) визнавав УНР, але фактично ігнорував її суверенітет і пропонував передати владу Радам робітничих, солдатських і селянських депутатів;

б) визнавав УНР автономною республікою і повноваження Центральної Ради;

в) не визнавав УНР і Центральну Раду та оголошував їй війну;

г) визнавав УНР як автономію Російської Федерації та не визнавав Центральної Ради.

476. Радянські війська у війні з УНР очолив:

а) В. Антонов-Овсієнко;

в) Г. Орджонікідзе;

б) М. Муравйов;

г) Ю. Медведєв.

477. Де був створений перший український більшовицький уряд?

а) у Києві;

в) у Харкові;

б) у Кривому Розі;

г) в Одесі.

478. Що стало результатом проголошення Української республіки робітничих, селянських і солдатських депутатів?

а) визнання УНР як незалежної держави з боку Росії;

б) початок переговорів між УНР і Росією;

в) початок формування Донецько-Криворізької республіки;

г) зібрання “Всеукраїнського” з’їзду рад в Харкові.

479. Повстання робітників заводу “Арсенал” було спрямоване проти:

а) російських більшовицьких військ;

б) Центральної Ради;

в) німецько-австрійських військ;

г) більшовицьких угрупувань.

480. Радянсько-українська війна почалась в грудні 1917 р. з:

а) оголошення УНР війни проти радянської Росії;

б) оголошення радянською Росією війни проти УНР;

в) відхилення Центральною Радою ультиматуму російського Раднаркому;

г) проголошення Української Народної Республіки.

481. IV Універсал проголошував:

а) автономію УНР в складі радянської Росії;

б) автономію УНР у складі Австро-Угорщини;

в) незалежність, суверенність УНР;

г) соціалістичне спрямування УНР.

482. IV Універсал був прийнятий Центральною Радою, щоб:

- а) створити умови для самостійних переговорів з Німеччиною та її союзниками і укласти мир;
- б) приєднатись до Німеччини і її союзників та продовжувати війну на їх боці;
- в) разом з іншими державами розпочати війну проти більшовицької Росії;
- г) не допустити перемоги більшовиків в Україні.

483. Українську делегацію в Брест-Литовську очолив:

- а) В. Винниченко;
- б) С. Петлюра;
- в) М. Левитський;
- г) С. Голубович.

484. Чим була викликана зміна політики Німеччини та її союзників стосовно Центральної Ради?

- а) поширенням в українському суспільстві пробільшовицьких настроїв;
- б) спробою відновлення в Україні дореволюційних порядків;
- в) неспроможністю Центральної Ради навести лад в країні та виконати умови договору;
- г) початком перетворення України в німецьку колонію.

485. Українська держава гетьмана Скоропадського формувалась на засадах:

- а) консерватизму, приватної власності, національного відродження;
- б) демократизму, співробітництва усіх сил українського суспільства;
- в) авторитаризму, поступового покращення становища усіх верств населення;
- г) конституційного монархізму.

486. Рішення про встановлення монархічної форми правління в Україні було прийнято:

- а) командуванням німецько-австрійських військ в Україні;
- б) Всеукраїнським з'їздом Рад;
- в) Всеукраїнським з'їздом землевласників;
- г) Всеукраїнськими Установчими Зборами.

487. Яку назву отримав гетьманський уряд?

- а) Народний Секретаріат;
- б) Генеральний Секретаріат;
- в) Рада Міністрів;
- г) Кабінет Міністрів.

488. Гетьман П. Скоропадський спирався на допомогу:

- а) Радянської Росії;
- в) Німеччини;
- б) Антанти;
- г) Туреччини.

489. Хто очолив гетьманський уряд?

- а) Д. Дорошенко;
- в) М. Устимович;
- б) Г. П'ятаков;
- г) Ф. Лизогуб.

490. Українська комуністична партія по відношенню до РКП (б):

- а) була самостійною і незалежною;
- б) КП(б)У була складовою частиною РКП(б);
- в) КП(б)У відмежовувалась від РКП(б) в програмних, загально-політичних питаннях;
- г) не мала ніякого відношення до російських більшовиків.

491. Першим президентом української Академії наук став:

- а) М. Грушевський;
- в) В. Вернадський;
- б) Д. Дорошенко;
- г) А. Кримський.

492. Збройний виступ проти гетьманату очолювали:

- а) Центральна Рада;
- в) Директорія;
- б) Трудовий конгрес;
- г) більшовицькі ради.

493. Яка українська політична партія не ввійшла до складу Українського національного союзу?

- а) УПСР – есери;
- в) УКП – укапісти;
- б) УСДРП – есдеки;
- г) УПСФ – соціалісти-федералісти.

494. Німецько-австрійські окупаційні війська:

- а) підтримали виступ Директорії;
- б) виступили на збройний захист Гетьманату Скоропадського;
- в) ніяк не відреагували на ліквідацію гетьманського режиму;
- г) задекларували Директорії свій нейтралітет у подіях листопада 1918 р.

495. Хто з цих політиків був членом Директорії?

- а) М. Грушевський;
- в) М. Скрипник;
- б) С. Петлюра;
- г) Є. Петрушевич.

496. Директорія була створена українськими опозиційними Гетьману партіями:

- а) що орієнтувались на Росію;
- б) лівої, соціалістичної орієнтації;
- в) лівої, більшовицької орієнтації;
- г) правої, соціалістичної орієнтації.

497. Інтервенція військ Антанти на Півдні України та в Криму була зумовлена:

- а) намірами Антанти встановити свій контроль на території, яку залишили німецько-австрійські війська;
- б) договором з Директорією, якій потрібна була військова допомога у боротьбі проти більшовиків;
- в) прагненням Антанти встановити порядок на територіях, які знаходились в стані повної анархії;
- г) умовами домовленостей із російським радянським урядом.

498. Хто очолив перший уряд Директорії?

- а) В. Винниченко;
- б) В. Чехівський;
- в) С. Петлюра;
- г) М. Шаповал.

499. Що стало приводом відставки першого уряду Директорії?

- а) пробільшовицьке спрямування політичного курсу Директорії;
- б) наступ російської більшовицької армії;
- в) розбіжностями між членами самої Директорії;
- г) уможливлення переговорів із представниками Антанти.

500. Хто з українських соціалістів виступив разом з отаманом Григор'євим проти Директорії?

- а) соціалісти-федералісти;
- б) “незалежники”;
- в) боротьбісти;
- г) укапісти.

501. З ким довелося воювати Директорії УНР у 1919 р.?

- а) з Радянською Росією, Добровольчою армію генерала Денікіна, Румунією, Німеччиною;
- б) з Радянською Росією, Добровольчою армію генерала Денікіна, Польщею;
- в) з Радянською Росією, Добровольчою армію генерала Денікіна, Румунією, Антантою;
- г) з Радянською Росією, Добровольчою армією генерала Денікіна, Румунією, Польщею.

502. Українська Національна Рада мала на меті:

- а) виконувати представницькі функції на західноукраїнських землях в складі Австро-Угорщини;
- б) об'єднати всі західноукраїнські землі в єдину Українську державу мирними методами;
- в) об'єднати західноукраїнські землі у складі Польської держави;
- г) звільнити ці землі з-під польської влади за допомогою російських військ.

503. Очолив українське повстання у Львові 1 листопада 1918 р. сотник січових стрільців:

- а) Є. Петрушевич;
- б) Д. Вітовський;
- в) В. Липинський;
- г) К. Левицький.

504. “Злука” – об’єднання УНР і ЗУНР здійснена:

- а) у листопаді 1918 р.;
- б) у січні 1919 р.;
- в) у листопаді 1919 р.;
- г) у січні 1920 р.

505. Чортківська офензива – це:

- а) наступальна операція Української Галицької Армії;
- б) місія Паризької мирної конференції до уряду ЗУНР;
- в) відступ військ ЗУНР до р. Збруч;
- г) угода між урядом ЗУНР та Польщею щодо Львова та Дрогобича.

506. Є. Петрушевич та його уряд:

- а) категорично відкидали союзництво з А. Денікіним;
- б) не відкидали можливості союзництва з А. Денікіним;
- в) не відкидали союзництво з більшовиками;
- г) не відкидали союзництво з Н. Махно.

507. Коли існувала Західноукраїнська народна республіка?

- а) 1917-1918 рр.;
- б) 1917-1919 рр.;
- в) 1918-1919 рр.;
- г) 1918-1920 рр.

508. Яку назву отримала Україна в 1919 р. після встановлення в ній радянської влади?

- а) Українська Народна Республіка;
- б) Українська Соціалістична Радянська Республіка;
- в) Українська Радянська Республіка;
- г) Українська Радянська Соціалістична Республіка.

509. “Отаманщина” у 1919 р. в історії УНР була періодом:

- а) найвищого піднесення воєнної активності Дієвої армії УНР;
- б) зростання безконтрольності у військах Директорії, безладу і паралічу влади;
- в) масового прояву національної свідомості і патріотизму селянства, що створював загони на чолі з народними отаманами;
- г) закономірним проявом анархістських настроїв в суспільстві.

510. Проголошення Радянської УСР (радянської влади) відбулось у грудні 1917 р.:

- а) на I Всеукраїнському з'їзді Рад в Києві;
- б) на крайовому з'їзді Рад в Харкові, що був оголошений першим Всеукраїнським;
- в) на засіданні Центральної Ради;
- г) представниками Військово-революційної ради радянської Росії, що захопили Київ.

511. Брест-Литовський (Берестейський) мирний договір 1918 р. визнавав:

- а) кордони, що існували між Австро-Угорщиною та Російською імперією до війни, незмінними;
- б) кордон УНР і Австро-Угорщини незмінним, а Холмщину і Підляшшя визнавав українською територією;
- в) кордон УНР і Австро-Угорщини незмінним, а Холмщину і Підляшшя визнавав польською територією;
- г) Галичина, Буковина, Закарпаття, Холмщина та Підляшшя визнавались українськими.

512. Військово-політичний союз радянських республік у червні 1919 р.:

- а) зберігав за УСРР статус незалежної республіки;
- б) позбавляв УСРР статусу незалежної республіки;
- в) формально зберігав статус незалежної республіки, але фактично обмежував її суверенітет;
- г) не був реалізований на практиці.

513. Варшавський договір, підписаний між УНР і Польщею у квітні 1920 р., передбачав:

- а) погодження УНР на анексію Польщею Галичини і Волині;
- б) приєднання до УНР Галичини і Волині;
- в) приєднання до УНР Галичини, а до Польщі – Волині;
- г) приєднання Галичини до Польщі.

514. Польсько-радянська війна закінчилась в березні 1921 р. підписанням:

- а) Брест-Литовського договору;
- б) Ризького договору;
- в) Варшавського договору;
- г) Берестейського договору.

- в) про продовження політики “воєнного комунізму”;
- г) про спрямованість режиму на здійснення світової революції.

523. Де було прийнято рішення про перехід до НЕПу?

- а) на VII Всеросійському з’їзді рад;
- б) на V Всеукраїнському з’їзді рад;
- в) на X з’їзді РКП (б);
- г) на XII партконференції РКП(б).

524. Яка українська політична партія на початку 1920-х років була єдиною легальною опозицією до діючої влади?

- а) КП(б)У; б) УКП; в) УПСР; г) УСДРП.

525. Голод 1921-1923 рр. в Україні виник у результаті:

- а) засухи і неврожаю;
- б) вивезення зерна;
- в) політики радянського уряду стосовно України і засухи;
- г) невдалої посівної кампанії.

526. Хто був автором плану “автономізації”?

- а) Х. Раковський; в) Й. Сталін;
- б) Л. Троцький; г) М. Калінін.

527. Хто виступив з критикою “автономії” національних республік, що мали увійти до складу РСФРР?

- а) В. Ленін; в) М. Калінін;
- б) Д. Мануїльський; г) С. Будьонний.

528. Що стало приводом відставки Х. Раковського з посади голови уряду УСРР?

- а) активна підтримка плану “автономізації”;
- б) виступи за більш чітке визначення прав та інтересів союзних республік;
- в) особиста неприязнь з боку Й. Сталіна;
- г) конфліктна ситуація всередині РНК УСРР.

529. Коли було проголошено утворення Союзу Радянських Соціалістичних Республік?

- а) 1 грудня 1922 р.; в) 20 грудня 1922 р.;
- б) 10 грудня 1922 р.; г) 30 грудня 1922 р.

530. Яка республіка самостійно не увійшла до складу СРСР в 1922 р.:

- а) Російська Федерація;
- б) Українська СРР;
- в) Грузинська СРР;
- г) Білоруська СРР;
- д) Закавказька Федерація.

531. Головою українського товариства “Геть неписьменність” у 1923 р. став:

- а) О. Шумський;
- б) В. Затонський;
- в) Г. Петровський;
- г) М. Скрипник.

532. “Липовим українцем” Й. Сталін іронічно називав:

- а) М. Хвильового;
- б) Д. Мануїльського;
- в) В. Чубаря;
- г) О. Шумського.

533. З березня 1920 р. політику більшовиків на селі здійснювали:

- а) комбіді;
- б) ревкоми;
- в) комнезами;
- г) реввоенради.

534. У чому суть коренізації, оголошеної XII з’їздом РКП(б)?

- а) поглиблене вивчення російської мови;
- б) створення умов для розвитку культури корінних націй;
- в) врахування національних факторів при підготовці державних і партійних кадрів;
- г) відродження та розвиток національних традицій.

535. Яка установа в Україні зосереджувалась на встановленні тотального контролю в культурно-освітній сфері?

- а) “Просвіта”;
- б) Головполітосвіта;
- в) Наркомат освіти УСРР;
- г) Всеукраїнська надзвичайна комісія з боротьби з неписьменністю.

536. Проти централізаторського руху ВКП(б) у 1920-х роках виступали:

- а) М. Волобуєв, О. Шумський;
- б) М. Волобуєв, В. Затонський;
- в) О. Шумський, Х. Раковський;
- г) О. Шумський, М. Скрипник.

537. Переваги при вступі до вищих навчальних закладів більшовики в 20-х рр. надавали дітям:

- а) інтелігенції, дрібних підприємців і землевласників;
- б) робітників і бідних селян;
- в) священнослужителів, великих підприємців і землевласників;
- г) інтелігенції та робітничо-селянським дітям.

538. Всеукраїнський православний собор в Києві 11 жовтня 1921 р. затвердив автокефалію і обрав митрополитом УАПЦ:

- а) Л. Ревуцького;
- б) В. Липківського;
- в) О. Лотоцького;
- г) В. Липського.

539. Дозвіл на існування в 1920-х роках УПЦ обумовлювався:

- а) зміною політики Радянської влади щодо релігії;
- б) тимчасовою поступкою більшовиків національно-релігійним почуттям українського народу;
- в) згортанням активізації пропаганди і розширенням на практиці “свободи совісті”;
- г) розумінням владою недоцільності атеїстичної пропаганди.

540. Коли було створено Всеукраїнську академію наук?

- а) 1920 р.;
- б) 1921 р.;
- в) 1922 р.;
- г) 1923 р.

541. Першим президентом Вільної академії пролетарської літератури став:

- а) М. Хвильовий;
- б) Я. Яловий;
- в) П. Тичина;
- г) М. Могиланський.

542. Театр “Березіль” очолив:

- а) А. Бучма;
- б) О. Сердюк;
- в) Л. Курбас;
- г) П. Саксаганський.

543. Хто став режисером фільму “Звенигора”?

- а) В. Гардін;
- б) О. Довженко;
- в) Д. Вертов;
- г) І. Кавалерідзе.

544. Спілка визволення України – це:

- а) організація, створена в 1920-х роках для проведення українізації;
- б) підпільний терористичний центр українських націоналістів;
- в) організація, вигадана органами ДПУ з метою фізичного знищення української інтелігенції;
- г) організація, створена представниками української еміграції, яка мала на меті боротьбу проти комуністичного режиму.

545. О. Стаханов досягнув рекордного результату у добуванні вугілля на шахті:

- а) “Північна”;
- б) “Артемвугілля”;
- в) “Центральна-Ірміно”;
- г) “Південна”.

546. Що не було метою суцільної колективізації?

- а) створення умов для проведення хлібозаготівель;
- б) створення умов для проведення індустріалізації;
- в) позбутися традиційного для українців індивідуального типу господарювання;
- г) покращення умов селянського життя.

547. Чим був викликаний голод 1932-1933 рр.?

- а) неврожаєм 1932 р.;
- б) саботажем куркулів;
- в) політикою радянської влади;
- г) засухою та неврожаєм.

548. Хто очолив кампанію “чистки” лав українських комуністів?

- а) П. Постишев;
- б) С. Косіор;
- в) В. Затонський;
- г) М. Хатієвич.

549. Введення паспортної системи в 1932 р.:

- а) призвело до встановлення політичної рівності;
- б) фактично прикріпило селян до колгоспів;
- в) розширило права селянства;
- г) ніяк не вплинуло на соціальний статус селянства.

550. Хто очолив у передвоєнні роки КП(б)У?

- а) Л. Каганович;
- б) С. Косіор;
- в) М. Хрущов;
- г) П. Постишев.

551. Прийнятий в 1929 р. перший п’ятирічний план:

- а) закріплював традиційну структуру народного господарства України;
- б) змінював структуру народного господарства України на новій енергетичній основі;
- в) продовжував розвиток народного господарства на старій економічній основі;
- г) реформував господарську структуру, спрямовуючи народне господарство на нові технологічні досягнення.

552. Хлібозаготівельна криза 1927-1928 р. обумовлювалась:

- а) ударними темпами і адміністративно-судовими методами її проведення;
- б) невмінням господарювати і враховувати економічну кон'юнктуру;
- в) підступністю “класових ворогів”;
- г) саботажем селянами хлібозаготівель і суцільною спекуляцією.

553. “Шахтинська справа” – суд над організацією у вугільній промисловості, яка:

- а) висаджувала в повітря і затоплювала шахти, псувала устаткування, свідомо зривала продовольче і промтоварне забезпечення гірників;
- б) була видумана ОДПУ з метою залякування старої інтелігенції та примушення її працювати на сталінський режим;
- в) намагалась повернути старі порядки у вугільній промисловості України;
- г) здійснювала саботаж на підприємствах вугільної промисловості.

554. Індустріалізація країни за характером її організації та проведення мала на меті:

- а) вирватися з економічної відсталості і перейти в розряд економічно розвинутих держав;
- б) побудову соціалізму – безконфліктного і ситого майбутнього у найстисліші строки;
- в) довести переваги соціалістичного типу господарювання;
- г) покращення добробуту та підвищення рівня життя народних мас.

555. Листопадовий пленум ЦК ВКП(б) 1929 р. стосовно розвитку сільського господарства України прийняв рішення:

- а) протягом року завершити суцільну колективізацію;
- б) розпочати “ліквідацію куркульства як класу”;
- в) зменшити темпи колективізації через опір селянства;
- г) призупинити проведення колективізації.

556. Діяльність комсомольських та піонерських організацій у школах була спрямована на:

- а) всебічний розвиток майбутніх громадян;
- б) загальноморальне виховання школярів;
- в) встановлення ідеологічного контролю над учнями;
- г) організацію дозвілля молоді.

557. В статті Й. Сталіна “Запаморочення від успіхів” (“Правда”, березень 1930 р.) відповідальність за допущені у ході колективізації перегини:

- а) взяло на себе центральне партійне керівництво;
- б) покладали на місцеве партійне керівництво;
- в) покладене на селянство, яке чинило спротив;
- г) покладалось на куркулів – “ворогів народу”.

558. Колективізація сільського господарства проводилася шляхом:

- а) добровільного, взаємовигідного об’єднання селянських господарств;
- б) використання товарно-грошових відносин;
- в) застосування насильства, адміністративно-господарського тиску;
- г) пропаганди нового способу господарювання, поступового залучення до колгоспів селян.

559. Розкуркулення – це:

- а) добровільна відмова заможних селян від своїх надбань і вступ їх до колгоспів;
- б) застосування економічного тиску до заможних селян з метою вступу їх до колгоспів;
- в) адміністративно-репресивні заходи щодо селянства з метою вступу їх до колгоспів;
- г) боротьба із внутрішніми ворогами, які саботують створення колгоспів.

560. Машинно-тракторні станції (МТС) – це підприємства, які створювалися:

- а) колгоспниками для спільного господарювання;
- б) державою для технічного обслуговування колгоспів і посилення впливу держави на село;
- в) колгоспами за участю держави для механізації сільсько-господарських робіт;
- г) державою, для покращення якості та ефективності сільського господарства.

561. У якому році відновили свою діяльність українські університети?

- а) 1925 р.; б) 1933 р.; в) 1935 р.; г) 1937 р.

562. “Розстріляне українське відродження” припадає на:

- а) 1920-1933 рр.; в) 1933-1939 рр;
- б) 1922-1933 рр.; г) 1937-1938 рр.

563. ОУН було створено у:

- а) Львові; б) Відні; в) Варшаві; г) Станіславі.

564. Аграрна реформа в Польщі в 20-30-х рр. ХХ ст. була спрямована на:

- а) ліквідацію безземелля в краї, економічне підкорення селянства та колонізацію українських земель корінними поляками;
б) задоволення потреб селян на землю і розвиток сільсько-господарського виробництва;
в) подолання наслідків світової економічної кризи та піднесення селянського господарства;
г) відновлення та розвиток українського сільського господарства.

565. Польський уряд стосовно віруючих проводив політику:

- а) невтручання;
б) підтримки православних;
в) окатоличення;
г) встановлення рівних прав між католиками і православними.

566. В 1925 р. було створено:

- а) КПЗУ; б) ОУН; в) УНДО; г) УСРП.

567. “Нормалізація” – угода між УНДО (Українським національно-демократичним об’єднанням) і польським урядом, за якою:

- а) УНДО відмовилося від антиурядової боротьби, а польський уряд – від переслідування українських демократичних організацій;
б) УНДО продовжувало боротьбу за українські інтереси мирними засобами;
в) польський уряд дозволив викладання в школах та гімназіях українською мовою;
г) УНДО відмовилось від антиурядової боротьби, а польський уряд допускає українців до управління Галичиною.

568. Найбільшою підтримкою на Західній Україні в 20-30-х рр. ХХ ст. користувалась:

- а) КПЗУ; б) ОУН; в) УНДО; г) УСРП.

569. Хто прикривав діяльність КПЗУ?

- а) Галицька Радикальна партія;
б) Українське національно-демократичне об’єднання;
в) Українське селянсько-робітничє соціалістичне об’єднання “Сельроб”;
г) Галицька ліберальна партія.

570. Засновником ідеології “інтегрального націоналізму” був:

- а) О. Шумський;
- б) Д. Донцов;
- в) В. Липинський;
- г) Л. Бачинський.

571. Головним ідеологом українського монархізму став:

- а) Є. Коновалець;
- б) В. Липинський;
- в) С. Бандера;
- г) Л. Бачинський.

572. Ідейною основою “москвофільства” було:

- а) помилкове переконання, що русини або карпатоукраїнці – це зденационалізована обставинами частина російського народу;
- б) твердження, що русини – окрема нація;
- в) уявлення, що карпатоукраїнці – це мадяризовані росіяни;
- г) переконання, що русини є малоросами – відповідно вони є частиною великоруського народу.

573. Українське національно-демократичне об’єднання (УНДО) прагнуло:

- а) політичного порозуміння з польською владою, яку визнавало єдиною легітимною;
- б) досягнення незалежності Української державності демократичними парламентськими засобами;
- в) здобути незалежність Української держави, спираючись на нелегальні форми боротьби, зокрема, на тактику терору;
- г) звільнитись від польської окупації та об’єднатися з Радянською Україною.

574. Польська влада поділила територію Східної Галичини у 1920-х роках на три воєводства:

- а) Львівське, Тернопільське, Станіславське;
- б) Львівське, Тернопільське, Волинське;
- в) Львівське, Тернопільське, Івано-Франківське;
- г) Львівське, Тернопільське, Поліське.

575. “Осадництво” в Західній Україні в кінці 20-х – на початку 30-х рр. ХХ ст. – це:

- а) політика польського уряду, спрямована на посилення економічної залежності українських селян;
- б) політика польського уряду, спрямована на розселення на “кресах малопольських” польських колоністів;
- в) репресивна політика польського уряду щодо грекокатолицької церкви;
- г) заборона викладати українською мовою в українських навчальних закладах.

576. “Пацифікація” у Західній Україні восени 1930 р. – це:

- а) політика польського уряду, спрямована на посилення економічної залежності українських селян;
- б) політика польського уряду, спрямована на встановлення партнерських політичних стосунків з представниками українських демократичних партій (УНДО);
- в) репресивна політика польського уряду щодо українського населення, придушення національного руху;
- г) політика примирення і припинення релігійних гонінь проти православної церкви.

577. З якою організацією, був пов’язаний Євген Коновалець?

- а) КПЗУ; б) УСДРП; в) УВО; г) УСХД.

578. Головною метою створення ОУН була боротьба:

- а) з радянською владою для створення української держави;
- б) з польською владою для створення української держави;
- в) з польським населенням з метою його усунення з України;
- г) за незалежність України будь-якими методами.

579. З наведеного списку виберіть керівника ОУН:

- а) Б. Перацький; в) М. Лебідь;
- б) С. Косіор; г) М. Скрипник.

580. Проголошення самостійності Карпатської України здійснено:

- а) 23 жовтня 1938 р.; в) 23 серпня 1939 р.;
- б) 15 березня 1939 р.; г) 1 вересня 1939 р.

581. Воснізована організація, фактично Збройні Сили Карпатської України, мали назву:

- а) “Поліська Січ”;
- б) Українська Повстанська Армія;
- в) Українська національно-визвольна армія;
- г) “Карпатська Січ”;
- д) “Лозове козацтво”.

582. Українське національне об’єднання (УНО) – це організація:

- а) що відстоювала інтереси буковинців;
- б) закарпатських прогресивних сил, яка добивалася створення суверенної держави;
- в) яка виступала за повернення Закарпаття до складу Угорщини;
- г) яка боролась за незалежність українців від польської влади.

583. Августин Волошин – це:

- а) лідер УНО, Президент Карпатської України;
- б) священник, який окатоличував українців;
- в) керівник партії, яка виступала за Україну в складі Угорщини;
- г) один із лідерів москвофільської течії.

584. Останнім кроком входження України до складу СРСР було:

- а) прийняття Конституції СРСР;
- б) прийняття нової Конституції УСРР;
- в) рішення VIII Всеукраїнського з'їзду Рад, що закріпило вступ України до СРСР;
- г) визнання міжнародною спільнотою СРСР.

585. Комісію з українізації спочатку очолив:

- а) М. Скрипник;
- б) О. Шумський;
- в) В. Затонський;
- г) Л. Каганович.

586. З 1930 р. Академію наук УСРР очолював:

- а) О. Богомолець;
- б) І. Курчатов;
- в) В. Липський;
- г) Є. Патон.

587. Головним завданням політики “українізації”, що впроваджувалась з 1923 р. в УСРР, було сприяти:

- а) розвитку української культури як такої, що піддавалась національному гнобленню і потребувала державного захисту;
- б) мовно-культурній адаптації неукраїнської частини населення до нового національно-культурного середовища в умовах УСРР;
- в) максимальному наближенню партійно-державних органів до політичної і пропагандистської роботи в умовах української мовно-культурної більшості;
- г) підготовці партійних кадрів на місцях.

588. Чому репресії найбільше були спрямовані проти інтелігенції?

- а) тому, що інтелігенція не вважалася класом;
- б) тому, що інтелігенція могла бути носієм опозиційної ідеології;
- в) серед інтелігенції була поширена національна ідея;
- г) тому, що вона готувала збройне повстання.

589. За Конституцією УРСР 1937 р. найвищим органом державної влади:

а) був Всеукраїнський з'їзд Рад, в період між з'їздами діяв Центральний виконавчий комітет (ЦВК), вищим виконавчим і розпорядним органом державної влади була Рада народних комісарів (РНК);

б) була Верховна Рада, в період між її зібраннями діяла Президія Верховної Ради, вищим виконавчим і розпорядним органом державної влади була РНК;

в) був з'їзд КП(б)У, в період між з'їздами діяв Центральний комітет (ЦК КП(б)У), вищим виконавчим і розпорядним органом державної влади була РНК;

г) була Верховна Рада, в період між з'їздами діяв ЦВК, вищим виконавчим органом була Рада Міністрів.

590. Змінено назву УСРР на УРСР було за Конституцією:

а) 1919 р.; б) 1925 р.; в) 1937 р.; г) 1978 р.

591. Символом якої історичної події стала назва “Берега Картузька”?

а) розстрілу полонених польських офіцерів за наказом радянської влади;

б) героїчного опору радянських військ німецько-фашистським агресорам;

в) репресій польського уряду проти українського національно-визвольного руху;

г) успішного економічного розвитку Західноукраїнських земель.

592. Символом чого став Катинський ліс?

а) розстрілу полонених польських офіцерів за наказом радянської влади;

б) героїчного опору радянських військ німецько-фашистським агресорам;

в) репресій польського уряду проти українського національно-визвольного руху;

г) успішного економічного розвитку Західноукраїнських земель.

593. Розв'язанню Другої світової війни сприяло:

а) політика умиротворення Гітлера, радянсько-німецьке зближення на основі пакту про ненапад та Договору про дружбу і державний кордон;

б) відмова Англії, Франції, Польщі підписати антигітлерівський договір з СРСР;

в) проголошення незалежності Карпатської України;

г) активна діяльність Комінтерну.

594. Друга світова війна розпочалася:

- а) “дивною війною ” між союзниками Польщі і Німеччини;
- б) 17 вересня 1939 р. введенням у Польщу Радянських військ;
- в) 1 вересня 1939 р. початком захоплення Німеччиною Польщі;
- г) 22 червня 1941 р. – нападом Німеччини та її сателітів на СРСР.

595. Початковий період Другої світової війни приніс українцям:

- а) міжнародне визнання їх держави і право підписувати договори з сусідніми державами;
- б) об’єднання, вперше за кілька століть, всіх українських земель в складі однієї держави;
- в) можливість демократичного розвитку всіх напрямків народного господарства і культури;
- г) перспективи здобуття української державної незалежності.

596. СРСР вступив у Другу світову війну:

- а) 17 вересня 1939 р. – початок війни з Польщею;
- б) 30 листопада 1939 р. – початок війни з Фінляндією;
- в) 22 червня 1941 р. – початок війни з Німеччиною;
- г) 1 вересня 1939 р. – початок Другої світової війни.

597. Молдовська РСР створена у:

- а) 1924 р.;
- б) 1940 р.;
- в) 1945 р.;
- г) 1939 р.

598. Підписано договір про “Дружбу і кордони” між СРСР та фашистською Німеччиною:

- а) 23 серпня 1939 р.;
- в) 28 вересня 1939 р.;
- б) 17 вересня 1939 р.;
- г) 1 вересня 1939 р.

599. Чому на початку “радянізації” Західної України українське населення краю її схвально оцінювало?

- а) спочатку насильницька радянізація торкнулась буржуазно-поміщицьких кіл, які були переважно етнічними поляками та євреями;
- б) політика радянізації відповідала політичним та соціально-економічним ідеалам населення;
- в) політика радянізації супроводжувалась соціальною демагогією;
- г) спочатку радянізація носила відверто проукраїнський національний характер.

600. Керував ОУН лідер Української військової організації:

- а) Є. Коновалець;
- в) Д. Донцов;
- б) С. Томашівський;
- г) С. Бандера.

619. З якою битвою на території України пов'язані Букринський та Лютизький плацдарми?

- а) за Донбас; б) за Київ; в) за Галичину; г) за Одесу.

620. Голокост – це знищення фашистами:

- а) євреїв; б) циганів; в) українців; г) поляків.

621. Трансністрія – це територія, яку Гітлер віддав:

- а) Румунії; б) Угорщині; в) Болгарії; г) Польщі.

622. План “Ост” передбачав перетворення України у:

- а) незалежну державу; в) протекторат Німеччини;
б) колонію Німеччини; г) автономію у складі Німеччини.

623. Коли було здійснено депортацію татар з Криму?

- а) у травні 1943 р.; в) у травні 1945 р.;
б) у травні 1944 р.; г) у травні 1946 р.

624. В якому році Закарпаття було приєднано до УРСР?

- а) у 1945 р.; б) у 1946 р.; в) у 1947 р.; г) 1944 р.

625. Коли було звільнено територію України від фашистів?

- а) 1943 р.; б) 1944 р.; в) 1945 р.; г) 1947 р.

626. 25 березня 1944 р. війська 2-го Українського фронту вийшли на кордон з:

- а) Польщею; в) Румунією;
б) Чехословаччиною; г) Угорщиною.

627. Найбільшою поразкою радянських військ у 1941-1942 роках була поразка:

- а) військ Південно-Західного фронту під Києвом;
б) під Харковом навесні 1942 р.;
в) в Криму влітку 1942 р.;
г) на Керченському півострові весною 1942 р.

628. Як проходила лінія кордону з Польщею, згідно з радянсько-польським договором про державний кордон від 16 серпня 1945 р.?

- а) 5-6 км від “лінії Арпада”;
б) 5-6 км від “лінії Манергейма”;
в) 5-6 км від “лінії Керзона”;
г) по самій “лінії Керзона”.

629. Які етнічні українські землі відійшли до Польщі за радянсько-польським договором про державний кордон від 16 серпня 1945 р.?

а) Волинь, Галичина, Надсяння, Лемківщина, Холмщина, Підляшшя;

б) Волинь, Надсяння, Лемківщина, Холмщина, Підляшшя;

в) Надсяння, Лемківщина, Холмщина, Підляшшя;

г) Західна Волинь, Західне Полісся, Надсяння і Холмщина.

630. Операція “Вісла” – це переселення українців:

а) з Польщі до Угорщини; в) по території Польщі;

б) з України в Польщу; г) з Польщі до Росії.

631. Причинами операції “Вісла” – були:

а) небажання українців Польщі переселятись до України та підтримка ними УПА;

б) небажання українців Польщі підтримувати комуністичну владу та підтримка ними УПА;

в) підтримка українцями Польщі загонів Армії Крайової;

г) розпорошення українців по території Польщі, щоб не допустити компактного проживання українців на етнічно українських землях.

632. При переході до мирного життя в 1944-1945 рр. керівники радянських і партійних органів:

а) обирались демократичним шляхом;

б) призначались вищими органами;

в) самопризначались;

г) обирались місцевим населенням.

633. Партія більшовиків України існувала на правах:

а) самостійної політичної сили;

б) обласної організації ВКП(б);

в) районної організації ВКП(б);

г) напівзалежного органу.

634. Боротьба націоналістичного підпілля проти радянської влади продовжувався до:

а) 1950 р.; б) 1954 р.; в) 1956 р.; г) до поч. 1960-х рр.

635. У 1953 р. була запроваджена обов’язкова освіта:

а) чотирирічна;

в) восьмирічна;

б) семирічна;

г) десятирічна.

636. У листопаді 1949 р. було затверджено новий прапор УРСР:

- а) червоний стяг з написом “УРСР”;
- б) червоно-блакитний (лазуровий) стяг;
- в) синьо-жовтий стяг;
- г) жовто-блакитний стяг.

637. У березні 1944 р. Верховна Рада УРСР відновила Народні Комісаріати:

- а) закордонних справ і оборони;
- б) національностей і культів;
- в) преси та економіки;
- г) освіти і науки.

638. 26 червня 1945 р. делегація УРСР на конференції Об’єднаних Націй у Сан-Франциско перебувала в ролі:

- а) держави-засновниці;
- б) держави-спостерігача;
- в) в складі єдиної делегації СРСР;
- г) майбутнього члена ООН.

639. Четвертий п’ятирічний план відбудови і розвитку народного господарства УРСР передбачав орієнтацію на:

- а) розвиток галузей легкої та харчової промисловості;
- б) розвиток важкої промисловості;
- в) збалансований розвиток всіх галузей;
- г) розвиток сільського господарства.

640. Ідеологічний наступ сталінізму – “жданівщина” – наприкінці 40-х – початку 50-х рр. ХХ ст. був викликаний:

- а) турботою про подальший розвиток радянської науки та культури;
- б) прагненням посилити контроль над суспільством у перші повоєнні роки;
- в) необхідністю показати світові високу обізнаність радянського керівництва у справах науки та культури;
- г) прагненням збудувати високоосвічене радянське суспільство.

641. Колективізація на західноукраїнських землях у повоєнний період проводилася:

- а) з деякими порушеннями статутних вимог;
- б) насильницькими методами з масовим висиланням у східні райони СРСР;
- в) з дотриманням принципу добровільності вступу селян у колгоспи;
- г) з активною пропагандою переваг колективного типу господарювання.

642. Хто почав процес десталінізації суспільства?

- а) Г. Маленков; в) П. Шелест;
б) М. Хрущов; г) Л. Мельников.

643. Причинами голоду 1946-1947 рр. були:

- а) саботаж селян; в) діяльність УПА;
б) політика влади; г) політика влади і засуха.

644. Кого з керівників комуністичної партії України Й. Ста-
лін назвав “сумнівним елементом” і звільнив у березні 1947 р. з посади
першого секретаря ЦК КПУ?

- а) В. Затонського; в) М. Хрущова;
б) С. Ковпака; г) Л. Кагановича.

645. Скасування карткової системи в 1947 р. призвело до:

- а) зменшення цін; в) ціни залишились незмінними;
б) зростання цін; г) інфляції.

646. “Радянізація” західних областей УРСР передбачала:

- а) розвиток демократії, ринкових відносин у промисловості та
сільському господарстві;
б) проведення індустріалізації та масової колективізації;
в) забезпечення довоєнних порядків;
г) збалансований розвиток усіх галузей народного господарства.

647. Рішення Львівського церковного Собору 1946 р. передбачали:

- а) ліквідацію РПЦ на західних землях;
б) ліквідацію греко-католицької церкви на західних землях;
в) “возз’єднання” УГКЦ із православ’ям і “повернення” до РПЦ;
г) співпрацю УГКЦ з РПЦ.

648. Збройна боротьба ОУН та УПА в післявоєнний період
була викликана:

- а) масовою колективізацією, депортацією населення, заборо-
ною УГКЦ;
б) голодом 1946-1947 рр., насадженням російської мови;
в) діяльністю іноземних спецслужб;
г) провокаціями МВС – МДБ.

649. Керівником збройної боротьби ОУН та УПА в 1945-1950 рр.
був:

- а) С. Бандера; б) С. Ковпак; в) Р. Шухевич; г) Й. Сліпий.

650. Хто став першим українцем, який зайняв посаду секретаря ЦК КП України у 1953 р.?

- а) М. Рильський;
- б) О. Кириченко;
- в) П. Шелест;
- г) Л. Мельников.

651. Що не відноситься до змін в сільському господарстві України в першій половині 1950-х років?

- а) збільшення державних капіталовкладень;
- б) значне підвищення заробітної плати і регулярні виплати колгоспникам;
- в) зменшена сума податку з господарств колгоспників;
- г) скасована заборгованість колгоспів за попередні роки.

652. Шкільна реформа 1958 р. не передбачала:

- а) запровадження обов'язкового вивчення національної мови;
- б) спрямування школи на політехнізацію;
- в) обов'язкової восьмирічної освіти;
- г) скорочення матеріально-технічного устаткування.

653. Центром українського “шістдесятництва” став:

- а) київський клуб творчої молоді “Сучасник”;
- б) журнал “Новый мир”;
- в) журнал “Огонёк”;
- г) український драматичний театр ім. І. Франка.

654. Десталінізація в СРСР передбачала:

- а) розширення прав союзних республік;
- б) звуження прав союзних республік;
- в) нічого не змінила в їх правах;
- г) розширення прав не набуло розвитку і не мало належного законодавчого закріплення.

655. Передача Кримської області до складу УРСР була зумовлена:

- а) кризовим станом економіки, зумовленим виселенням з Криму татар в 1944 р.;
- б) прагненням союзного керівництва відзначити 300-річчя Переяславської ради;
- в) інтересами українського народу;
- г) інтересами кримських татар.

656. В 50-х рр. ХХ ст. було збудовано каскад ГЕС на річці:

- а) Буг;
- б) Дніпро;
- в) Дністер;
- г) Дон.

657. В 50-х рр. XX ст. пріоритет надавався розвитку:
а) важкої промисловості; в) сільського господарства;
б) легкої промисловості; г) харчової промисловості.

658. Грошова реформа 1961 р. призвела до:
а) підвищення цін;
б) зниження цін на деякі промислові товари;
в) не позначилась на цінах;
г) інфляції.

659. Реорганізація МТС, проведена в 1958 р.:
а) зміцнила фінансовий становище колгоспників;
б) завдала колгоспам фінансових збитків;
в) ніяк не вплинула на стан колгоспів;
г) укріпила матеріальну базу колгоспів.

660. Аграрна політика М. Хрущова призвела до:
а) початку продажу СРСР хліба за кордон;
б) початку закупівель СРСР хліба за кордоном;
в) високих темпів розвитку сільського господарства;
г) остаточного занепаду сільського господарства.

661. В 1954 р. УРСР стала членом спеціалізованої організації ООН:
а) ЮНЕСКО; б) ФАО; в) ЮНІСЕФ; г) МОП.

662. Шкільною реформою 1958 р. запровадили обов'язкову освіту:
а) восьмирічну; в) одинадцятирічну;
б) десятирічну; г) семирічну.

663. Хто з цих вчених був видатним українським кібернетиком?
а) М. Богомолів; в) В. Глушков;
б) М. Амосов; г) О. Палладін.

664. “Шістдесятництво” – це:
а) прояв політичних форм опору різних соціальних верств населення існуючому режиму;
б) напрямок у літературі та мистецтві, який закликав до зближення з російською культурою;
в) творчий напрямок в поезії, який сповідував авангардистські огляди на літературу;
г) покоління людей творчої інтелігенції.

665. Автором роману “Вир” є:

- а) О. Довженко;
- б) М. Стельмах;
- в) Г. Тютюнник;
- г) О. Гончар.

666. Кого називають “лицарем українського відродження”?

- а) В. Симоненка;
- б) В. Некрасова;
- в) О. Довженка;
- г) В. Сосюру.

667. Хто автор трилогії “Прапороносці”?

- а) М. Стельмах;
- б) А. Малишко;
- в) О. Гончар;
- г) П. Тичина.

668. Після XX з’їзду КПРС кримських татар:

- а) реабілітували і дозволили повернутись у Крим;
- б) реабілітували, але повернутись у Крим заборонили;
- в) ніякого рішення щодо них не приймали;
- г) визнали реабілітацію недоцільною.

669. Хрущовська політика десталінізації суспільно-політичного життя:

- а) призвела до встановлення демократичного ладу в країні;
- б) мала суперечливий і незавершений характер;
- в) зазнала повного краху;
- г) дістала міжнародне визнання.

670. XX з’їзд КПРС у 1956 р. засудив культ особи:

- а) Й. Сталіна;
- б) М. Хрущова;
- в) П. Шелеста;
- г) Л. Берії.

671. У 1954 р. було запроваджено:

- а) пенсії для колгоспників;
- б) обов’язкову середню освіту;
- в) освоєння цілини;
- г) перший політ людини в космос.

672. У жовтні 1964 р. було здійснено:

- а) запуск першого супутника в космос;
- б) неосталіністський державний переворот;
- в) економічну реформу;
- г) реабілітовано політв’язнів.

673. Хто з цих поетів належить до “шістдесятників”?

- а) В. Сосюра;
- б) В. Симоненко;
- в) М. Хвильовий;
- г) О. Олесь.

674. Хто з цих діячів був дисидентом?

- а) Л. Костенко;
- б) В. Чорновіл;
- в) В. Щербицький;
- г) П. Тичина.

675. Хто автор “Поєми про море”, за яку його посмертно удостоїли Ленінської премії?

- а) О. Довженко;
- б) П. Мирний;
- в) Л. Костенко;
- г) В. Некрасов.

676. Дисиденти 22 травня відзначали день:

- а) української культури;
- б) перепоховання Т. Шевченка в Каневі;
- в) присвоєння Київському університету імені Т. Шевченка;
- г) початок дисидентського руху.

677. Українську робітничо-селянську спілку в 1959 р. створив:

- а) В. Чорновіл;
- б) Л. Лук’яненко;
- в) І. Драч
- г) М. Руденко.

678. Українська робітничо-селянська спілка ставила за мету:

- а) домогтися виходу України зі складу СРСР політичним шляхом;
- б) домогтися виходу України зі складу СРСР збройним шляхом;
- в) виступала проти виходу України зі складу СРСР;
- г) розширення прав України в складі СРСР.

679. Які риси не характерні для українського дисидентства?

- а) визначені організаційні форми;
- б) охоплення різних прошарків населення;
- в) загальноукраїнське явище, яке існувало в різних регіонах України;
- г) у національно-визвольній боротьбі доцільні будь-які методи.

680. Хто став організатором Комітету захисту Української греко-католицької церкви?

- а) Й. Тереля;
- б) В. Романюк;
- в) П. Вінс;
- г) Й. Сліпий.

681. Хто був автором збірника матеріалів про переслідування інтелігенції в Україні “Лихо з розуму”, укладеного в 1967 р.?

- а) В. Чорновіл;
- б) І. Дзюба;
- в) Є. Сверстюк;
- г) В. Мороз.

682. Кого з партійних діячів України усунули в 1972 р. з посади Першого секретаря ЦК КПУ за “економічне місництво і потурання націоналізмові”?

- а) М. Підгорного;
- б) П. Шелеста;
- в) В. Щербицького;
- г) В. Маланчука.

683. У 1976 р. була створена дисидентська організація:

- а) Українська Гельсинська група;
- б) Українська робітничо-селянська партія;
- в) товариство Лева;
- г) Українська робітничка спілка.

684. Українську Гельсинську групу очолював:

- а) генерал П. Григоренко;
- б) поет В. Стус;
- в) письменник М. Руденко;
- г) кардинал Й. Сліпий.

685. Яку течію не мав український дисидентський рух у 1976-1980 рр.?

- а) правозахисну;
- б) релігійну;
- в) національно-орієнтовану;
- г) терористичну.

686. Повна електрифікація сіл України була завершена на початку:

- а) 1960-х років;
- б) 1970-х років;
- в) 1980-х років;
- г) 1990-х років.

687. Наростання негативних явищ в економіці наприкінці 70-х на початку 80-х рр. ХХ ст. зумовлювалось:

- а) згортанням економічної реформи 1965 р.;
- б) діями “українських буржуазних націоналістів”;
- в) скороченням видобутку нафти і газу;
- г) зниженням продуктивності праці.

688. У 1979 р. вперше смертність серед сільських жителів УРСР перевищила народжуваність. Це було викликано:

- а) міграцією сільської молоді в міста;
- б) політикою влади на обмеження народжуваності;
- в) зрослим культурним і освітнім рівнем населення та скороченням народжуваності;
- г) збільшенням середньої тривалості життя.

689. В 1972 р. було запроваджено обов'язкову і безкоштовну освіту:

- а) восьмирічну; б) середню; в) семирічну; г) вищу.

690. Що означало запроваджене в 1978 р. “Удосконалення вивчення російської мови в загальноосвітніх школах республіки”?

- а) збільшення кількості українських шкіл;
б) збільшення кількості російських шкіл;
в) збереження існуючих пропорцій у шкільництві;
г) підвищення якості викладання в школах російської мови.

691. У 1983 р. було введено 15-відсоткову надбавку вчителям:

- а) англійської мови; в) української мови;
б) російської мови; г) профтехосвіти.

692. Хто автор роману у віршах “Маруся Чурай”?

- а) І. Драч; б) Л. Костенко; в) О. Забужко; г) В. Стус.

693. Нова Конституція УРСР 1978 р. затверджувала:

а) право республіканської влади на реформи у народному господарстві;

- б) керівну і спрямовуючу роль комуністичної партії;
в) курс розвитку українського суспільства;
г) необхідність побудови комунізму у всесвітньому масштабі.

694. Хто очолював АН УРСР з 1960-х років?

- а) О. Богомолець; в) Б. Пагон;
б) В. Палладін; г) П. Тронько.

695. Хто з українських поетів був посмертно удостоєний звання лауреата Державної премії УРСР в галузі літератури за 1990 р.?

- а) Ю. Литвін; в) О. Тихий;
б) В. Стус; г) В. Сосюра.

696. Яка жінка стала першим Головою Президії Верховної Ради УРСР?

- а) Л. Костенко; в) В. Шевченко;
б) М. Приймаченко; г) В. Терешкова.

697. Курс на перебудову радянського суспільства було проголошено на пленумі ЦК КПРС:

- а) квітневому 1984 р.; в) квітневому 1985 р.;
б) березневому 1986 р.; г) травневому 1984 р.

716. Українська валюта – гривня, була запроваджена у:
а) 1991 р.; б) 1993 р.; в) 1996 р.; г) 1999 р.

717. Хто був обраний Президентом України у 1999 р.?
а) П. Симоненко; в) Л. Кучма;
б) О. Мороз; г) В. Ющенко.

718. Яка некомуністична партія утворилась у 1990 р.?
а) республіканська; в) соціал-демократична;
б) соціалістична; г) ліберально-демократична.

719. Які чинники вплинули на проведення дострокових президентських і парламентських виборів 1994 р.?
а) страйки шахтарів;
б) глибокий конфлікт між Президентом та Верховною Радою;
в) поглиблення економічної кризи;
г) спроба державного перевороту в серпні 1993 р. в Росії.

720. Яка політична сила перемогла за партійними списками на парламентських виборах 2002 р.?
а) КПУ; в) Наша Україна;
б) СДПУ(о); г) СПУ.

721. Перша хвиля української еміграції була зумовлена переважно:
а) політичними чинниками; в) екологічними причинами;
б) економічними причинами; г) політикою влади.

722. Друга і третя хвилі української еміграції зумовлювались переважно:
а) політичними чинниками; в) екологічними причинами;
б) економічними причинами; г) політикою влади.

723. Членом якої міжнародної організації не є Україна?
а) ООН; в) ЄС;
б) UNICEF; г) Ради Європи.

724. Хто став першим олімпійським чемпіоном України?
а) В. Борзов; в) О. Зубрилова;
б) О. Баюл; г) С. Бубка.

725. В якому документі Україна заявила про свій без'ядерний статус?

- а) у “Декларації про державний суверенітет України”;
- б) в “Акті проголошення незалежності України”;
- в) в “Основах зовнішньої політики України”;
- г) у Конституції.

726. Між ким було ухвалено Конституційний договір 1995р.?

- а) Президентом і Верховною Радою;
- б) Президентом і Кабінетом Міністрів;
- в) Верховною Радою і Кабінетом Міністрів;
- г) Конституційним Судом і Кабінетом Міністрів.

727. Хто є джерелом влади в Україні за Конституцією:

- а) Президент;
- б) Парламент;
- в) Кабінет Міністрів;
- г) народ.

728. Державна влада в Україні здійснюється шляхом її поділу на:

- а) законодавчу – виконавчу – судову;
- б) законодавчу – президентську – судову;
- в) президентську – виконавчу – судову;
- г) парламентсько-президентську.

729. Главою держави в Україні є:

- а) Президент України;
- б) Верховна Рада України;
- в) Прем'єр-міністр.
- г) Кабінет Міністрів.

730. Крим є:

- а) суверенною республікою;
- б) національною автономією;
- в) територіальною автономією;
- г) складовою частиною Української держави.

731. Яке місто в Україні має спеціальний статус?

- а) Львів;
- б) Севастополь;
- в) Харків;
- г) Донецьк.

732. Хто зі спортсменів виборів чотири золотих олімпійських нагороди?

- а) В. Борзов;
- б) С. Бубка;
- в) Я. Клочкова;
- г) К. Серебрянська.

733. Стратегічною метою зовнішньої політики України є інтеграція України в:

- а) Євразійські структури;
- б) Євроатлантичні структури;
- в) в європейські та азійські структури;
- г) в європейському напрямку.

734. Хто переміг на президентських виборах 2004 р.?

- а) В. Янукович;
- б) В. Ющенко;
- в) Л. Кучма;
- г) О. Мороз.

735. Помаранчева революція відбулась у:

- а) жовтні-листопаді 2003 р.;
- б) листопаді-грудні 2004 р.;
- в) січні 2005 р.;
- г) березні 2006 р.

736. На парламентських виборах 2006 р. перемогли:

- а) БЮТ;
- б) Наша Україна;
- в) Партія регіонів;
- г) Соціалістична партія.

737. Після парламентських виборів прем'єр-міністром було призначено:

- а) Ю. Тимошенко;
- б) Ю. Єханурова;
- в) В. Януковича;
- г) А. Яценюка.

БЛОК 2.

(Містить питання, які передбачають розміщення відповідей у хронологічному порядку чи у певній відповідності)

738. Встановіть відповідність:

- 1) палеоліт;
- 2) неоліт;
- 3) мідно-кам'яний вік;
- 4) бронзовий вік;
- а) VI – III тис. до н.е.;
- б) IV тис. – III тис. до н.е.;
- в) близ. 1 млн р. тому – X тис. до н.е.;
- г) II – поч. I тис. до н.е.;
- д) I тис. до н.е. – I тис. н.е.

739. Розташуйте у хронологічній послідовності періоди існування прадавньої людини:

- а) неандерталець;
- б) австралопітек;
- в) кроманьйонець;
- г) пітекантроп.

740. Розташуйте у відповідності стародавні та сучасні назви річок:

1) Борисфен;	а) Дон;
2) Гіпаніс;	б) Дунай;
3) Тірас;	в) Південний Буг;
4) Танаїс;	г) Дністер;
	д) Дніпро.

741. Розташуйте грецькі міста за часом їхнього заснування у хронологічній послідовності:

- а) Ніконій, Тіра (Білгород-Дністровський), Керкенітіда (Євпаторія);
- б) Ольвія (біля суч. с. Парутине Очаківського р-ну), Пантікапей (Керч), Феодосія та ін.;
- в) Херсонес (поблизу Севастополя);
- г) Істрія (у пониззі Дунаю) та Борисфен (на о. Березань під Очаковим).

742. Розташуйте в хронологічній послідовності періоди правління руських князів:

- а) Олег; б) Аскольд; в) Святослав; г) Ігор.

743. Встановіть відповідність між подіями і датами:

1) розгром печенігів;	а) 980 р.;
2) морський похід князя Олега на Константинополь;	б) 1036 р.;
3) початок одноосібного княжіння Володимира Святославовича;	в) 907 р.;
4) заснування Києво-Печерського монастиря;	г) 1051 р.;
	д) 988 р.

744. Розташуйте події у хронологічній послідовності:

- а) реформа системи успадкування великокнязівської влади та розподіл території Русі на уділи;
- б) проголошення християнства державною релігією на Русі;
- в) з'їзд руських князів у Любечі;
- г) будівництво собору св. Софії та Золотих Воріт.

745. Встановіть відповідність між руськими князями і походами, які вони здійснювали:

1) Володимир Мономах;	а) приєднав до Київської держави червенські міста;
2) Володимир Великий;	б) здійснив походи на Болгарію;

- 3) Ярослав Мудрий; в) ініціював об'єднання руського
війська для перемоги над полов-
цями в 1103 р. на р. Молочна;
- 4) Святослав; в) здійснив в 907 і 911 рр. походи
на Константинополь;
д) відкрив першу бібліотеку.

746. Встановіть відповідність:

1) об'єднання Волинського і
Галицького князівств в єдину державу;	а) Володимир Мономах;
2) розгром Хазарського кага-
нату;	б) Роман Мстиславович;
3) заснування Київської мет-
рополії;	в) Святослав Ігоревич;
4) організація Любечського з'їз-
ду князів;	г) Ярослав Мудрий;
	д) Данило Галицький.

747. Встановіть відповідність:

1) Нестор;	а) видатний художник;
2) Іларіон;	б) знаменитий музикант, поет, співак;
3) Боян;	в) київський митрополит;
4) Алімпій;	г) давньоруський літописець;
	д) уславлений архітектор.

748. Встановіть відповідність:

1) “віри”;	а) податок з худоби;
2) “дими”;	б) чітко визначені норми податку, запро-
ваджені після древлянського повстання;
3) “повоз”;	в) штрафи за скоєні злочини;
4) “уроки”;	г) податок з окремого будинку;
	д) надання коней і транспорту.

749. Встановіть відповідність:

1) смерди;	а) селяни, які втрачали власне господарство і
попадали у тимчасову залежність від феодала;
2) закупи;	б) особисто вільні селяни, які укладали з
феодалом “ряд” – договір про найм чи займ і
відповідно з ним працювали в його гос-
подарстві;

- 3) рядовичі; в) вільні селяни, які виконували певні повинності на користь князя;
 4) челядь; г) особисто невільна частина населення, люди які перебували фактично в становищі рабів;
 д) незалежні від феодала селяни.

750. Розташуйте події в хронологічній послідовності:

- а) розорення монгольськими військами Києва;
 б) утворення Галицько-Волинського князівства;
 в) коронація Данила Галицького;
 г) боротьба за владу у Галичині Ярослава Осмомисла проти Івана Берладника.

751. Розташуйте в хронологічній послідовності періоди правління нащадків Данила Галицького:

- а) Юрій-Болеслав II; в) Андрій і Лев Юрійовичі;
 б) Лев і Юрій Даниловичі; г) Юрій Львович.

752. Встановіть відповідність:

- 1) в 1136 р. бояри цього князівства позбавили влади князя Всеволода і по суті запровадили республіканську форму правління; а) Володимиро-Суздальське;
 2) князівство, що прагнуло перебрати в Києва роль політичного і соціально-релігійного центру Русі; б) Рязанське;
 3) перше руське князівство, яке розгромили татари; в) Галицько-Волинське;
 4) князівство, яке продовжило і розвинуло традиції Київської Русі; г) Новгородське;
 д) Псковське.

753. Встановіть відповідність руських земель державам, які їх захопили на поч. XIV ст.:

- 1) Волинь, Київщина, Переяславщина, Східне Поділля; а) Угорщина;
 2) Галичина, Холмщина, Західне Поділля; б) Московська держава;
 3) Закарпаття; в) Литва;
 4) Чернігово-Сіверщина; г) Польща;
 5) Буковина; д) Молдавія;
 е) Річ Посполита.

754. Встановіть відповідність між подіями і датами:

- 1) правління Рюрика, Василька та Володимира Ростиславичів; а) 50-80 рр. XII ст.;
- 2) княжіння Ярослава Осмомисла; б) поч. 40-х рр. XII ст.;
- 3) переселення столиці Галицької землі до Галича; в) 20-і рр. XII ст.

755. Розташуйте у хронологічній послідовності віхи в діяльності засновника Галицько-Волинської держави Романа Мстиславовича:

- а) перенесення столиці в Галич;
- б) князювання в Новгороді;
- в) похід на Віслу;
- г) похід на Київ і підкорення міста.

756. Відновіть правильну послідовність князівських правлень:

- а) Ростислав; в) Роман Мстиславович;
- б) Ярослав Осмомисл; г) Володимирко.

757. Встановіть відповідність між подіями і датами в діяльності Данила Галицького:

- 1) остаточне утвердження в Галичі; а) 1245 р.;
- 2) перемога над угорським військом під Ярославлем; б) 1238 р.;
- 3) перенесення столиці Галицької землі до Галича; в) 1250 р.;
- 4) заснування міста Львова; г) 1253 р.

758. Відновіть правильну хронологічну послідовність правління наступників Данила Галицького:

- а) Юрій-Болеслав; б) Андрій і Лев; в) Юрій; г) Лев.

759. Розташуйте в хронологічній послідовності події, пов'язані з переходом Галичини до складу Польського королівства:

- а) запрошення Любарта Гедиміновича на князювання;
- б) отруєння Юрія-Болеслава;
- в) угода Казимира III з Людовіком Угорським;
- г) боротьба Польського королівства з Великим князівством Литовським за Галичину.

760. Відновіть відповідність у хронології правлень литовських князів:

- 1) Ольгерд; а) 1382-1430 р.;
- 2) Міндовг; б) 1316-1341 р.;

766. Відновіть правильну послідовність подій:

- а) Люблінська унія;
- б) заснування Запорозької Січі;
- в) приєднання до Польщі Західного Поділля;
- г) запровадження реєстрового війська.

767. Відновіть відповідність між подіями і датами:

- 1) заснування львівського Успенського братства; а) 1596 р.;
- 2) Берестейська церковна унія; б) 1580 р.;
- 3) похід запорозьких козаків під проводом Івана Підкови в Молдову; в) 1586 р.;
- 4) видання “Острозької Біблії”; г) 1577 р.

768. Відновіть правильну послідовність у формуванні українського козацтва як соціального стану:

- а) заснування Запорозької Січі;
- б) уходництво;
- в) перші відомості про козаків;
- г) організаційні заходи щодо козаків прикордонних воєвод і старост;
- д) складання козацького реєстру.

769. Привести у відповідність визначення запорозьких атрибутів:

- 1) кіш; а) військова та господарська одиниця на січі;
- 2) курінь; б) місце знаходження (ставка) кошового отамана;
- 3) клейноди; в) керівники Запорозької Січі;
- 4) старшина; г) символи – відзнаки козаків.

770. Відновіть відповідність між подіями і датами:

- 1) початок повстання Криштофора Косинського; а) 1594 р.;
- 2) молдавський похід Івана Підкови; б) 1593 р.;
- 3) початок повстання Северина Наливайка; в) 1591 р.;
- 4) битва під П’яткою; г) 1596 р.;
- 5) Солоницька битва; д) 1577 р.

771. Розташуйте історичні події в хронологічному порядку:

- а) Хотинська битва;
- б) битва під Цецорою;

- в) участь козаків у війні з Московською державою;
- г) смерть П. Сагайдачного;
- д) похід козаків на Кафу.

772. Відновіть відповідність між подіями і датами:

1) Хотинська битва;	а) 1635 р.;
2) Куруківська угода;	б) 1630 р.;
3) повстання під проводом Тараса Федоровича;	в) 1625 р.;
4) здобуття Кодака під проводом Івана Сулими;	г) 1621 р.

773. Розташуйте у хронологічній послідовності козацькі рухи поч. 90-х років XVI ст. – 30-х років XVII ст. під керівництвом:

- а) Тараса Федоровича;
- б) Марка Жмайла;
- в) Криштофа Косинського;
- г) Северина Наливайка, Григорія Лободи і Матвія Шаули;
- д) Івана Сулими;
- е) Павла Буга, Дмитра Гуні, Яцька Острянина, Карпа Скидана.

774. Відновіть відповідність між подіями і датами:

1) зруйнування фортеці Кодак запорожцями на чолі з Іваном Сулимою;	а) 1577 р.;
2) похід 20-тисячного козацького війська Петра Сагайдачного в Московію;	б) 1630 р.;
3) козацьке повстання під проводом Тараса Трясила;	в) 1618 р.;
4) Молдовський похід Івана Підкови;	г) 1635 р.

775. Відновіть відповідність топонімів (назв місцевості) і омонімів (прізвищ), які стосуються певних подій в історії України другої половини XVI – першої половини XVII ст.

1) П'ятка;	а) Іван Сулима;
2) Солониця;	б) Петро Сагайдачний;
3) Кафа;	в) Криштоф Косинський;
4) Кодацький поріг;	г) Северин Наливайко.

776. Вкажіть правильну хронологічну послідовність:

- а) утворення Богоявленського братства у Києві;
- б) відкриття єзуїтських шкіл в Україні;
- в) висвячення на митрополита Йова Борецького;
- г) поява Пересопницького Євангелія.

777. Відновіть відповідність між датами і процесами:

1) 1574 р.;	а) засновано Острозький слов'яно-греко-латинський колегіум;
2) 1576 р.;	б) видання "Апостола" початок масового книгодрукування;
3) 1586 р.;	в) видання "Грамматіки славенскія..." Мелетія Смотрицького;
4) 1618 р.;	г) відкриття школи Львівського Успенського братства.

778. Встановіть відповідність у положеннях, які стосуються розвитку української культури XVI – першої половини XVII століть:

1) освіта і шкільництво;	а) Іван Федоров;
2) друкарство;	б) Петро Могила;
3) розвиток української мови;	в) Севастьян Кленович, Петро-Русин;
4) література;	г) Лаврентій Зизаній.

779. Розташуйте в правильному хронологічному прядку переможні для війська Богдана Хмельницького битви 1648 р.:

а) під Корсунем;	в) облога Замостя;
б) на Жовтих водах;	г) під Пилявцями.

780. Відновіть де потрібно, відповідність між подіями і датами:

1) обрання Б. Хмельницького гетьманом на Січі;	а) квітень 1648 р.;
2) триумфальний в'їзд Б. Хмельницького в Київ;	б) 18 серпня 1649 р.;
3) Зборівський договір;	в) 23 грудня 1648 р.;
4) Білоцерківський договір;	г) 18 вересня 1651 р.

781. Відновіть правильну хронологію дипломатичних зусиль Б. Хмельницького:

1) Білоцерківський договір;	а) 1654;
2) Зборівський договір;	б) 1650;
3) Союз з молдавським господарем Лупулом;	в) 1649;
4) Союз з Московською державою;	г) 1651.

782. Відновіть правильну хронологію українсько-московських зв'язків періоду визвольної війни під проводом Б. Хмельницького

1) посольство в Москву С. Мужилівського;	а) 1654 р.;
2) рішення Земського собору стосовно України;	б) березень 1654 р.;

- 3) рішення козацької ради в Переяславі; в) 1649 р.;
4) посольство П. Тетері і С. Зарудного в
Москву для підписання “Статей”; г) 1 жовтня 1653 р.

783. В яких битвах особливо прославилися полковники Б. Хмельницького?

- 1) Іван Богун; а) бої на Поліссі 1649 р.;
2) Іван Золотаренко; б) Пилявецька битва 1648 р.;
3) Максим Кривоніс; в) воєнні дії в Білорусії 1654 р.;
4) Михайло Кричевський; г) битва під Берестечком 1651 р.

784. Адміністративну, військову і судову владу в козацькій державі мали:

- а) міщани; д) селяни;
б) гетьман; е) духовенство;
в) полковники; ж) козацька старшина.
г) сотники і отамани;

785. Розташуйте за старшинством такі ланки державного апарату української козацької держави, які створювалися в ході визвольної війни під проводом Б. Хмельницького:

- а) старшинська рада;
б) генеральна (загальна) козацька рада;
в) гетьман;
г) генеральна старшина;
д) полкова і сотенна старшина.

786. Відновіть хронологічну відповідність між подіями і датами:

- 1) Віленське перемир'я; а) 27 липня 1657 р.;
2) воєнні дії Івана Золотаренка в
Білорусії; б) перша половина 1657 р.;
3) переговори Б. Хмельницького
зі Швецією; в) осінь 1654 р.;
4) смерть Б. Хмельницького; г) 24 жовтня 1656 р.

787. Урядове військо Речі Посполитої очолювали:

- 1) в Корсунській битві; а) М. Калиновський;
2) в Пилявецькій битві; б) король Ян Казимир;
3) в битві під Берестечком; в) Д. Заславський;
4) в битві під Батогом; г) М. Потоцький і М. Калиновський.

788. Приведіть у відповідність подієво-наслідкові зв'язки періоду визвольної війни під проводом Б. Хмельницького:

1) бої під Збаражем і Зборовим;	а) Білоцерківська угода;
2) битва під Берестечком;	б) Зборівський договір;
3) Жванецьке протистояння;	в) воєнний союз Б. Хмельницького і Ю. Ракоці;
4) Віленське перемир'я;	г) угода Іслам-Гірея з Яном Казимиром.

789. Відновіть послідовність подій останнього періоду війни під проводом Б. Хмельницького:

- а) рішення старшинської ради в Чигирині про спадкове гетьманство;
- б) Віленське перемир'я;
- в) смерть Б. Хмельницького;
- г) воєнний союз з Ю. Ракоці (Семиграддя) і переговори зі шведами.

790. Встановіть відповідність:

1) Гадяцький договір;	а) 1660 р.;
2) Переяславський договір;	б) 1665 р.;
3) Слободищенський договір;	в) 1700 р.;
4) Московський договір;	г) 1658 р.;
	д) 1659 р.

791. Розташуйте в хронологічній послідовності:

а) Глухівські статті;	в) Берестейська унія;
б) Березневі статті;	г) Гадяцький договір.

792. Встановіть відповідність:

1) Берестейська унія;	а) 1654 р.;
2) Березневі стаття;	б) 1658 р.;
3) Гадяцький договір;	в) 1596 р.;
4) Глухівські статті;	г) 1669 р.;
	д) 1668 р.

793. Встановіть відповідність напрямків зовнішньої політики гетьманів:

1) І. Виговський;	а) намагався створити антимосковську коаліцію;
2) Ю. Хмельницький;	б) перетворення України на автономну частину Росії;

798. Встановіть відповідність:

1) Швайпольт Фіоль;	а) укладач Берестейської унії 1596 р. від православної церкви;
2) Іван Вишенський;	б) перший ректор Острозької академії;
3) єпископ Терлецький;	в) засновник першої української друкарні;
4) Герасим Смотрицький;	г) видатний український православний полеміст;
	д) знаменитий український художник.

799. Розташуйте події у хронологічній послідовності повстання:

- а) на чолі з Тарасом Федоровичем;
- б) Кшиштофа Косинського;
- в) під проводом Северина Наливайка;
- г) під проводом Гуні та Острянина.

800. Розташуйте події в хронологічній послідовності:

- а) заснування друкарні Києво-Печерського монастиря;
- б) видання першої друкованої Біблії церковнослов'янською мовою – Острозької Біблії;
- в) запровадження григоріанського календаря;
- г) заснування першої в Україні друкарні.

801. Встановіть відповідність:

1) Гадяцький договір 1658 р.;	а) повернення польській шляхті всіх маєтностей в Україні;
2) Переяславський договір 1659 р.;	б) перемир'я між Московією і Польщею на 13,5 років;
3) Слободищенський договір 1660 р.;	в) утворення незалежної держави – великого князівства Руського;
4) Московський договір 1665 р.;	г) введення залог Московського війська в Києві, Переяславі, Ніжині, Чернігові, Умані і Брацлаві;
	д) збирання податків з українських міст покладалось на московських воєвод, а надходження всіх зборів до скарбниці царя.

802. Розташуйте в хронологічній послідовності:

а) Глухівські статті;	в) Берестейська унія;
б) Березневі статті;	г) Гадяцький договір.

803. Встановіть відповідність:

1) Берестейська унія;	а) 1654 р.;
2) Березневі стаття;	б) 1658 р. ;
3) Гадяцький договір;	в) 1596 р.;
4) Глухівські статті;	г) 1669 р.;
	д) 1668 р.

804. Встановіть відповідність напрямків зовнішньої політики гетьманів:

1) І. Виговський;	а) намагався створити антимосковську коаліцію;
2) Ю. Хмельницький;	б) перетворення України на автономну частину Росії;
3) П. Орлик;	в) продовження політики Б. Хмельницького у зовнішньополітичній діяльності, спрямовану на забезпечення незалежності і територіальної цілісності;
4) І. Мазепа;	г) розширення території України за рахунок Правобережної України та степової смуги, що належала Криму та Туреччині.

805. Встановіть відповідність між гетьманами і підписаними договорами:

1) Іван Виговський;	а) Переяславський договір 1659 р.;
2) Юрій Хмельницький;	б) Московський догові 1665 р.;
3) Іван Брюховецький;	в) Гадяцький договір 1658 р.;
4) Дем'ян Многогрішний;	г) Глухівські статті 1669 р.

806. Встановіть відповідність:

1) Глухівські статті 1669 р.;	а) Україна повертається під владу Речі Посполитої на умовах Гадяцького трактату;
2) Конотопські статті 1672 р.;	б) перехід Запорозької Січі Посполитої на умовах Гадяцького трактату;
3) Слободищенський трактат 1660 р.;	в) заборона гетьманові позбавляти старшину посад і карати без згоди Старшинської ради.
4) Андрусівський договір 1667 р.	

807. Встановіть відповідність між історичними постатями:

1) Стефан Яворський;	а) київський митрополит, поборник самостійності України;
2) Йосип Нелюбович-Тукальський;	б) отаман Коша Запорозького, Герой народних легенд і переказів;
3) Іван Сірко;	в) претендент на булаву гетьмана Лівобережжя, племінник І. Брюховецького;
4) Петро Суховій;	г) український філософ, богослов, президент Святейшого Синоду в Москві.

808. Встановіть відповідність:

1) Дмитро Левицький;	а) ректор Києво-Могилянської академії;
2) Феофан Прокопович;	б) співак;
3) Степан Ковнір;	в) майстер українського бароко;
4) Максим Березовський;	г) художник;
	д) композитор.

809. Розташуйте в хронологічній послідовності:

- а) заснування Задунайської Січі;
- б) Коліївщина;
- в) третій поділ Польщі;
- г) укладання Кучук-Кайнарджийського мирного договору.

810. Розташуйте в хронологічній послідовності:

- а) початок гетьманування Кирила Розумовського;
- б) повстання гайдамаків під проводом Варлана;
- в) перший поділ Польщі;
- г) створення другої Малоросійської колегії.

811. Встановіть відповідність:

1) Пантелеймон Куліш;	а) родоначальник династії відомих цукро заводчиків;
2) Василь Капніст;	б) письменник, педагог, громадський діяч;
3) Артем Терещенко;	в) декабрист, автор “Руської правди”;
4) Йосип Гладкий;	г) здійснив таємну місію до Берліна 1791 р.;
	д) останній кошовий отаман Задунайської Січі.

812. Встановіть відповідність:

- війни;
1) завершення Національно-визвольної війни;	а) 1663-1665р.;
2) українсько-московська війна;	б) 1658-1659 р.;
3) Глухівські статті;	в) березень 1669 р.;
4) гетьманство Павла Тетері на Правобережній Україні;	г) 1664-1672 р.;
	д) вересень 1658 р.

813. Встановіть відповідність:

1) гетьманування К. Розумовського;	а) 1702 -1704 рр.;
2) національно-визвольне повстання;	б) 1750-1764 рр.;
3) Полтавська битва;	в) 1663-1665 рр.;
4) гетьманування П. Орлика;	г) 1664-1672 рр.

814. Розташуйте в хронологічній послідовності:

- а) Козацька рада на р. Коломак;
- б) Конотопська битва;
- в) підписання Конотопських статей;
- г) Московські статті.

815. Розташуйте в хронологічній послідовності правління гетьманів України:

а) Іван Брюховецький;	в) Павло Тетеря;
б) Петро Дорошенко;	г) Данило Апостол.

816. Встановіть відповідність:

- російської колегії;
1) Початок правління ІІ Мало-російської колегії;	а) 1775 р.;
2) Коліївщина;	б) 1772 р.;
3) І поділ Речі Посполитої;	в) 1764 р.;
4) ліквідація Запорозької Січі;	г) 1468 р.

817. Встановіть відповідність:

1) Д. Бортнянський;	а) ватажок опришків в Галичині;
2) К. Розумовський;	б) ватажок гайдамаків (Коліївщина);
3) О. Довбуш;	в) останній гетьман Лівобережної України;
4) М. Залізняк;	г) видатний український композитор.

818. Встановіть відповідність:

1) І. Скоропадський;	а) один з ватажків Коліївщини;
2) М. Гонта;	б) гетьман Лівобережної України;

823. Встановіть відповідність:

- Січі;
1) Заснування Нової (Підпільницької)	а) 27 червня 1709 р.;
2) Полтавська битва;	б) 1694 р.;
3) зруйнування Чортомлинської Січі;	в) 1734 р.;
4) взяття об'єднаним козацько-турецьким військом Кам'яця;	г) травень 1709 р.;
	д) серпень 1672 р.

824. Встановіть відповідність:

- ський;
1) Мелхіседек Значко-Яворський;	а) останній кошовий отаман Запорозької Січі;
2) Станіслав Понятовський;	б) останній польський король;
3) Петро Калнишевський;	в) генерал-губернатор, президент Малоросійської колегії;
4) Максим Березовський;	г) скульптор, автор скульптурних композицій собору св. Юра у Львові;
5) Йоган Пінзель;	д) ігумен отронинського монастиря, ідейний натхненник Коліївщини;
	е) композитор, один із творців українського хорового стилю в духовній музиці.

825. Розташуйте події у хронологічній послідовності:

- а) заснування Задунайської Січі;
- б) Коліївщина;
- в) третій поділ Польщі;
- г) укладення Кучук-Кайнарджийського мирного договору;
- д) початок гетьманування Кирила Розумовського;
- е) повстання гайдамаків під проводом Верлана;
- ж) перший поділ Польщі;
- и) створення другої Малоросійської колегії.

826. Встановіть відповідність:

1) Пантелеймон Куліш;	а) козак за походженням, хліботорговець і чумақ, родоначальник династії відомих цукрозаводчиків;
2) Василь Капніст;	б) письменник, педагог, учений, громадський діяч, член Кирило-Мефодіївського товариства;

- 3) Артем Терещенко; в) декабрист, очолював Гульчинську управу Південного товариства, автор “Руської правди”;
- 4) Йосип Гладкий; г) представник козацької автономістської старшини кінця XVII ст., здійснив 1791 р. таємну місію до Берліна; д) останній кошовий отаман Задунайської Січі, який перевів козацький кіш у полк Російської імперії.

827. Встановіть відповідність між програмними документами декабристських організацій та їхніми планами щодо майбутнього устрою держави:

- 1) “Руська правда” П. Пестеля; а) визволення слов’янських народів і створення їх союзу, однак Україна, як член цієї організації, не фігурує;
- 2) Конституція М. Муравйова; б) перетворення Російської імперії на республіку; право на самовизначення визнавалося лише за поляками, а інші народи імперії його не мали;
- 3) програма “Товариства об’єднаних слов’ян”; в) встановлення конституційної монархії і федеративного устрою; на території України передбачалося створити Українську, Чорноморську і Бузьку держави.

828. Встановіть відповідність:

- 1) Микола Пирогов; а) письменник, актор, режисер;
- 2) Михайло Старицький; б) хірург, науковий діяч, мислитель;
- 3) Микола Лисенко; в) композитор, піаніст, педагог, основоположник української класичної музики;
- 4) Ілля Мечников; г) живописець-пейзажист, педагог; д) біолог, патолог, імунолог, бактеріолог.

829. Розташуйте в хронологічній послідовності за часом створення:

- а) Київське генерал-губернаторство;
- б) Новоросійсько-Бесарабське генерал-губернаторство;

- в) Чернігівська та Полтавська губернії;
- г) Харківська губернія.

830. Розташуйте події в хронологічній послідовності:

- а) Ємський указ;
- б) “Весна народів”;
- в) Валувеський циркуляр;
- г) заснування Громади у Києві;
- д) вихід друком “Кобзаря”;
- е) діяльність культурно-освітнього гуртка “Руська трійця”.

831. Встановіть відповідність:

- 1) 1834 р. а) відкрито Харківський університет;
- 2) 1865 р.; б) відкрито Чернівецький університет;
- 3) 1875 р.; в) відкрито Новоросійський університет в Одесі;
- 4) 1805 р.; г) відкрито Університет Св. Володимира в Києві;
- д) відкрито Львівський університет.

832. Встановіть відповідність:

- 1) Г. Квітка-Основ'яненко; а) “Історія Русов”;
- 2) І. Нечуй-Левицький; б) “Історія Малоросії”;
- 3) І. Франко; в) “Борислав сміється”;
- 4) М. Маркевич; г) “Микола Джеря”;
- д) “Малоросійські повісті”.

833. Розташуйте події в хронологічній послідовності:

- а) заснування культурно-просвітнього товариства Просвіта;
- б) відкриття Київського університету;
- в) діяльність “Братства тарасівців”;
- г) заснування журналу “Основа”;
- д) повстання декабристів.

834. Встановіть відповідність організацій та їх програмних документів:

- 1) “Товариство об’єднаних а) “Руська правда”;
- слов’ян”;
- 2) “Південне товариство”; б) Книга буття українського народу”;
- 3) Кирило-Мефодіївське в) “Клятва об’єднаних слов’ян”;
- товариство;
- 4) “Північне товариство”; г) “Русалка Дністрова”;
- д) “Конституція”.

835. Встановіть хронологічну послідовність:

- а) скасування кріпосного права в Російській імперії;
- б) розпуск Головної Руської Ради;
- в) земська реформа в Наддніпрянській Україні;
- г) видання у Львові першої газети на українській мові “Зоря Галицька”;
- д) початок масового “ходіння в народ”.

836. Поставте в хронологічній послідовності:

- а) створення першої української політичної партії (Русько-українська радикальна партія);
- б) заснування товариства “Просвіта”;
- в) створення М. Кропивницьким першої української професійної театральної трупи;
- г) скасування кріпосного права в Австрійській імперії;
- д) створення першої української політичної партії в Наддніпрянській Україні (РУП).

837. Встановіть відповідність:

1) москвофіли;	а) виступали за утворення незалежної України, пропагували революційні методи боротьби і залучення до неї широких мас населення;
2) народовці;	б) пропагували ідею єдиної російської народності “від Карпат до Камчатки”;
3) радикали;	в) передбачали захоплення влади шляхом насильницького перевороту через збройні бунти в усій Російській імперії не без застосування методів політичного терору;
4) народники;	г) мали за мету поширення ідеї слов'янської федерації;
	д) основною метою своєї діяльності вважали розвиток української мови і культури, підвищення національної свідомості українського населення.

838. Розташуйте події у хронологічній послідовності:

- а) Жванецька битва;
- б) битва під Берестечком;
- в) битва під Батогом;

- г) Березневі статті;
- д) битва під Пилявцями.

839. Розташуйте події у хронологічній послідовності:

- а) видання альманаху “Русалка Дністрова”;
- б) відкриття Київського університету;
- в) заснування Головної руської ради;
- г) повстання селян Буковини під проводом Лук’яна Кобилиці;
- д) реформи Марії-Терезії та Йосифа II.

840. Встановіть відповідність:

1) “Лісова пісня”;	а) Пантелеймон Куліш;
2) “Інститутка”;	б) Іван Нечуй-Левицький;
3) “Чорна рада”;	в) Марко Вовчок;
4) “Кайдашева сім’я”;	г) Панас Мирний;
5) “Повія”;	д) Іван Франко;
6) “Мойсей”;	е) Леся Українка.

841. Розташуйте події у хронологічній послідовності:

- а) маніфест Миколи II, яким у країні проголошувалися громадянські свободи;
- б) початок повстання на панцернику “Потьомкін”;
- в) “справа Бейліса”;
- г) утворення Товариства українських поступовців (ТУП);
- д) урочисте відзначення в Україні сторіччя з дня народження Т. Шевченка;
- е) указ царського уряду, який започаткував столипінську аграрну реформу;
- ж) переворот 3 червня.

842. Встановіть відповідність:

1) Дмитро Донцов;	а) живописець-баталіст;
2) Федір Вовк;	б) один із найпопулярніших письменників початку XX ст.;
3) Данило Заболотний;	в) гірничий інженер, створив геологічну карту Донецького басейну;
4) Микола Самокиш;	г) український антрополог, етнограф і археолог;

- 5) Володимир Вінниченко; д) аналітик і мислитель, відстоював ідею політичного відокремлення від Росії та підтримання Австро-Угорщини у майбутній війні;
- 6) Леонід Лутугін; е) лікар-епідеміолог, брав участь у боротьбі з епідеміями чуми, холери та інших інфекційних хвороб у багатьох країнах світу.

843. Встановіть відповідність:

1) Микола Аркас;	а) видатна українська актриса;
2) Кириак Костанді;	б) український композитор-новатор;
3) Станіслав Людкевич;	в) видатна українська оперна співачка;
4) Соломія Крушельницька;	г) художник, очолював “Товариство південноросійських художників”;
5) Марія Заньковецька;	д) культурно-освітній діяч, один із засновників “Просвіти” у Миколаєві, автор популярної “Історії України-Русі”.

844. Розташуйте в хронологічній послідовності основні події революції 1905-1907 рр.:

- “кривава неділя”;
- повстання на крейсері “Очаков”;
- повстання на панцернику “Потьомкін”;
- збройні повстання в Олександрівську, Харкові та Донбасі.

845. У 1907 р. створив український стаціонарний професійний театр:

1) у Чернігові	а) М. Садовський;
2) у Полтаві	б) І. Карпенко-Карий;
3) у Києві	в) П. Саксаганський;
4) у Єлисаветграді	г) М. Лисенко.

846. Розташуйте події в хронологічній послідовності:

- Маніфест Миколи II, яким у Росії проголошувались громадянські свободи;
- переворот 3 червня;
- утворення Товариства українських поступовців;
- справа Бейліса;
- повстання на панцернику “Потьомкін”;
- указ царського уряду про започаткування реформи П. Столипіна.

847. Встановіть хронологічну послідовність:

- а) початок “Брусилівського прориву”;
- б) створення Союзу визволення України;
- в) проголошення автономії Галичини;
- г) заснування організації “Юнацька спілка”;
- д) зречення престолу Миколи II.

848. Встановіть відповідність:

- 1) 4 березня 1917 р.; а) проголошення України автономією в складі Росії;
- 2) 6-8 квітня 1917 р.; б) створення першого українського уряду – Генерального Секретаріату;
- 3) 10 червня 1917 р.; в) переговори Центральної Ради з Тимчасовим урядом;
- 4) 15 червня 1917 р.; г) проголошення створення Центральної Ради;
- д) зібрання Українського Національного Конгресу.

849. Встановіть хронологічну послідовність:

- а) повстання робітників заводу “Арсенал”;
- б) початок Першої світової війни;
- в) Корніловський заколот;
- г) утворення Української Центральної Ради;
- д) переїзд Народного Секретаріату з Харкова до Києва.

850. Встановіть хронологічну послідовність:

- а) відкриття університету в Кам’янці-Подільському;
- б) запровадження єдиної загальноосвітньої трудової семирічної школи;
- в) початок будівництва Київської кіностудії;
- г) заснування Нового драматичного театру ім. І. Франка.

851. Встановіть відповідність:

- 1) О. Ляпунов; а) фізіолог, засновник російської фізіологічної школи;
- 2) М. Бекетов; б) мікробіолог, один із засновників другої у світі бактеріологічної станції для щеплення проти сказу;
- 3) М. Гамалія; в) відомий український математик;
- 4) М. Авенаріус; г) засновник фізичної хімії;
- д) фізик, засновник школи молекулярної фізики.

852. Встановіть хронологічну послідовність:

- а) створення Української військової організації (УВО);
- б) здобуття Закарпаття автономії;
- в) створення УНДО;
- г) приєднання Закарпаття до Чехо-Словаччини;
- д) створення Організації українських націоналістів.

853. Встановіть хронологічну послідовність:

- а) перенесення української столиці з Харкова в Київ;
- б) закон про охорону соціалістичної власності (“закон про п’ять колосків”);
- в) перехід до форсованої індустріалізації;
- г) процес СВУ;
- д) ліквідація національних районів, національних сільських і містечкових рад.

854. Встановіть відповідність:

1) М. Драгоманов;	а) письменник, актор і режисер;
2) В. Антонович;	б) підприємець, меценат, засновник династії цукрозаводчиків;
3) М. Старицький;	в) живописець-баталіст, педагог;
4) М. Терещенко;	г) публіцист, історик, філософ, громадський діяч;
	д) історик, археолог, етнограф.

855. Встановіть відповідність українських партій початку ХХ ст. та їхніх цілей:

1) Українська радикальна партія (УРП);	а) конституційна монархія, земельні реформи, автономія в складі Росії;
2) Українська соціал-демократична робітничая партія (УСДРП);	б) “Україна для українців”, виступали за утворення незалежної української держави, орієнтуючись на інтелігенцію;
3) Народна українська партія (НУП);	в) орієнтувались на селян і робітників, вимагали автономії для України;
4) Українська соціал-демократична спілка (“Спілка”);	г) прагнули виражати інтереси всіх робітників України незалежно від їх національності, влилась у меншовицьку фракцію РСДРП;
	д) виступали за збереження царської влади, єдину і неподільну Росію.

856. Встановіть відповідність:

1) I Універсал	а) проголошував незалежність України;
2) II Універсал;	б) проголошував військовий стан в країні через наступ більшовицьких військ;
3) III Універсал;	в) проголошував створення Української Народної Республіки;
4) IV Універсал;	г) проголошував автономію України;
д) проголошував введення української автономії відкладалось до скликання Всеросійських Установчих зборів.

857. Встановіть відповідність:

1) В. Вернадський;	а) історик, громадсько-культурний діяч;
2) В. Винниченко;	б) авіаконструктор, один з фундаторів вітчизняної авіації;
3) І. Сікорський;	в) вчений, громадсько-політичний діяч, перший президент УАН;
4) М. Волошин;	г) письменник, публіцист, громадсько-політичний діяч;
д) поет, критик, художник, перекладач.

858. Встановіть відповідність:

1) більшовицький переворот у Петрограді;	а) 1 липня 1920р.;
2) початок переговорів у Брест-Литовську;	б) 25 жовтня (7 листопада) 1917 р.;
3) Ризький мир з Польщею;	в) 9 грудня 1917 р.;
4) утворення Директорії;	г) 18 березня 1921 р.;
	д) 13-14 листопада 1920 р.

859. Встановіть відповідність:

1) Є. Патон;	а) композитор, диригент, педагог, громадський діяч;
2) Ю. Кондратюк;	б) вчений-винахідник, розробник теорій космічних польотів;
3) Л. Ландау;	в) письменник, державний і громадський діяч;
4) Р. Глієр;	г) фізик, дослідник кінетичної теорії плазми;
д) засновник Інституту електрозварювання ВУАН.

860. Встановіть хронологічну послідовність подій:
а) бої Українських січових стрільців на горі Лисоня;
б) заснування організації “Юнацька спілка”;
в) страйки робітників на Катеринославщині та в Миколаєві;
г) репресії російської окупаційної адміністрації в Галичині.

861. Встановіть хронологічну послідовність:
а) бій під Крутами;
б) з’їзд Рад у Харкові;
в) проголошення незалежності УНР;
г) початок наступу більшовицьких російських військ на Київ.

862. Встановіть хронологічну послідовність:
а) вступ польської армії і військ УНР в Київ;
б) “другий Зимовий похід”;
в) відкриття Української Академії наук;
г) проголошення автокефалії Української православної церкви.

863. Встановіть хронологічну послідовність:
а) “перший Зимовий похід”;
б) окупація польськими військами Східної Галичини;
в) переворот П. Скоропадського і утвердження гетьманату;
г) ультиматум Керзона.

864. Встановіть хронологічну послідовність:
а) запровадження НЕП;
б) саморозпуск УКП;
в) затвердження автокефалії УПЦ;
г) масові страйки та повстання в Україні проти комуністичної політики.

865. Встановіть відповідність між західноукраїнськими політичними організаціями і їхнім ставленням до Першої світової війни:

1) кадетська партія;	а) вимагали автономії для України і проголошували нейтралітет українців у Першій світовій війні;
2) Товариство українських поступовців;	б) закликали до здобуття незалежності України;
3) СВУ;	в) закликали до створення самостійної української держави на українських теренах, які знаходяться в складі Росії та західноукраїнської автономії у вигляді коронного краю;

- 4) Національно-демократична і Радикальна партії; г) не визнавали Першу світову війну приводом до національної боротьби; д) закликали до автономії України у складі Росії та, відповідно, участі українців у війні на боці Антанти.

866. Встановіть відповідність українських партій Наддніпрянської України і ставлення до земельного питання і долі України на початку ХХ ст.:

1) Українська партія соціалістів-революціонерів;	а) виступали за приватну власність і хуторянське господарство, схильні визнати необхідність незалежності України;
2) Українська соціал-демократична робітничка партія;	б) за глибоку аграрну реформу при збереженні приватної власності, парламентську українську республіку у федеративній Росії;
3) Українська партія соціалістів-федералістів;	в) за вирішення земельного питання в інтересах селянства і автономію у федеративній Росії;
4) Українська демократична хліборобська партія;	г) за ліквідацію поміщицького землеволодіння і за автономію в складі Росії;
д) за націоналізацію поміщицьких, церковних, монастирських земель та входження до складу соціалістичної Росії.

867. Встановіть відповідність українських політичних партій та їх лідерів:

1) УПСР;	а) М. Міхновський;
2) УСДРП;	б) М. Грушевський, В. Голубович;
3) УПСФ;	в) В. Винниченко, С. Петлюра;
4) УНП;	г) А. Ніковський, Д. Дорошенко;
	д) П. Христюк, М. Порш, С. Єфремов.

868. Встановіть події у хронологічному порядку:

- а) З'їзд народів у Києві;
- б) Всеукраїнський Національний конгрес;
- в) II Універсал Центральної Ради;
- г) Маніфест РНК до українського народу.

869. Встановіть відповідність між особами і посадами, які вони займали:

1) Дмитро Вітовський;	а) очільник Польської організації військової;
2) Кость Левицький;	б) Наказний отаман Української Національної Ради;
3) Євген Петрушевич;	в) Голова Тимчасового Державного Секретаріату;
4) Юзеф Пілсудський;	г) Президент ЗУНР;
д) керівник Української Галицької армії.

870. Встановіть відповідність між особами і посадами, які вони обіймали:

1) Х. Раковський;	а) керівник Народного секретаріату освіти;
2) Н. Махно;	б) генерал білогвардійської армії Денікіна;
3) В. Затонський;	в) Голова Всеукраїнського революційного комітету;
4) Г. Петровський;	г) керівник Революційно-повстанської армії України;
д) перший Голова Галицького ревкому, очолював Народний секретаріат освіти.

871. Встановіть відповідність:

1) Д. Греве;	а) історик і сходознавець;
2) А. Кримський;	б) видатний український графік;
3) Г. Нарбут;	в) видатний математик;
4) В. Маковський;	г) засновник вітчизняної школи газотурбобудування;
д) видатний український хірург.

872. Розташуйте події в хронологічній послідовності:

- затвердження нової Конституції УРСР;
- початок другої п'ятирічки;
- хлібозаготівельна криза;
- справа СВУ.

873. Встановіть відповідність:

1) С. Єфремов;	а) митрополит УАПЦ;
2) В. Липський;	б) керівник державного драматичного театру ім. І. Франка;
3) Г. Юра;	в) видатний ботанік;
4) В. Липківський;	г) видатний мовознавець, історик;
	д) відомий скульптор.

874. Встановіть хронологічну відповідність:

1) 28 грудня 1920 р.;	а) утворення СРСР;
2) 30 грудня 1922 р.;	б) підписання союзного договору між РСФФР і УСРР;
3) 31 січня 1924 р.;	в) прийняття Конституції СРСР;
4) грудень 1925 р.;	г) проголошення курсу на індустріалізацію;
	д) перейменування УСРР на УРСР.

875. Встановіть відповідність професіям послідовників стаханівського руху:

1) М. Демченко;	а) коваль Горьківського заводу;
2) О. Бусигін;	б) машиніст депо;
3) П. Кривоніс;	в) бригадир тракторної бригади;
4) І. Гудов;	г) верстатобудівник;
	д) шахтар.

876. Встановіть відповідність:

1) 1937 р.;	а) введення в дію Дніпрогесу;
2) 1938 р.;	б) процес СВУ;
3) 1932 р.;	в) завершення колективізації в Україні;
4) 1930 р.;	г) постанова РНК УРСР про обов'язкове вивчення російської мови в українських школах;
	д) початок індустріалізації.

877. Розташуйте події в хронологічній послідовності:

- а) введення паспортної системи в СРСР;
- б) Шахтинська справа;
- в) наймасовіші репресії сталінського режиму;
- г) початок "стаханівського руху".

878. Встановіть відповідність західноукраїнських земель і держав, які ними володіли в 20-30-х рр. ХХ ст.:

1) Закарпаття;	а) Радянська Україна;
2) Східна Галичина, Західна Волинь, Західне Полісся;	б) Румунія;

884. Встановіть хронологічну послідовність:

- а) створення Українського штабу партизанського руху;
- б) початок Сталінградської битви;
- в) підписання Японією акту про капітуляцію;
- г) депортація кримських татар.

885. Встановіть відповідність:

1) оборона Києва;	а) 50 діб;
2) оборона Одеси;	б) 73 доби;
3) оборона Севастополя;	в) 72 доби;
4) Курська битва;	г) 250 діб;
	д) 110 діб.

886. Поставте події в хронологічній послідовності:

- а) операція “Вісла”;
- б) остаточне формування території УРСР;
- в) договір чехословацького і радянського урядів стосовно Закарпаття;
- г) випуск перших українських автобусів – ЛАЗів.

887. Розташуйте події в хронологічному порядку:

- а) загибель керівника УПА Р. Шухевича;
- б) призначення О. Кириченка на посаду секретаря ЦК КПУ;
- в) початок “холодної війни”;
- г) остаточна перемога “лисенківщини” над опонентами-генетиками.

888. Встановіть хронологічну послідовність:

- а) визволення від фашистської окупації Закарпаття;
- б) оборона Києва;
- в) Карпатський рейд С. Ковпака;
- г) створення Української Повстанської Армії.

889. Встановіть хронологічну послідовність:

- а) падіння “Східного валу”;
- б) звільнення від фашистської окупації Проскурова;
- в) звільнення Харкова;
- г) звільнення Дрогобича;
- д) звільнення Києва.

890. Встановіть відповідність:

1) голова Українського штабу партизанського руху;	а) Я. Стецько;
2) голова Української повстанської армії;	б) М. Кузнецов;
3) керівник партизанського з'єднання;	в) Р. Шухевич;
4) легендарний розвідник;	г) Т. Строчак;
	д) С. Ковпак.

891. Встановіть відповідність:

1) операція “Багратіон”;	а) наступальна операція радянської армії, яка завершила визволення України;
2) операція “Вісла”;	б) операція зі звільнення Білорусії та Західної України;
3) Східно-Карпатська операція;	в) насильницьке розселення етнічних українців по території Польщі;
4) Яссько-Кишинівська операція;	г) наступальна операція, внаслідок якої була звільнена Ізмаїльська обл.;
	д) операція з визволення Кавказу.

892. Встановіть хронологічну послідовність:

- а) скасування карткової системи розподілу продуктів у повоєнний період;
б) ліквідація УГКЦ;
в) передача Кримської області до складу УРСР;
г) конференція у Сан-Франциско і заснування ООН.

893. Встановіть відповідність:

1) Й. Сліпий;	а) видатний педагог;
2) В. Сухомлинський;	б) митрополит, очолював УГКЦ;
3) П. Вірський;	в) хореограф, реформатор сценічного танцю;
4) В. Некрасов;	г) видатний майстер театральної сцени;
	д) письменник, автор книги “В окопах Сталінграду.”

894. Встановіть хронологічну послідовність:

- а) перша післявоєнна хвиля арештів української інтелігенції, працівників культури, письменників, журналістів;
б) початок освоєння цілих і перелогових земель Казахстану, Алтаю і Сибіру;

- в) військове придушення демонстрації робітників в Новочеркаську;
- г) XX з'їзд КПРС, на якому вперше пролунала критика культу Сталіна.

895. Встановіть відповідність:

1) В. Ремесло;	а) керівник Спілки письменників України;
2) П. Тронько;	б) літературний критик, перебував у засланні;
3) Ю. Ілленко;	в) академік, керівник видання 26-томної "Історії міст і сіл України";
4) І. Світличний;	г) селекціонер, очолював Миронівський науково-дослідний інститут;
	д) відомий український кінорежисер, зачинатель українського поетичного кіно.

896. Встановіть хронологічну послідовність:

- а) введення "сухого закону" в СРСР;
- б) Всеукраїнський референдум щодо Акту проголошення незалежності України;
- в) студентське голодування у Києві;
- г) Перший з'їзд народних депутатів СРСР.

897. Встановіть відповідність:

1) 24 серпня 1991 р.;	а) запровадження нової національної валюти – гривні;
2) 28 червня 1996 р.;	б) прийняття Конституції України;
3) 1 грудня 1991 р.;	в) Акт проголошення незалежності України;
4) 16 листопада 1994 р.;	г) Україна приєдналась до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї;
	д) Всеукраїнський референдум з визнання незалежності України.

898. Поставте події в хронологічній послідовності:

- а) доповідь Хрушова "Про культ особи Сталіна і його наслідки";
- б) передача Криму до складу УРСР;
- в) Карибська криза;
- г) хвиля повстань в'язнів ГУЛАГу.

899. Встановіть відповідність подій та їх наслідків:

1) грошова реформа 1961 р.;	а) русифікація освіти;
2) критика культу особи та політика десталінізації;	б) розстріл робітничої демонстрації у Новочеркаську;
3) реформування аграрного комплексу України;	в) виникнення українського “шістдесятництва”;
4) шкільна реформа 1958 р.;	г) початок закупівлі хліба за кордоном;
	д) покращення добробуту громадян.

900. Розташуйте події у хронологічній послідовності:

- а) запуск першого штучного супутника;
- б) суд над членами Української робітничо-селянської спілки;
- в) здійснення державного перевороту;
- г) шкільна реформа.

901. Встановіть хронологічну відповідність:

1) 1970-1972 рр.;	а) міліція розігнала мирне зібрання біля пам’ятника Т. Шевченку;
2) 1965 р.;	б) суд у Львові над членами дисидентської організації – “Української робітничо-селянської спілки”;
3) 1976 р.;	в) видання “самвидавського” журналу “Український вісник”;
4) 1967 р.;	г) перша велика хвиля арештів українських дисидентів;
	д) утворення Українсько Гельсинської спілки.

902. Встановіть хронологічну послідовність:

- а) прийняття нової Конституції СРСР;
- б) зміщення з посади першого секретаря ЦК КП України П. Шелеста;
- в) прийняття Продовольчої програми СРСР;
- г) відкриття в Києві Палацу культури “Україна”.

903. Поставте події у хронологічній послідовності:

- а) початок перебудови;
- б) проголошення незалежності Литви;
- в) обрання М. Горбачова генеральним секретарем ЦК КПРС;
- г) катастрофа на Чорнобильській АЕС.

- 904.** Поставте події в хронологічній послідовності:
- а) приєднання України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї;
 - б) “касетний скандал” та політична криза в Україні;
 - в) прийняття України до Ради Європи;
 - г) запровадження національної валюти – гривні.

- 905.** Встановіть хронологічну послідовність:
- а) Помаранчева революція;
 - б) політична реформа в Україні;
 - в) обрання Президентом України В. Ющенка;
 - г) відставка уряду Ю. Тимошенко.

БЛОК 3.
(Містить питання, які передбачають
кілька правильних відповідей)

- 906.** Позначте риси, характерні для “неолітичної революції”:
- а) виникнення родоплемінного ладу;
 - б) розведення свиней, корів, овець, кіз;
 - в) перехід від збиральництва до землеробства;
 - г) поява релігійних вірувань (тотемізму, магії, анімізму);
 - д) початок виготовлення керамічного посуду;
 - е) виникнення рибальства;
 - ж) винахід лука і стріл.
- 907.** Для періоду князювання Ольги характерні такі риси:
- а) запровадження нових порядків збирання податків;
 - б) проголошення християнства державною релігією;
 - в) проведення судової реформи;
 - г) у проведенні зовнішньої політики надавала переваги мирним засобам перед військовими;
 - д) розвивала міжнародні відносини з європейськими державами.
- 908.** Збірник законів “Правда Ярославичів” містив такі положення:
- а) розміри данини на користь княжих дружинників;
 - б) зберігалось право родичів на кровну помсту за вбивство;
 - в) скасовувалась кровна помста за вбивство і замінювалась на грошовий штраф;
 - г) зменшувалась відповідальність за порушення законів;

- д) збільшувався розмір штрафів за завдання шкоди власності;
- е) частково захищались права залежних селян та майнові інтереси селян.

909. У чому полягає історичне значення Київської Русі?

- а) вперше об'єднала всі східнослов'янські племена в одну державну організацію;
- б) стала колыскою Московської держави, яка продовжила руські традиції;
- в) сприяла виникненню в слов'ян писемності;
- г) сприяла поширенню авторитету східних слов'ян, про що свідчать широкі міжнародні зв'язки Київської Русі;
- д) спадок Київської Русі – це здобуток лише українського народу;
- е) Київська Русь захистила Європу від кочових орд Сходу.

910. Роман Мстиславович як засновник і правитель Галицько-Волинської держави вирішив такі завдання:

- а) зайняв володимирський стіл 1173 року.;
- б) здолав боярську опозицію;
- в) прийняв королівську опозицію;
- г) розгромив половців і Литву.

911. Галицька земля в XII ст. – це міста:

- а) Володимир;
- б) Звенигород;
- в) Ізяслав;
- г) Перемишль;
- д) Тербовля;
- е) Острог;
- ж) Лучеськ.

912. До діяльності Данила Галицького має відношення:

- а) утворення Галицько-Волинської держави;
- б) набуття королівського статусу;
- в) заснування нових міст;
- г) перемога під Ярославлем;
- д) керівництво обороною Києва від монголів;
- е) звільнення України від монгольської залежності.

913. Вказати пункти, які стосуються політики Данила Галицького стосовно монголів:

- а) зв'язки з папою Інокентієм IV;
- б) перемога під Ярославлем;
- в) переговори з Бурундаєм;
- г) коронування в Дорогочині.

914. До факторів успішного включення українських земель до складу Великого князівства Литовського належать такі пункти:

- а) звільнення від монгольської залежності;
- б) чисельна перевага литовців;
- в) збереження старої удільної системи;
- г) призначення намісників;
- д) дотримання принципу “старовини не рушити, новин не вводити”.

915. Які із названих процесів мають відношення до історії Криму:

- а) автономія Шипинської землі;
- б) утворення династії Гіреїв;
- в) пограбування Києва в 1482 р.;
- г) війна та перемир’я з Московською державою в перші десятиліття в XVI ст.

916. До складних умов розвитку культури України у XIV–XVI ст. можна віднести:

- а) роз’єднання українських земель;
- б) відсутність шкіл вищого типу;
- в) навчання в університетах Європи;
- г) збереження самобутніх рис.

917. Магдебурзьке право – це:

- а) право міст на самоврядування;
- б) виникнення і розвиток в містах торгівлі і ремесел;
- в) вибори магістрату, призначення війта;
- г) надання грамоти жителям із міста Магдебурга;
- д) право феодалів на володіння містом;
- е) один із видів прав вільних міських общин у середньовіччі.

918. До змісту і наслідків Люблінської унії відноситься:

- а) поява першого Литовського статуту;
- б) об’єднання більшості українських земель в одній державі;
- в) з’явилася держава з виборним королем, спільним сеймом, спільною зовнішньою політикою;
- г) зміни в адміністративному управлінні і судовій системі;
- д) Литва мала такі самі права, як і українські території.

919. Після утворення Речі Посполитої в Україні були наступні воєводства:

- а) Руське;
- б) Володимирське;
- в) Белзьке;
- г) Волинське;
- д) Подільське;
- е) Брацлавське;
- ж) Чернігівське;
- и) Київське.

920. До появи уніатської (греко-католицької) Церкви в Україні причетні наступні церковні діячі:

- а) Іпатій Потій;
- б) Петро Могила;
- в) Кирило Терлецький;
- г) Михайло Рогоза;
- д) Йов Борецький.

921. Берестейська церковна унія передбачала:

- а) визнання верховенства Риму і підпорядкування Папі римському;
- б) перехід на латинську мову в богослужінні;
- в) визнання деяких католицьких догматів;
- д) збереження православної обрядності.

922. З діяльністю князя Дмитра Вишневецького пов'язані наступні події:

- а) складання козацького реєстру;
- б) побудова фортечного укріплення на Хортиці;
- в) перебування на службі московського царя і походи на Крим;
- г) козацький похід на Молдову в 1563 р.;
- д) козацький похід на Молдову в 1577 р.

923. До запорозької військової старшини належали:

- а) військовий полковник;
- б) кошовий отаман;
- в) військовий писар;
- г) військовий суддя;
- д) бунчуковий товариш;
- е) військовий осавул;
- ж) курінні отамани;
- и) джури.

924. Які іноземці писали про Україну XV–XVI ст.:

- а) Амвросій Контаріні;
- б) Плано Карініні;
- в) Михайло Литвин;
- г) Еріх Лесота;
- д) Брез де Віженер;
- е) Гійом Левассер де Боплан.

925. Які міста-фортеці були об'єктом нападу під час морських походів запорожців в перші два десятиліття XVII ст.?

- а) Акерман;
- б) Варна;
- в) Кілія;
- г) Херсонес;
- д) Кафа;
- е) Синоп;
- ж) Бахчисарай.

926. Що належить до життєпису Петра Конашевича-Сагайдачного?

- а) походив із шляхти Самбірського повіту;
- б) був деякий час невольником на турецькій галері;

- в) був організатором тріумфальних морських походів козаків;
- г) навчався в Острозькому колеґіумі;
- д) брав участь у війні з Московією;
- е) підтримував уніатську церкву.

927. Відновлення у 1620 р. київської православної митрополії відбулося за участю:

- а) короля Жигмонда (Сигізмунда) III;
- б) гетьмана П. Сагайдачного;
- в) Єрусалимського патріарха Феофана;
- г) Йова Борецького;
- д) Петра Могили.

928. Що із переліченого має стосунок до історії Закарпатської України?

- а) слободи;
- б) білі хорвати;
- в) жупи;
- г) курені;
- д) немеші;
- е) опришки;
- ж) воєводи.

929. У пізньому середньовіччі на Україні селилися:

- а) араби;
- б) волохи;
- в) німці;
- г) китайці;
- д) євреї;
- е) вірмени.

930. Слобідська Україна – це землі нинішніх областей:

- а) Полтавської;
- б) Сумської;
- в) Харківської;
- г) частини Воронезької, Курської;
- д) частини Чернігівської;
- е) частини Донецької і Курської областей.

931. Діяльність братств кін. XVI – поч. XVII ст. мала певний зв'язок з ідеями Реформації, бо вони:

- а) виступали проти зловживання вищого духовенства;
- б) відмовлялися від традиційних богослужінь;
- в) хотіли бачити церкву загальнодоступною і мати можливість заміни поганих священників;
- г) розгортали широку релігійно-освітню діяльність.

932. Греко-католицьку (уніатську) церкву очолювали:

- а) Михайло Рогоза;
- б) Петро Могила;
- в) Іпатій Потій;
- г) Йосиф Рутський;
- д) Йов Борецький.

933. Що із переліченого належить до життєпису Петра Могили?

- а) походив із роду молдавського господаря;
- б) належав до знатного українського князівського роду;
- в) брав участь у битві під Цецорою і Хотиним;
- г) мав сан архімандрита Києво-Печерської лаври;
- д) мав сан Митрополита Київського;
- е) був духовним наставником Богдана Хмельницького.

934. Культурно-освітні заходи і церковна реформа Петра Могили – це:

- а) видання “Требника” і “Православного ісповідання віри”;
- б) створення школи при Київському Богоявленському братстві;
- в) створення Києво-Могилянської колегії;
- г) подолав право патронату магнатів над церквами у межах їхніх володінь;
- д) створення Київського патріархату;
- е) створення Духовної консисторії.

935. Ідею створення єдиної помісної православної Церкви в Україні в першій половині XVII ст. підтримували:

- а) король Владислав IV;
- б) Мелетій Смотрицький;
- в) Михайло Рогоза;
- г) Йосиф Рутський.

936. Провісниками гуманізму в Україні XVI – поч. XVII ст. були:

- а) Юрій Дрогобич;
- б) Іван Вишенський;
- в) Павло Русин;
- г) Станіслав Оріховський.

937. До причин визвольної війни під проводом Б. Хмельницького слід віднести:

- а) обмеження прав козацтва;
- б) бажання Б. Хмельницького помститися за особисту кривду;
- в) посилення соціального гніту;
- г) релігійні утиски.

938. Які пункти містилися в Зборівському договорі 1649 р.?

- а) козацькою територією вважалася територія колишніх Київського, Брацлавського і Чернігівського воєводств;
- б) козацькою територією вважалася територія колишнього Київського воєводства;
- в) кількість реєстрового війська – 40 тис.;
- г) кількість реєстрового війська – 20 тис.;
- д) Київський православний митрополит став членом сейму;
- е) магнати і шляхта повертали собі колишні маєтки.

939. До вищої влади козацької держави належали:

- а) сотники;
- б) козацька рада;
- в) генеральна старшина;
- г) гетьман;
- д) війт.

940. До атрибутів козацької держави (Гетьманщини) відносилися:

- а) полки, сотні, курені;
- б) воєводи і старости;
- в) Генеральний військовий суд;
- г) м. Чигирин;
- д) губернії;
- е) старшинські ради;
- ж) кошовий отаман.

941. До битви під Берестечком 1651 р. мають відношення наступні положення:

- а) полонення ханом Б. Хмельницького;
- б) відхід козацької армії через болото;
- в) бій за греблю через р. Ікву;
- г) засідка в урочищі Горохова Діброва.

942. До сподвижників Б. Хмельницького належали:

- а) Іван і Данило Виговські;
- б) Іван Сулима;
- в) Максим Кривоніс;
- г) Іван Богун;
- д) Михайло Кричевський;
- е) Яків Остряниця (Острянин);
- ж) Іван і Данило Нечаї.

943. У ході визвольної війни-революції Б. Хмельницький вів переговори з наступними правителями:

- а) кримським ханом;
- б) французьким королем;
- в) молдавським господарем;
- г) турецьким султаном;
- д) Семиградським (угорським) князем;
- е) німецьким імператором.

944. До рішення козацької Ради в Переяславі 1654 р. мають пряме відношення:

- а) молдавські походи Б. Хмельницького;
- б) рішення про протекцію від Романових;
- в) битва під Батогом;
- г) складання присяги;
- д) Березневі (московські) статті.

- 945.** У “Статтях Богдана Хмельницького” містилися такі положення:
- а) гетьмана і старшину обирає козацька рада;
 - б) українська адміністрація повністю підпорядковується царю;
 - в) чисельність козацького війська становила 60 тис.;
 - г) збирання податків покладалося на український скарб.

946. До заключного періоду визвольної війни під проводом Б. Хмельницького мають відношення такі події:

- а) битва під Берестечком;
- в) битва під Городком;
- б) битва під Охматовим;
- г) союзницькі воєнні дії Ю. Ракоці.

947. До Віленського перемир'я 1656 р. мають відношення наступні події:

- а) успіхи московських і українських союзних військ в Західній Україні та Білорусії;
- б) успішні дії Швеції проти Польщі;
- в) пропозиції коронування Олексія Михайловича;
- г) створення Б. Хмельницьким нової антипольської коаліції.

948. Під час російсько-турецької війни 1768-1774 рр.:

- а) українська територія безпосередньо прилягала до театру воєнних дій;
- б) воєнні дії велися безпосередньо на українській території;
- в) Туреччина отримала перемогу над Росією при Хотині;
- г) Росія розгромила турецький флот у Чесменській битві;
- д) місцеве населення України не залучалось до будівництва фортець, мостів і переправ;
- е) у воєнних діях активну участь брало українське козацтво.

949. На українських землях у складі Російської імперії:

- а) поширювався загальноімперський адміністративний устрій;
- б) зберігалася національна самобутність українського народу;
- в) існував поділ на воєводства і повіти;
- г) було ліквідовано полково-сотенний устрій.

950. Вкажіть характерні риси розвитку української літератури другої половини XVIII ст.:

- а) поширення релігійно-моральних віршів;
- б) початок переходу до народно-розмовної мови;
- в) початок виходу друкованих збірників із записами народних мелодій;
- г) розповсюдження билин та дум;
- д) розповсюдження сатиричних віршів;
- е) написання “Слова о полку Ігоревім”.

951. Вкажіть, що з поданого переліку не стосується російсько-турецької війни:

- а) битва на р. Ларга;
- б) морський бій в Чисменській бухті;
- в) здобуття фортеці Ізмаїл;
- г) Кучюк-Кайнарджийський мирний договір;
- д) битва на р. Римник;
- е) Ясський мирний договір.

952. Зазначте ознаки, які характеризують місце України в російсько-турецьких війнах:

- а) війни йшли переважно на території України;
- б) українські землі були ресурсною базою російської армії;
- в) з українських земель російська армія атакувала Туреччину;
- г) українці воювали у складі обох ворогуючих армій;
- д) під час війни частина українських земель перейшла від Туреччини до Росії.

953. Вкажіть характерні риси для національного руху кінця XVIII – поч. XIX ст.:

- а) формування козацтва;
- б) боротьба за відновлення автономного самоврядування українських земель;
- в) вихід “Траматики малоросійского наречия” О. Павловського;
- г) поширення фольклорних досліджень;
- д) видання “Ілюстрованої історії України” М. Грушевського;
- е) створення Малоросійської колегії.

954. Кирило Розумовський здійснив такі перетворення:

- а) активно реформував судочинство, зокрема, передбачав зміни в діяльності Генерального військового суду;
- б) у містах почали обирати возних;
- в) намагався ввести інститут виборності гетьмана;
- г) козацькі полки перетворилися на регулярні;
- д) ліквідував поділ на повіти;
- е) був відкритий університет у Батурині.

955. До першої половини XVIII ст. на землях Лівобережної Гетьманщини та Слобожанщини діяли колегіуми:

- а) Чернігівський;
- б) Полтавський;
- в) Глухівський;
- г) Харківський;
- д) Переяславський;
- е) Батуринський.

956. Формами протесту українського населення проти соціального гноблення в першій половині XIX ст. були:

- а) демонстрації;
- б) звернення до парламенту;
- в) скарги посадовим особам;
- г) повстання;
- д) відмови сплачувати податки і відбувати панщину;
- е) селянські війни;

957. Вкажіть землі, які зазвичай відносять до Наддніпрянської України:

- а) Слобожанщина;
- б) Лівобережжя;
- в) Курщина;
- г) Волинь;
- д) Правобережжя;
- е) Буковина;
- ж) Таврія.

958. До декабристських організацій в Україні належали:

- а) “З’єднані слов’яни” в Києві;
- б) “Залізні персні”;
- в) “Південне товариство”;
- г) “Товариство об’єднаних слов’ян” в Новоград-Волинському;
- д) “Північне товариство”;
- е) “Тульчинське об’єднання”
- ж) “Любов до істини”.

959. Вкажіть членів Кирило-Мефодіївського товариства:

- а) В. Білозерський;
- б) П. Куліш;
- в) Т. Шевченко;
- г) І. Котляревський;
- д) В. Лукашевич;
- е) М. Костомаров;
- ж) М. Шашкевич.

960. До засновників “Руської трійці” не відносяться:

- а) І. Срезневський;
- б) Я. Головацький;
- в) Й. Бодянский;
- г) Д. Багалій;
- д) М. Шашкевич;
- е) І. Вагилевич.

961. Основні цілі Кирило-Мефодіївського братства – це:

- а) ліквідація самодержавства;
- б) скасування кріпосного права;
- в) створення незалежної української держави;
- г) утворення федерації слов’янських народів з центром у Києві;
- д) широка автономія у складі демократичної Російської федерації;
- е) національне визволення України;
- ж) свобода слова та друку.

962. До особливостей розвитку української промисловості Наддніпрянщини у другій половині XIX ст. відносяться:

- а) недешева робоча сила;
- б) високий рівень концентрації виробництва;
- в) більш швидкі темпи індустріалізації порівняно із загальноімперськими;
- г) невідповідне географічне розташування;
- д) перетворення на основну паливно-металургійну базу імперії;
- е) структурна та територіальна диспропорція;
- ж) незначний вплив іноземного капіталу.

963. Представниками народницького напрямку в українській історіографії були:

- а) М. Грушевський;
- б) М. Костомаров;
- в) О. Єфименко;
- г) Ф. Турченко;
- д) В. Антонович;
- е) І. Франко;
- ж) М. Старицький.

964. До особливостей розвитку західноукраїнських земель на поч. XX ст. відносяться:

- а) гальмування промислового розвитку;
- б) наявність великих енергетичних ресурсів;
- в) кустарно-ремісничий характер західноукраїнської промисловості;
- г) перетворення краю на ринок збуту;
- д) незалежність промислового розвитку від іноземного капіталу;
- е) орієнтація фабричного виробництва на добування та первинну переробку сировини;
- ж) гармонійний розвиток усіх структур промисловості.

965. Соціальними верствами, роль яких значно посилилася у Наддніпрянській Україні пореформеної доби, стали:

- а) поміщики-дворяни;
- б) кріпосні селяни;
- в) підприємці;
- г) наймані робітники;
- д) представники духовництва;
- е) представники люмпен-пролетаріату;
- ж) чиновництво.

966. Маніфест 17 жовтня 1905 р. декларував:

- а) недоторканість особи;
- б) право нації на самовизначення аж до відокремлення;
- в) зречення влади царем;
- г) свободу слова і друку;
- д) автономію України;
- е) розпуск І державної Думи;
- ж) скликання Установчих зборів.

967. Економічна криза 1900-1903 рр. спричинила:

- а) наростання робітничого руху;
- б) послаблення активності робітничого руху;
- в) наростання селянського руху;
- г) послаблення активності селянського руху.

968. Які основні напрямки аграрної реформи Столипіна?

- а) переселення в Сибір;
- б) ліквідація поміщицького землеволодіння;
- в) побудова індустріального суспільства;
- г) руйнування сільської общини;
- д) механізація сільського господарства.

969. Вкажіть положення, які були викладені в II Універсалі Центральної Ради:

- а) Центральна Рада поповнювалась представниками національних меншин в Україні;
- б) українізація військ здійснюється під контролем російського командування;
- в) Центральна Рада проголошує курс на розбудову автономії України, не чекаючи Всеросійських Установчих зборів;
- г) Генеральний Секретаріат визначається як крайовий орган управління України;
- д) Генеральний Секретаріат є незалежним органом виконавчої влади;
- е) приймається курс на побудову соціально рівного суспільства в Україні.

970. Вкажіть осіб, які увійшли до складу створеного 15 червня 1917 р. Генерального Секретаріату Української Центральної Ради:

- а) М. Грушевський;
- б) В. Винниченко;
- в) С. Петлюра;
- г) С. Єфремов;
- д) Г. П'ятаков;
- е) П. Христюк;
- ж) І. Церетелі.

971. Вкажіть прорахунки Центральної Ради:

- а) не розпочала негайної аграрної реформи;
- б) непродумано здійснила розподіл земель;
- в) не зуміла налагодити на місцях ефективне керівництво;
- г) не зуміла організувати регулярну боєздатну армію;
- д) створила розгалужену бюрократичну систему;
- е) активно підтримувала контрреволюційний заколот генерала Л. Корнілова.

972. Про що велось в III Універсалі?

- а) оголошувалось введення 8-годинного робочого дня;
- б) скасовувалось право приватної власності;
- в) Рада зобов'язувалась розпочати мирні переговори щодо виходу з війни;
- г) проголошувалась націоналізація промисловості;
- д) оголошувалось про охорону прав та свобод національних меншин;
- е) селяни матимуть право викупу церковних і монастирських земель.

973. Вкажіть чинники, які спонукали уряд УНР вимагати участі в переговорах у Брест-Литовську:

- а) активні дії зовнішньополітичного відомства Німеччини;
- б) підтримка уряду УНР з боку Четвертого союзу;
- в) реальна загроза окупації України арміями Німеччини і Австро-Угорщини;
- г) зростаюча воєнна загроза з боку Радянської Росії;
- д) політична та соціально-економічна криза;
- е) відсутність підтримки та допомоги з боку Антанти;
- ж) активний наступ військ Центральної Ради проти більшовиків за всіма напрямками.

974. Виберіть твердження, які відповідають внутрішній політиці гетьмана П. Скоропадського:

- а) розбудовано і зміцнено адміністративний апарат;
- б) реформовані військові частини;
- в) відроджені полки українського козацтва;
- г) встановлені дипломатичні відносини зі значною кількістю європейських держав;
- д) проведена адмінреформа на місцях та зміцнено судову систему;
- е) підтримка дрібних селянських господарств на державному рівні;
- ж) розпочато націоналізацію промисловості.

975. В 1918 р. на території України були створені такі радянські республіки:

- а) Таврійська;
- б) Київська;
- в) Донецько-Криворізька;
- г) Подільсько-Волинська;
- д) Курсько-Донська;
- е) Одеська;
- ж) Слобідсько-Українська.

976. Вкажіть учасників Брест-Литовських переговорів:

- а) Німеччина;
- б) УНР;
- в) Англія;
- г) Франція;
- д) Австро-Угорщина;
- е) Росія;
- ж) Польща.

977. Директорія мала на меті:

- а) залучити до співпраці чиновників попереднього уряду;
- б) передати владу на місцях Трудовим радам селян, робітників та трудової інтелігенції;
- в) встановити в Україні національний варіант радянської влади;
- г) реформувати та укріпити казенне землеволодіння;
- д) повернути колишнім власникам націоналізоване майно;
- е) позбавити промислову і аграрну буржуазію виборчих прав.

978. Берестейський мирний договір 1918 р. передбачав:

- а) поставки Німеччиною та її союзниками в Україну продовольчої допомоги;
- б) створення в Східній Галичині автономної української області;
- в) обмін полоненими;
- г) військову допомогу Україні у війні проти більшовиків;
- д) дипломатичне визнання УНР;
- е) надання допомоги Добровольчій армії Денікіна у боротьбі проти більшовиків;
- ж) повернення інтернованих.

979. Виберіть риси політики “воєнного комунізму”:

- а) прямий продуктообмін;
- б) товарно-грошові відносини;
- в) мілітаризація всіх сфер життя суспільства;
- г) економічне заохочення праці;
- д) націоналізація дрібнотоварного виробництва;
- е) лібералізація торгівлі та дрібнотоварного виробництва;
- ж) продподаток;
- и) продрозкладка.

980. Виберіть характерні риси НЕП:

- а) дозвіл на приватну власність;
- б) товарно-грошові відносини;
- в) денационалізація банків, транспорту, зовнішньої торгівлі;
- г) продрозкладка;
- д) застосування вільнонайманої праці у сільських господарствах;
- е) створення “трудоих армій”;
- ж) економічне заохочення праці та госпрозрахунок.

981. Основними вимогами українізації були:

- а) глибоке вивчення національної історії;
- б) підготовка, виховання та висування кадрів корінної національності;
- в) гармонійне поєднання викладання російською та українською мовами у вищих навчальних закладах;
- г) відродження і розвиток національних традицій і культури;
- д) видання газет і журналів, книг українською мовою;
- е) популяризація та поширення серед українського населення загальноєвропейських культурних цінностей.

982. Які позитивні перетворення були здійснені на Закарпатті чехословацьким урядом?

- а) земельна реформа;
- б) будівництво доріг, мостів;
- в) розширення викладання чеською мовою та поступове збільшення чеських шкіл;
- г) електрифікація краю, в тому числі і сільської місцевості.
- д) витіснення української мови в місцевих школах.

983. Заходи щодо “румунізації” українців не передбачали:

- а) адміністративної уніфікації;
- б) ліквідації самоврядування громад;
- в) дозволу української мови;
- г) перейменування назв міст і сіл;
- д) закриття українських шкіл;
- е) допомоги в оволодінні румунською мовою, традиціями і культурою.
- ж) буковинська метрополія зберігала свою автономію.

984. Серед видатних українських діячів, звинувачених в справі СВУ не було:

- а) С. Єфремова;
- б) А. Ніковського;
- в) Л. Курбаса;
- г) В. Чехівського;
- д) М. Слабченка;
- е) О. Довженка;
- ж) М. Грушевського.

985. Вкажіть позитивні наслідки індустріалізації:

- а) пріоритетність розвитку в УРСР важкої промисловості порівняно з легкою і харчовою;
- б) перетворення економіки УРСР на індустріальну;

- в) перевага в розвитку економіки видобувних і переробних галузей;
- г) створення енергетичної бази економіки УРСР;
- д) централізація управління економіки, підпорядкування союзному центру;
- е) бурхливий розвиток міст.

986. Назвіть причини невдач Червоної Армії у 1941-1942 рр.:

- а) масові репресії напередодні війни в армії, що призвело до втрати великої кількості професійних військових;
- б) повільне переозброєння;
- в) менша кількість військової техніки та озброєння ніж у Німеччині;
- г) раптовість нападу – радянське керівництво не підозрювало про агресію з боку фашистської Німеччини;
- д) багато помилок у розташуванні та дислокації радянських військ;
- е) демонтаж інженерних оборонних споруд на радянсько-польському кордоні.

987. Які чинники сприяли провалу радянського підпілля на початковому етапі війни?

- а) радянське керівництво приділило недостатню увагу організації партизанської боротьби;
- б) несподіваність гітлерівського наступу;
- в) деморалізація населення поразками Червоної Армії;
- г) загальні маси українського населення не бажали підтримувати радянське підпілля;
- д) низький рівень підготовки до підпільної роботи підпільних комітетів і груп.

988. До особливостей українського Руху опору можна віднести:

- а) злагодженість дій між учасниками Руху опору;
- б) ідеологічну та організаційну роздвоєність (прорадянське та націонал-самостійницьке спрямування);
- в) значну різноманітність організаційних форм;
- г) тісні зв'язки із Європейськими Рухами опору і взаємодопомога у боротьбі проти фашистського режиму;
- д) крайня непримиренність між діючими силами українського Руху опору, що вилилась у збройну боротьбу між спрямуваннями;
- е) цілісність та монолітність організаційних форм.

989. Післявоєнний режим в Україні характеризувався:

- а) збройною боротьбою проти національно-визвольного руху ОУН – УПА в західній Україні;
- б) насильницьким переселенням з Польщі в Україну близько півмільйона українців;
- в) відродженням української мови, культури, мистецтва;
- г) репресивними заходами проти української інтелігенції задля боротьби проти “буржуазного націоналізму”;
- д) ефективними заходами з ліквідації посухи 1946 р.;
- е) демократизацією життя на щойно звільнених від нацистської окупації українських територіях.

990. Свідченням застійних явищ в Україні було:

- а) однобокість, непропорційність економічного розвитку;
- б) збільшення фінансування освіти, медицини, культури;
- в) мілітаризація економіки;
- г) регулярні закупівлі зерна за кордоном;
- д) підвищення життєвого рівня населення;
- е) загострення демографічної ситуації;
- ж) непорушність та закам’янілість командно-адміністративної системи.

991. Цілі, які передбачалось досягнути перебудовою в СРСР:

- а) радикально реформувати економіку;
- б) змінити зовнішньополітичний курс, спрямувавши його на міжнародне співробітництво;
- в) подолати кризові наслідки періоду “застою” через політику “прискорення” в економіці;
- г) започаткувати багатопартійну систему через ліквідацію дискредитованої КПРС;
- д) демократизація суспільства, гласність;
- е) реабілітація жертв сталінських репресій;
- ж) створення правової держави.

992. Початок ХХІ ст. в Україні характеризувався такими позитивними економічними і соціальними перетвореннями:

- а) з’явилися перші ознаки економічної стабілізації;
- б) досягнуто нижчих темпів зростання рівня інфляції;
- в) значним зростанням житлового будівництва та ефективною системою житлового забезпечення населення;
- г) реалізацією земельної реформи;

- д) здійсненням ефективного соціального та пенсійного забезпечення;
- е) формуванням базових засад багатокладності економіки на основі ринкової інфраструктури;
- ж) динамічним розвитком зовнішньополітичної економічної діяльності.

993. XIX ст. стало періодом національного відродження України, тому що:

- а) уряд здійснює лояльну політику по відношенню до українського населення;
- б) зросла національна свідомість українців;
- в) зріс інтерес українців до своєї мови, історії, культури;
- г) було ліквідовано кріпацтво як на Західній, так і в Наддніпрянській Україні;
- д) виникли і діяли культурно-освітні організації;
- е) з кінця XIX ст. почалось формування українських політичних партій, що сприяло активізації національно-визвольного руху.

994. Результатом “відлиги” 1950-х років стало:

- а) реабілітація значної частини репресованих громадян;
- б) розвінчування культу особи;
- в) демократизація в усіх сферах суспільно-громадського життя;
- г) скорочення адміністративно-управлінського апарату;
- д) скасовано пільги для партійного апарату;
- е) піднесення українського культурного життя.

ЛІТЕРАТУРА

1. Власов В. Історія України: Підручник для 8-го класу загальноосвітніх навчальних закладів. – К.: Генеза, 2004.
2. Довідник з історії України / За ред. І. Підкови, Р. Шуста. – К., 1993. – Т.1; К., 1995. – Т.2; К., 1999. – Т.3.
3. Довідник з історії України / За заг. ред. І. Підкови, Р. Шуста. – 2-ге вид., доопрац. і допов. – К., 2001.
4. Історія України: Посіб. для абітурієнтів / Авт.-упоряд.: О.В. Гісем, В.М. Даниленко, А.О. Ольбішевський. – К.: Компанія “Актуальна освіта”, 1999.
5. Історія України: Навч. посіб. для 11-го класу загальноосвіт. шк. / Авт.-упоряд.: В.П. Шевчук, М. Г. Тараненко, Ф.Л. Левітас, О.В. Гісем. – 2-ге вид., перероб. – Запоріжжя, 2001.
6. Лях Р. Історія України з найдавніших часів до середини XIV ст.: Підруч. для 7 кл. серед. шк. / Р. Лях, Н. Темірова. – К., 1995.
7. Лях Р. Історія України з найдавніших часів до XV ст.: Підруч. для 7 кл. серед. шк. – 2-ге вид. / Р. Лях, Н. Темірова. – К., 1999.
8. Марушкіна І.І. Контрольні питання та тестові завдання з історії України XX ст. – Л., 1999.
9. Пастушенко Р.Я. Контрольні питання та тестові завдання з історії України від найдавніших часів до початку XX ст. – Львів, 1998.
10. Сергієнко Г.Я. Історія України з найдавніших часів до кінця XVIII ст.: Підруч. для 7-8 кл. серед. шк. / Г.Я. Сергієнко, В.А. Смолій. – К.: Освіта, 1993.
11. Середняцька Г.В. Історія України. 9 кл. Опорні конспекти. – К.: А.С.К., 2002. – 256 с.
12. Смолій В. Історія України. Давні часи та середньовіччя. Пробний підручник для 7 кл. / В. Смолій, В. Степанков. – К.: Освіта, 2000.
13. Турченко Ф.Г. Історія України (кінець XIII – початок XX ст.): Підруч. для 9-го кл. серед. шк. / Ф.Г. Турченко, В.М. Мороко. – Запоріжжя; К., 1999.
14. Турченко Ф.Г. Новітня історія України. Ч. 1 (1914-1939 рр.): Підруч. для 10-го кл. – К.: Генеза, 2001.
15. Турченко Ф.Г. Новітня історія України. Ч. 2 (1939-2001 рр.): Підруч. для 11-го кл. / Ф.Г. Турченко, П.П. Панченко, С.М. Тимченко. – К.: Генеза, 2001.
16. Швидько Г.К. Історія України XVI-XVIII ст.: Підруч. для 8-го кл. серед. шк. – 2-ге вид., випр. і доп. – К., 1997.

ВІДПОВІДІ ДО ТЕСТІВ

1 а; 2 а; 3 в; 4 б; 5 б; 6 а; 7 б; 8 б; 9 а; 10 в; 11 г; 12 б; 13 в; 14 в; 15 а; 16 а; 17 в; 18 а; 19 а; 20 в; 21 а; 22 б; 23 г; 24 а; 25 а; 26 а; 27 а; 28 в; 29 б; 30 а; 31 б; 32 а; 33 а; 34 а; 35 а; 36 б; 37 а; 38 б; 39 б; 40 а; 41 б; 42 б; 43 г; 44 в; 45 б; 46 в; 47 а; 48 в; 49 в; 50 а; 51 а; 52 б; 53 в; 54 а; 55 в; 56 в; 57 б; 58 г; 59 а; 60 б; 61 в; 62 в; 63 б; 64 а; 65 в; 66 б; 67 в; 68 г; 69 а; 70 б; 71 в; 72 а; 73 а; 74 в; 75 б; 76 б; 77 в; 78 а; 79 б; 80 в; 81 б; 82 б; 83 г; 84 в; 85 в; 86 а; 87 г; 88 а; 89 в; 90 г; 91 в; 92 б; 93 а; 94 б; 95 в; 96 а; 97 в; 98 б; 99 в;

100 б; 101 а; 102 в; 103 д; 104 в; 105 г; 106 г; 107 а; 108 б; 109 а; 110 б; 111 д; 112 в; 113 г; 114 г; 115 а; 116 в; 117 б; 118 а; 119 в; 120 г; 121 б; 122 б; 123 а; 124 б; 125 в; 126 г; 127 в; 128 г; 129 а; 130 б; 131 б; 132 в; 133 а; 134 г; 135 б; 136 б; 137 а; 138 а; 139 а; 140 в; 141 г; 142 г; 143 г; 144 б; 145 г; 146 г; 147 б; 148 а; 149 г; 150 б; 151 а; 152 г; 153 а; 154 в; 155 г; 156 б; 157 г; 158 б; 159 б; 160 б; 161 г; 162 б; 163 г; 164 б; 165 б; 166 в; 167 б; 168 б; 169 в; 170 а; 171 г; 172 г; 173 г; 174 б; 175 г; 176 г; 177 а; 178 г; 179 а; 180 г; 181 в; 182 а; 183 в; 184 в; 185 б; 186 в; 187 а; 188 б; 189 б; 190 б; 191 г; 192 б; 193 а; 194 в; 195 г; 196 г; 197 в; 198 б; 199 г;

200 а; 201 а; 202 б; 203 а; 204 в; 205 б; 206 б; 207 б; 208 в; 209 в; 210 б; 211 а; 212 а; 213 в; 214 б; 215 в; 216 б; 217 а; 218 а; 219 г; 220 а; 221 а; 222 в; 223 г; 224 в; 225 в; 226 г; 227 б; 228 а; 229 б; 230 в; 231 а; 232 а; 233 г; 234 г; 235 б; 236 а; 237 в; 238 б; 239 г; 240 б; 241 б; 242 б; 243 в; 244 в; 245 б; 246 в; 247 а; 248 а; 249 в; 250 в; 251 б; 252 а; 253 г; 254 г; 255 в; 256 б; 257 в; 258 а; 259 г; 260 а; 261 в; 262 в; 263 а; 264 а; 265 б; 266 в; 267 в; 268 б; 269 г; 270 в; 271 а; 272 г; 273 в; 274 б; 275 в; 276 б; 277 б; 278 в; 279 а; 280 а; 281 б; 282 в; 283 г; 184 в; 285 а; 286 в; 287 а; 288 б; 289 в; 290 б; 291 в; 292 г; 293 г; 294 а; 295 в; 296 в; 297 в; 298 г; 299 а;

300 в; 301 в; 302 б; 303 б; 304 а; 305 а; 306 г; 307 г; 308 а; 309 в; 310 в; 311 г; 312 в; 313 б; 314 г; 315 в; 316 г; 317 в; 318 г; 319 в; 320 а; 321 а; 322 а; 323 г; 324 г; 325 в; 326 в; 327 г; 328 а; 329 г; 330 б; 331 а; 332 а; 333 в; 334 в; 335 в; 336 б; 337 г; 338 г; 339 а; 340 а; 341 а; 342 в; 343 г; 344 а; 345 а; 346 г; 347 в; 348 в; 349 в; 350 г; 351 в; 352 а; 353 б; 354 а; 355 б; 356 в; 357 б; 358 в; 359 г; 360 а; 361 г; 362 б; 363 в; 364 г; 365 в; 366 г; 367 в; 368 б; 369 б; 370 а; 371 в; 372 в; 373 в; 374 в; 375 г; 376 б; 377 в; 378 б; 379 в; 380 б; 381 а; 382 б; 383 в; 184 г; 385 г; 386 в; 387 а; 388 б; 389 б; 390 а; 391 г; 392 б; 393 в; 394 в; 395 в; 396 г; 397 в; 398 а; 399 б;

400 а; 401 а; 402 г; 403 г; 404 б; 405 г; 406 а; 407 в; 408 а; 409 в; 410 в;
411 а; 412 а; 413 в; 414 а; 415 а; 416 б; 417 а; 418 а; 419 б; 420 в; 421 б;
422 б; 423 г; 424 а; 425 г; 426 б; 427 в; 428 б; 429 б; 430 б; 431 в; 432 а;
433 а; 434 в; 435 г; 436 б; 437 в; 438 в; 439 а; 440 г; 441 г; 442 в; 443 в;
444 б; 445 а; 446 б; 447 в; 448 а; 449 б; 450 в; 451 а; 452 б; 453 в; 454 в;
455 г; 456 а; 457 б; 458 б; 459 а; 460 б; 461 г; 462 в; 463 в; 464 б; 465 б;
466 в; 467 в; 468 б; 469 в; 470 а; 471 в; 472 г; 473 в; 474 г; 475 а; 476 а;
477 в; 478 в; 479 б; 480 в; 481 в; 482 г; 483 г; 184 в; 485 г; 486 в; 487 в;
488 в; 489 г; 490 в; 491 в; 492 в; 493 в; 494 г; 495 б; 496 б; 497 а; 498 б; 499 г;

500 в; 501 б; 502 б; 503 б; 504 б; 505 а; 506 б; 507 в; 508 б; 509 б; 510 б;
511 б; 512 в; 513 а; 514 б; 515 в; 516 в; 517 в; 518 б; 519 в; 520 а; 521 б;
522 б; 523 в; 524 б; 525 в; 526 в; 527 а; 528 б; 529 г; 530 в; 531 в; 532 б;
533 в; 534 в; 535 б; 536 а; 537 б; 538 б; 539 б; 540 б; 541 а; 542 в; 543 б;
544 в; 545 в; 546 г; 547 в; 548 а; 549 б; 550 в; 551 а; 552 а; 553 б; 554 а;
555 а; 556 в; 557 б; 558 в; 559 в; 560 б; 561 б; 562 б; 563 б; 564 а; 565 в;
566 в; 567 а; 568 в; 569 в; 570 б; 571 б; 572 а; 573 б; 574 а; 575 б; 576 в;
577 в; 578 г; 579 в; 580 б; 581 г; 582 б; 583 а; 184 б; 585 б; 586 а; 587 в;
588 б; 589 б; 590 в; 591 в; 592 а; 593 а; 594 в; 595 б; 596 а; 597 б; 598 в; 599 а;

600 а; 601 б; 602 б; 603 а; 604 в; 605 в; 606 б; 607 г; 608 б; 609 б; 610 г;
611 в; 612 б; 613 а; 614 б; 615 а; 616 а; 617 б; 618 б; 619 б; 620 а; 621 а;
622 б; 623 б; 624 а; 625 б; 626 в; 627 а; 628 в; 629 в; 630 в; 631 г; 632 б;
633 б; 634 г; 635 б; 636 б; 637 а; 638 а; 639 б; 640 б; 641 б; 642 б; 643 г;
644 в; 645 б; 646 б; 647 в; 648 а; 649 в; 650 б; 651 б; 652 а; 653 а; 654 г;
655 а; 656 б; 657 а; 658 а; 659 б; 660 б; 661 а; 662 а; 663 в; 664 а; 665 а;
666 в; 667 в; 668 б; 669 б; 670 а; 671 в; 672 б; 673 б; 674 б; 675 а; 676 б;
677 б; 678 а; 679 г; 680 а; 681 а; 682 б; 683 а; 684 в; 685 г; 686 б; 687 а;
688 а; 689 б; 690 б; 691 б; 692 б; 693 б; 694 в; 695 б; 696 в; 697 а; 698 в; 699 в;

700 а; 701 в; 702 а; 703 в; 704 б; 705 а; 706 б; 707 а; 708 в; 709 г; 710 в;
711 б; 712 в; 713 в; 714 б; 715 б; 716 в; 717 в; 718 а; 719 а; 720 в; 721 б;
722 а; 723 в; 724 б; 725 а; 726 а; 727 г; 728 а; 729 а; 730 в; 731 б; 732 в;
733 б; 734 б; 735 б; 736 в; 737 в; 738 1в2а3б4г; 739 1б2г3а4в;
740 1д2в3г4а; 741 1г2б3а4в; 742 1б2а3г4в; 743 1б2в3а4г; 744 1б2г3а4в;
745 1в2а3д4б; 746 1б2а3г4а; 747 1г2в3б4а 748 1в2г3д4б; 749 1в2а3б4г;
750 1г2б3а4в; 751 1б2г3в4а; 752 1г2а3б4в; 753 1в2г3а4б5д; 754 1в2а3б;
755 багв; 756 агбв; 757 1б2а3г4в; 758 гвба; 759 бавг; 760 1в2г3б4а;
761 1в2г3б4а; 762 1в2а3г4б; 763 1в2а3г4б; 764 гвба; 765 вгаб; 766 вбаг;
767 1в2а3г4б; 768 бвгад; 769 1б2а3г4в; 770 1в2д3а4б5г; 771 дваг;
772 1г2в3б4а; 773 вгбаде; 774 1г2в3б4а; 775 1в2г3б4а; 776 гбав;

777 1б2а3г4в; **778** 1б2а3г4б; **779** багв; **780** 1а2в3б4г; **781** 1г2в3б4а;
782 1в2г3а4б; **783** 1г2в3б4а; **784** бвгж; **785** бавгд; **786** 1г2в3б4а;
787 1г2в3б4а; **788** 1б2а3г4в; **789** бгав; **790** 1г2д3а4б; **791** вбга;
792 1в2а3б4г; **793** 1в2б3а4г; **794** вбга; **795** гавб; **796** 1б2г3в4а;
797 1б2а3г4в; **798** 1в2г3а4б; **799** бвдг;

800 гбва; **801** 1в2г3а4д; **802** вбга; **803** 1в2а3б4г; **804** 1в2б3а4г;
805 1в2а3б4г; **806** 1г2в3а4б; **807** 1г2а3б4в; **808** 1в2г3б4д; **809** бгав;
810 багв; **811** 1б2г3а4д; **812** 1б2в3г4а; **813** 1б2в3г4а; **814** бгва; **815** авбг;
816 1в2г3б4а; **817** 1г2в3а4б; **818** 1б2а3г4в; **819** 1б2в3а4г; **820** авбд;
821 гбва; **822** вгба; **823** 1в2а3г4д; **824** 1д2б3а4е5г; **825** еджбигав;
826 1б2г3а4д; **827** 1б2в3а; **828** 1б2а3в4г; **829** вбаг; **830** едбгва;
831 1г2в3б4а; **832** 1д2г3в4б; **833** дбгав; **834** 1в2а3б4д; **835** вдбаге;
836 гбвад; **837** 1б2г3а4в; **838** дбгав; **839** дбавг; **840** 1е2в3а4б5г6д;
841 1б2а3е4ж5г6в7д; **842** 1д2г3е4а5б6в; **843** 1а2в3б4г; **844** авбг; **845** 3а;
846 1д2а3е4б5вбг; **847** бгавд; **848** 1г2д3а4б; **849** бгвад; **850** агбв;
851 1в2г3б4д; **852** габвд; **853** вгбад; **854** 1г2д3а4б; **855** 1а2в3б4г;
856 1г2д3в4а; **857** 1в2г3б4д; **858** 1б2в3г4д; **859** 1д2б3г4а; **860** бгва;
861 бгва; **862** вгаб; **863** вбаг; **864** гавб; **865** 1г2а3в4б; **866** 1г2в3б4а;
867 1б2в3г4а; **868** 1б2в3а4г; **869** 1б2в3г4а; **870** 1в2г3д4а; **871** 1в2а3б4г;
872 вгба; **873** 1г2в3б4а; **874** 1б2а3в4г; **875** 1в2а3б4г; **876** 1в2г3а4б;
877 бгав; **878** 1г2в3б4а; **879** гбав; **880** 1в2а3б4г; **881** 1б2а3в4г5д; **882** агвб;
883 1б2в3а4г; **884** абгв; **885** 1в2б3г4а; **886** вагб; **887** вгаб; **888** бгва;
889 вадбг; **890** 1г2в3д4б; **891** 1б2в3а4г; **892** гбав; **893** 1б2а3в4д;
894 бгва; **895** 1г2в3д4б; **896** агвб; **897** 1в2б3д4г; **898** гбав; **899** 1б2в3г4а;
900 агбв; **901** 1в2г3д4а; **902** гбав; **903** вагб; **904** авгб; **905** авгб;
906 бвд; **907** агд; **908** вде; **909** авге; **910** бгде; **911** бгд; **912** бвг;
913 авг; **914** авд; **915** бв; **916** аб; **917** аве; **918** бвг; **919** авгдеи;
920 авг; **921** агд; **922** бвг; **923** бвгеж; **924** авгд; **925** абвде;
926 авдг; **927** бвг; **928** бвде; **929** бвде; **930** бвгд; **931** авг; **932** авг;
933 авгд; **934** авге; **935** вбг; **936** авг; **937** авг; **938** авд; **939** бвг;
940 авге; **941** аб; **942** авгдж; **943** бвгд; **944** бгд; **945** авг; **946** бвг;
947 бвг; **948** аге; **949** аг; **950** бг; **951** вде; **952** бвд; **953** бвге;
954 абг; **955ад**; **956** вгд; **957** абгдж; **958** бвг; **959** абве; **960** авг;
961 абгеж; **962** бвде; **963** абвд; **964** авге; **965** вг; **966** агж; **967** ав;
968 аг; **969** абг; **970** бвге; **971** авг; **972** авд; **973** вге; **974** абгд;
975 аве; **976** абде; **977** бве; **978** бвгдж; **979** авдж; **980** абвдж;
981 абгд; **982** бвд; **983** веж; **984** веж; **985** бге; **986** абде; **987** авд;
988 бвд; **989** абг; **990** авгеж; **991** абвеж; **992** абеж; **993** бвде;
994 абвге.